

Octavian Soviany

*Arhivele de la
Monte Negro*

roman

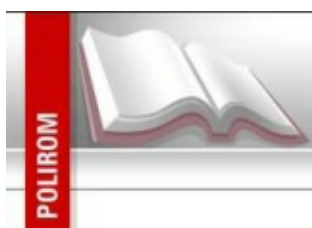
CARTEA ROMÂNEASCĂ

Octavian Soviany

Arhivele de la Monte Negro

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ
2012

© 2012 by Editura Polirom

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-2866-7

ISBN PDF: 978-973-46-2867-4

ISBN print: 978-973-23-2970-2

Coperta: Radu Răileanu

Pe copertă: Jean-Louis André Théodore Géricault (1791-1824),
Portret de artist în atelierul său, cca 1820, ulei pe pânză

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

OCTAVIAN SOVIANY s-a născut la 23 aprilie 1954 la Braşov. A debutat editorial cu volumul de versuri *Ucenicia bătrânului alchimist* (Dacia, 1983). De-a lungul anilor a colaborat la principalele reviste literare din România. Este membru al Uniunii Scriitorilor din 1995. A publicat poezie (*Cartea lui Benedict* – Vinea, 2002; *Alte poeme de modă veche* – Pontica, 2004; *Scrisori din Arcadia* – Paralela 45, 2005; *Dilecta* – Cartea Românească, 2006; *Marii oameni ai revoluţiilor* – ediţie samizdat, seria *no name*, 2009), romane (*Textele de la Monte Negro* – Pontica, 2003; *Viaţa lui Kostas Venetis* – Cartea Românească, 2011), teatru (*Cinci poeme dramatice* – Palimpsest, 2005) şi critică (*Apocaliptica textului* – Palimpsest, 2008; *Cinci decenii de experimentalism. Compendiu de poezie românească actuală* – Casa de pariuri literare, 2011). Deţine trei premii ale Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti pentru poezie şi critică (1994, 2000, 2008). A fost tradus în franceză, engleză, spaniolă, germană, italiană, maghiară, polonă, slovenă, bulgară.

Cheia Visurilor

Cu puțin înainte de nașterea mea, tatăl meu se stabilise într-o țară îndepărtată.

Am copilărit într-o abație acoperită de iederă. Îmi amintesc de pupitrele negre din oratoriu, de bătaia domoală a clopotului care chema la utrenie, parcă și de niște cuiburi legănate de vânt într-un colț luminos de grădină.

Înainte de a pleca, tatăl meu poruncise ca toate portretele sale să fie distruse.

Mai rămăseseră doar uniforme de paradă, pe care eram pus să le scutur de praf, duminica, după ce se săvârșea liturghia, fără să-mi scot hăinuțele albe de ministrant.

Uneori, niște mesageri morți aproape de oboseală aduceau maldăre de scrisori, pe care recunoșteam pecetea tatălui meu. Dădacele le citeau la lumina lămpilor cu acetilenă, sub portalul înalt, pe care erau zugrăvite crucea și trandafirul.

Mult timp am luat lecții grele și lungi cu sora Francisca. Mi se cerea să învăț pe de rost lista societăților filantropice pe care tatăl meu le înființase în marile metropole ale continentului.

Mi s-a spus că acum este paznicul unui far și că are de suferit din pricina liliiecilor care se încurcă tot timpul în pulpanele redingotei sale albastre ca cerul.

Apoi, într-o bună zi, lecțiile au încetat fără nicio explicație. Eram lăsat să hoinăresc ceasuri întregi prin grădina năpădită de bălării.

Aici îi întâlneam pe foștii slujitori ai tatălui meu: lachei bătrâni, cărora le tremurau îngrozitor mâinile, oamenii de la grajduri care semănau cu niște motani costelivi, rândășițe scheletice, citindu-și din mers breviarele cu încuietori de metal.

Câteodată încercau să mi se adreseze, într-o limbă necunoscută, care semăna vag cu italiana.

Apoi am fost anunțat că urmează să plec într-o călătorie: tatăl meu mă invitase să-l vizitez.

De atunci călătoresc în tovărășia acestui vizitiu care are o tuse uscată de fizic și nu poate struni bine caii din pricina oboselii.

Traversăm ținuturi cețoase. Din când în când, se pot desluși, prin negura groasă, firmele unor stații feroviare, lumina de la fereștricile unui turn, niște ființe lăptoase, plutind deasupra unui câmp înghețat de instrucție.

Uneori mi se pare că aud vocea tatălui meu pronunțându-mi răspicat numele. Dar nu e decât cântecul unui chefliu care trece prin ceață, bălăngănindu-se.

Mi se îngăduie totuși să port o steluță aurie pe reverul vestonului.

Monte Negro se numește ciudata construcție azvârlită pe spinarea unui deal alungit care seamănă cu cocoașa unei cămile.

Aici poposesc mai cu seamă cei ce doresc să-și refacă viața în colonii: suverani detronați, miniștri căzuți în dizgrație, prostituate îmbătrânite, câteva onctuoase sutane liliachii.

La intrare, fratele-portar îți face o reverență, apoi ești lăsat în seama vivandierelor.

O, nelipsitul hamburger a pătruns până și în această cantină de la subsol unde un acordeonist fără picioare cântă *Marșul Radetzky*.

Inventive spirite ale focului manipulează mașini de tocat destinate să sature un imperiu de guri care salivează.

Castelul are provizii de carne pentru încă o mie de ani.

Primim și niște pesmeți soldățești, cu care întingem în sosul roșu ca sângele. Deodată, în mulțimea femeilor care mișună-n jurul fratelui-bucătar mi se pare c-o recunosc pe Maria-Christina.

Mă privește cu ironie. Apoi mă întreabă dacă nu vreau să cumpăr niște broșuri. Acestea sunt amintirile mele dintr-o casă de toleranță.

Iată-mă gol, întins pe o lespede dreptunghiulară de piatră.

O persoană în alb (probabil o soră de caritate) îmi scoate acul din braț.

Afară sunt mormane mari de pământ și gropi uriașe, pe marginea cărora poți să descoperi urmele focurilor de tabără și ale bucătărilor de campanie.

Femeia (pe care o cheamă Cheia Visurilor) murmură cu tristețe:

— Aici a fost atelierul de croitorie, dincoace cizmăria. Peste drum, prăvălia băcanului.

Ne petrecem noaptea în cabina unui excavator părăsit. Către miezul nopții, ea aduce un braț de lumânări și o scăpărătoare. Până la ivirea zorilor, ardem plângând lumânări. Vorbim despre prăvăliile de coloniale și despre fațada albastră a fabricii pe care era pictată o reclamă la macaroane. Ne amintim de mica arhiducesă, care a emigrat, se pare, în Australia.

Cheia Visurilor aprinde ultima lumânare.

Acum se poate observa că gropanele sunt locuite. Pe marginea uneia dintre ele, un bătrân ciolănos se chinuiește să aprindă un primus. Niște bașoalde balcâze ies dintr-o văgăună, zăngănindu-și centurile ruginite de castitate. Un mascul, costeliv și păros, încearcă să le muște de fese. Are mädularul retezat aproape din rădăcină.

Aceștia sunt foștii stăpâni ai castelului, cei despre care scrie în cărțile de istorie.

Odinioară aici se întindea pajiștea unde poposeau căsuțele-vagon ale circului. Dispozitive ascunse cu grijă în spatele gardului viu suflau în aer minunatele sfere, de toate mărimile și de toate culorile. Noi primeam plase de fluturi și costumașe de zbor, care se terminau cu aripi caraghioase de rândunică. Trambulinele ne azvârleau până la înălțimea coșurilor roșii de cărămidă. Îmi amintesc că verișoarele

aveau genele date cu bronz auriu și purtau niște coronițe de hârtie strălucitoare, pe care Kostas Venetis le pescuia de pe fundul unui joben.

Cheia Visurilor îmi întinde un măr. Are fața scăldată în lacrimi. Aripile îi atârnă pleoștite pe lângă uniforma albă de infirmieră.

Mă voi confesa acestei necunoscute, care nu e Maria-Christina:

— Sunt ultimul vlăstar al unei rase aristocratice.

Locuiesc într-o magherniță sumbră, un fel de conac rămas aproape fără acoperiș.

Lanternele magice proiectează pe pereții golași ai salonului circular filmul existențelor mele anterioare.

Iată-mă alături de vărul care a căzut pe urmă la Solferino, urcând clinele verzi ale unei coline în asfințit. Din trăsurelele lor de mahon ne surâd micile noastre prietene: Maria-Luisa, Maria-Antonia, Maria-Augusta.

Regimurile republicane mă privesc cu oroare, lista păcatelor mele scandalizează epoca democrată a usturoiului.

Odinioară luam lecții de alchimie de la magii Iranului, frecventam școlile de astrologie și societățile teosofice.

Am fost o vreme șlefuitor de diamante într-un orășel olandez.

Mă văd pe puntea unei nave cu zbaturi, străbătând apele mocirloase ale unui fluviu american. Malurile, ticsite cu statuile colosale ale strămoșilor, ascund, în spatele perdelelor de liane, saloane de dans, magazine de păpuși luminate feeric, cabinete de cosmetică unde sticlutele de pomadă se dau doar în schimbul unor scalpuri pline de sânge.

Sunt oaspetele unei cazarme din Vera Cruz unde se trage la sorți plutonul de execuție, sosesc tocmai la vreme pe cheiurile Genevei pentru a fi martorul unui atentat săvârșit cu capătul unei pile și pentru a mă îngrozi de chipul patibular al lui Luigi Lucheni.

Cât de dulce e moartea la Schönbrunn, unde bunii castelani poruncesc să fie stricate cuiburile de berze și scoase din folosință fântânile.

Și iată-mă într-o raclă pe care au căptușit-o cu catifea, purtând uniforma regimentului Mihailovski. Urmează să fiu îngropat printre firele de grozămă, lângă sarcofagul de malachită al țareviciului.

Mă văd în hăinuțe de paj, coborând în cripta castelului, pentru a strânge mâna de piatră a unchiului Max, arhiducele.

Ușa salonului circular o să fie zidită, gonfaloanele coborâte de pe pereți.

În sat se vorbește că moșia a fost arendată, iar proprietarii au plecat în America.

În fine, în urma Tratatului de la Saint-Germain, tot ce a mai rămas din averea familiei nu este decât un cufăr de campanie și o sabie hârbuită, pe a cărei lamă se poate vedea o inscripție foarte anevoie de descifrat.

Văd ca acum: rochiile de vară erau îngrămădite în săculețele de voiaj ca într-o magnifică pantomimă renașcentistă, iar între clinchetul lingurițelor și nimburile palid-aurii ale fetelor din călcătorie funcționau stranii corespondențe, potriviri de sunete și culori, rime și asonanțe.

Servitorii împachetau, bonele ștergeau năsucurile murdare ale copiilor, tații își încuiau geamantanele burdușite cu bijuterii de familie și diplome imperiale străvechi, iar pe parchetul putregăit din sufragerie se țineau cuvântări de adio, erau împărțite cronometre și hărți, strălucitoare busole de nichel. Clanul mătușilor apăru de după portiera unei trăsurii, mâini grăsuțe și oacheșe agitaו plase de fluturi, bastoane de bambus, fanioane și fluiere.

Și după ce furgoanele s-au umplut cu persoane îmbrăcate-n exploratori, ca în gravurile de pe coridorul ticsit cu polițe inutile, eclipsa de soare se declanșă brusc, mecanisme secrete scârțâiră sinistru și o mână oacheșă începu să-l caute de păduchi pe ultimul locuitor al conacului: un copil cu niște aripi de sârmă, îmbrăcat în hăinuțe de paj.

Aceeași femeie în alb mă conduce în dormitorul comun.
Suntem vreo cincizeci de suflete, înghesuiți ca sardелеle pe două priciuri pătate de ploșnițe.
Primesc pentru noapte un veșmânt în formă de sac. Are cataramе și curele puternice din piele.
Veșmântul acesta este o cămașă de forță.

Auzim de afară fâlfâitul unor aripi greoaie. Scârțâitul lugubru al giruetei de pe creasta acoperișului.

Paznica noastră ne spune că nu avem voie să stingem lumina.
Lângă mine doarme un bărbat tuciuriu, probabil un arab sau un indian. Se zvârcolește prin somn, horcăie, apoi deodată se scoală în capul oaselor și începe să plângă. Spune că a ascuns sub saltea o bucată de zgârci de la cină și cere să fie trimis în fața judecătorilor.

Se face rumoare. Tuciuriul primește un pumn în bărbie. Pe urmă tovarășii de așternut îl întorc cu fața în jos și-ncep să-l biciuiască peste șezut cu hamurile de la cămașă de forță.

Afară ploaia macină zidul pătat de licheni.
Acum bătrânul din dreapta mea a început să vorbească. Are nasul mâncat în întregime de sifilis.

Ne spune că a avut toate femeile din castel, a gustat din toate farfuriile și a băut din toate paharele.

Apoi vorbește despre vântul care mătura curțile de la Țarskoe Selo într-o duminică de Florii. Și de fiii lui Dumnezeu care au prins să râvnească la fiicele oamenilor.

De afară se aude cântecul cucuvelei.

Pe urmă, într-un târziu, cineva se apucă să îngâne refrenul unei arii de cabaret. Sticlele de trascău ies din ascunzători și circulă de la unul la altul. Femeia în alb îl lasă pe tuciuriu să-i dezlege jartierele.

Demonul concupiscentei trage zăvoarele și oblongește ferestrele.

Aici e foarte ușor să te prefaci într-un animal, poate chiar într-un demon.

Mă închipui la ferestrele abației, într-o zi liniștită de iarnă.

Toată dimineața a nins. Fulgi de zăpadă, de mărimea unor căpățâni de varză, au căzut peste ulmii golași și peste săgeata ascuțită din vârful clopotniței.

În curte apăruseră niște oameni mari de zăpadă, ale căror capete otova, acoperite cu oale de tablă, ajungeau până la ferestrele de la ultimul cat.

Târziu, după ce focul de la bucătărie a fost învelit cu cenușă, fostele slugi ale tatălui meu au ieșit de prin grajduri și acareturi, în pelerine de ploaie ce le acopereau numai pe jumătate aripile murdare în care huzureau paraziții.

S-au prins de mână și au început să se rotească încet, foarte încet, în jurul coloșilor de zăpadă, ai căror ochi licăreau sângeriu în asfințitul de culoarea cenușii.

Pe crenguțele brazilor or să fie aprinse milioane de lumânări.

Roagă-te pentru mine, *fetiță de zahăr ars*.

Roagă-te pentru mine, copilul meu irlandez.

Înainte ca somnul să mă cuprindă de tot, mi se spune că sora Francisca mă pofteste în oratoriu.

În dormitorul comun miroase a tutun și a transpirație.

A fost adusă de undeva o fetiță tunsă chilug, a cărei fețișoară triunghiulară bate în verde la lumina lămpilor cu petrol.

O ține pe genunchi un bondoc cu înfățișare de viezure.

Bondocul lovește din când în când fetița peste degete cu marginea unei rigle. Ea scâncește încet.

Atunci bondocul o lovește cu și mai multă sălbăticie. Fetița scoate un icnet de animal.

Luminile lămpilor încep să fileze. Vântul a trântit undeva o fereastră.

Acum tuciuriul îi cere femeii în alb să-l desfacă la pantaloni. Femeia și-a scos fusta, e numai într-un furou care-i lasă picioarele descoperite, iar tuciuriul îi spune că vrea să urineze pe coapsele ei.

Bondocul îi vâra în gură fetei o felie groasă de salam popular, foarte usturoiat.

Fetița zâmbește. Are numai doi dinți, lungi și negri, de femeie bătrână.

Despre fetița aceea am făcut multe cântece.

Oamenii credeau că mă joc, îngerii îmi plângeau însă de milă.

Văd că a început să se crape de ziuă.

Cheia Visurilor se dezbracă de tot, se culcă pe masă, își desface picioarele și ne arată că nu are sex.

Ulrich von Lichtenstein, ești un monstru.

În oratoriu arde un foc mare de buturugi.

Sora Francisca îmi întinde o băutură întăritoare.

Îmi spune că, într-o noapte ca asta, ȣiganii au furat toate odoarele abației. Iar pescarii au găsit pe urmă în păpuriș o mică sirenă. Avea branhiile roșii, ca două tăieturi proaspete, în care sângele încă nu apucase să se usuce.

S-a topit în câteva ceasuri, lăsând în urma ei dăre argintii și vâscoase, cum sunt balele lăsate de melci pe o frunză de brusture.

De atunci tatăl meu n-a mai zâmbit niciodată.

Iar în dormitoarele pajilor au început să apară pete de igrasie.

Tatăl meu era un domn cu favoriți albi, care semăna la înfățișare cu ultimul Kaiser.

Nu era el lumina, dar venise să mărturisească despre lumină.

Și tot într-o noapte ca asta, singur și necunoscut, a pornit-o spre colonii.

De aceea cântă sora Francisca la orgă cu atâta tristețe.

Și de aceea au dispărut căștile de oțel ale militarilor care ascultau în genunchi liturgia, munierele cu nasturi de aur, epoleții și pintenii.

Printr-o crăpătură a oblonului, căci astăzi fereastră a ramas ferecată și peste zi, zăresc un oraș învelit în pâcla albicioasă a dimineții. Tovarășii mei de captivitate spun că și orașul acela se află sub oblăduirea fratelui-stareț. Unii dintre ei au fost puși chiar să cerșească, din porunca acestuia, pe străzile care suie în pante domoale sau prin piațetele străjuite de statui înverzite de bronz. Și au putut discuta cu localnicii, care îndrugă vrute și nevrute pe seama mai-marelui mănăstirii și al orașului, căci nu l-au văzut niciodată la față.

Se spune că e inventatorul fracurilor pentru fantome, proprietarul unicului cinematograf din oraș, unde spectatorii și umbrele de pe pânză, printre care au putut fi recunoscuți mai mulți funcționari de

la primărie și chiar un locotenent-colonel, schimbă în voie străngeri de mână, mărci poștale sau bilete de dragoste.

Se bănuiește că ar fi și custodele bibliotecii, unde câteva femeiuști obișnuiesc zilnic să se așeze pe genunchii colțoși ai profesorilor de naturale, după ce evadează dintre filele de sugativă ale ierbarelor.

Are de asemenea un bordel ale cărui fete de viață (de o neobișnuită suavitate și transparență) sunt proiectate în serie de lanternele magice.

De câte ori o trăsură cu perdelele trase apare pe străzile principale, locuitorii știu că are loc o inspecție a fratelui-stareț.

Și de fiecare dată, falși orbi și falși ciungi, copii fugiți de la orfelinat, mutilați de război și femei de moravuri ușoare aleargă, cerând de pomană, în urma misteroasei trăsurii, din care pot fi percepute uneori în surdină niște acorduri solemne de orgă.

A doua zi, în sala de mese, am căutat-o pe Maria-Christina.

Nu era. Nu mai era nicio vivandieră. Locul lor fusese luat de niște călugări posaci, care, înainte de a ne turna în castronul de tablă un polonic de fiertură, întrebau dacă nu dorim să ne spovedim.

Pe urmă am fost încolonați doi câte doi și purtați ceasuri întregi pe nesfârșitele coridoare. Castelul are galerii ce se înfundă pe neașteptate, scări care spânzură-n gol, nenumărate camere cu desăvârșire pustii, unde apariția noastră pune pe fugă mulțimea fojgăitoare a șobolanilor.

Măine cine va refuza spovedania nu va căpăta de mâncare, sună ordinul fratelui-stareț.

Călugării poartă niște tichii ascuțite, pe care sunt zugrăvite cu galben și roșu chipuri schimonosite de draci.

Unde am mai văzut aceste guri băloase și știrbe, acești ochi urduroși, aceste nasuri buboase ca niște mădulare mâncate de șancru?

Pe o ușă mascată de draperii deslușim cu mirare cuvântul *Varieteu*.

Sala, cu ornamentele ei de stuc, e o capodoperă de vulgaritate.

Pe scenă, câteva cancaniste etalează segmente fleșcăite de coapsă, strânse în ciorapi negri de plasă.

Trompetele scot țipete ascuțite, aproape isterice, iar bateristul (un semi-adolescent cu fața plină de coșuri) pare apucat de o criză de epilepsie.

Unde ești, copilul meu irlandez? se aude vocea guristului.

În mâinile călugărilor au apărut lumânările aprinse și crucifixe.

Și nu e nimeni să-mi explice această alegorie.

Mai târziu, după ce călugării s-au făcut nevăzuți, iar ușile au fost încuiate cu zgomot pe dinafară,

zărim, în reflexele purpurii ale unui reflector, pălăria de mexican și dinții de aur ai lui Kostas Venetis. Ne spune că e directorul teatrului și că numărul următor se numește *Cina îndrăgostiților*.

O masă lungă de sufragerie este împinsă în scenă. La un capăt al ei stă așezat un bărbat, la celălalt – o femeie. Ea se preface că mănâncă, el se preface că bea. Pe fețele lor se citește o tristețe cu neputință de zugrăvit.

Acum bărbatul începe să povestească. Vorbește despre o gaură de obuz în care trăiau patru infanteriști orbi, despre o rană la piept și despre o stradă plină de mâl pe care idiotul companiei înfulecă o bucată vânată de bojoc.

Femeia își amintește în schimb de taluzul plin de floricele liliachii de la marginea unui cimitir militar și scoate din corsaj o cutiuță cu cocaină.

Apoi se hotărăsc să bea din același pahar vinul roșu de țară, căruia fermierii îi spun sânge de iepure.

Bărbatul e tânărul ofițer de ulani pe care l-am văzut prăbușindu-se la picioarele peretelui acoperit cu glicină din spatele unei case parohiale.

Femeia are trăsăturile de italiancă ale Mariei-Christina.

Firește, Monte Negro nu e o casă de sănătate.

Între timp a fost adusă în scenă și fetița tunsă chilug, care urmează să fie asistenta iluzionistului.

Acesta îi dă să bea dintr-o eprubetă cu lichid brun și o întreabă dacă diavolul e prezent printre spectatori.

Sunt convins că aceste numere deșuchete de circ se desfășoară fără încuviințarea tatălui meu.

De foarte mult timp, zarafilor li s-a cerut să răzuiască efigia lui de pe toate monedele.

Deodată, un trup rece și asudat mi se strecoară în brațe. E un trup de femeie. Aud cum îi clănțnesc dinții.

Clănțănim din dinți amândoi.

Pe scenă, fetița are convulsii și se izbește cu capul de dușumea.

Și mă năpădește o transpirație rece descoperind că mă arată cu degetul.

Apoi începe din nou sarabanda lascivă a cancanistelor.

Iar făptura pe care o țin pe genunchi mă îmbrățișează spasmodic și îmi cere să rămân pentru totdeauna la Monte Negro.

Fratele-stareț

Dimineața suntem cărați la spovedanie în fosta capelă a castelului, unde e amenajată acum sala de baie.

Alegăm iarăși doi câte doi prin întortocheatele galerii gotice, despuiați la piele, căci ar fi un fapt de mare trufie să te înfățișezi îmbrăcat dinaintea fratelui-stareț.

Trupurile tovarășilor mei sunt supte de ajunare și pline de cicatrici.

În fața mea aleargă bătrânul cu nasul mâncat. Îi văd limpede numărul de ocnaș, ars cu fierul roșu pe una din fesele lui ascuțite. Pasul alergător în care ne poartă călugării, izbindu-i cu niște joarde de salcie pe cei care se întâmplă să rămână în urmă, îl face să gâfâie și să se împleticească. Te poți aștepta de la un moment la altul ca membrele sale slăbănogite să se desprindă din articulații.

În timpul alergării, trebuie să citim cu glas tare cele zece porunci de pe o bucată de pânză pe care un călugăr o poartă în vârful unei prăjini.

Să nu furi, să nu ucizi, să nu preacurvești.

Ni s-a ordonat ca, după rostirea fiecărei porunci, să ne izbim tare cu pumnul în piept.

Piepturile noastre scot niște bufnituri înfundate, care se amestecă, într-o bezmeticeală șuierătoare, cu vocile sparte care scandează poruncile.

Să nu preacurvești, să nu ucizi, să nu furi.

De sub gioarsele noastre desculțe iese un nor mare de praf, care face ca respirația să ne fie încă și mai chinuită, explodând în rafale behăite de horcăituri.

Cheia Visurilor aleargă pe lângă mine. Din când în când îmi umezește buzele și îmi șterge fața de transpirație.

Alegăm de o jumătate de zi.

Din ceas în ceas sunt orânduite popasuri, în timpul cărora cădem epuizați pe lespezile de piatră, iar Cheia Visurilor ne ascultă cu stetoscopul. Celor care nu mai pot continua marșul li se taie rația de pesmeți. Tot mai des își fac apariția brancardele improvizate, pe care, până la popasul următor, trebuie să ne purtăm tovarășii vlăguiți.

Și alergarea continuă de-a lungul coridoarelor friguroase, în urletele călugărilor ce ne mână suduind birjărește și amenințându-ne cu nuiielele, care șuieră mereu pe lângă umerii noștri.

Acum străbatem un tunel rece și umed, pardosit cu pietre alunecoase.

De multe ori suntem nevoiți să umblăm aplecați, căci tavanul se lasă brusc, până la înălțimea umerilor sau chiar a șoldurilor. În alte dăți, grinzi uriașe, pe care nu reușim să le mișcăm din loc decât cu eforturi istovitoare, ne barează înaintarea.

Trebuie să ne strecurăm pe sub niște conducte ruginite de apă, să sărim peste cabluri electrice groase cât brațul, încărcate cu înaltă tensiune. Apoi tunelul se intersectează cu o galerie largă cât o șosea, prin care un trenuleț de mină trece în mare viteză, orbindu-ne cu luminile roșii ale locomotivei.

Deslușim focurile unui furnal, pocnetul târnăcoapelor, scârțâitul lopeților, poruncile răstite ale unui contramaistru.

Călugării dau ordinul de oprire și încep să ne numere. Doi dintre tovarășii mei au murit. Corpurile lor sunt aruncate în cușca întunecoasă a ascensorului.

Cheia Visurilor îmi umple gamela cu un lichid incolor, prin care plutesc câteva frunze de varză.

Supă este foarte fierbinte și îmi frige rău buzele.

Bătrânul cu nasul mâncat începe iarăși să povestească.

A fost el însuși odinioară călugăr într-o mănăstire rusească, a mâncat fiertură de cașă și ciorbă de scrumbie sărată într-o trapeză văruiată în alb, sub icoana Sfântului Serafim de Sarov.

A locuit pe urmă într-o mansardă petersburgheză, iar un student gălbejit l-a învățat meșteșugul bombei artizanale. I-a fost dat să sărute mâna, care mirosea ușor a salpetru, a Verei Finger și a văzut risipindu-se, într-o duminică posomorâtă de martie, lângă canalul Ekaterina, sângele Romanovilor.

Îmi vorbește despre băile de aburi ale ocnașilor din Siberia, arătându-mi, pe spatele-i gărbov, urmele loviturilor de nuiete, aplicate de militarii dintr-o unitate specială de disciplină.

Apoi găsește o bucățiță de cărbune cu care schițează stângaci secera și ciocanul. Pomenește de salvele de pe *Aurora* și de boala de sânge a țareviciului.

E convins că la libertate nu se poate ajunge decât prin crimă, iar buzele sale articulează cu un fel de evlavie numele lui Lev Davidovici Troțki.

Amintirea Duminicii Sângeroase îi umple ochii de lacrimi.

A fost condamnat pe viață pentru instigare la omor și pedofilie.

Lespezile din sala de baie sunt acoperite cu un strat gros de noroi. Călugării umblă cu sutanele suflecate, în timp ce ne arată cada de zinc unde obișnuiește să se îmbăieze fratele-stareț, frecându-și frunțile de marginea ei și acoperind-o cu pupături.

Ogivele gotice îmi aduc aminte de abație și de Sora Francisca, dar aici totul e dărăpănat și murdar,

iar de-a lungul pereților au fost instalate două șiruri de dușuri.

Fiecăruia dintre noi i se repartizează un duș, apoi facem, la comanda călugărilor, câteva mișcări de gimnastică.

Femeia în alb ia temperatura bolnavilor.

Înainte de a ne începe examenul de conștiință, ni se ordonă să ne frecăm cu noroi.

Îl văd pe bătrânul cu nasul mâncat cum își nămolește fesele vinete, în timp ce Cheia Visurilor îi introduce sub limbă capătul termometrului.

Ni se împart broșuri cu rugăciuni latinești și petice de hârtie pe care urmează să ne scriem păcatele.

Acum fiecare din noi strânge între degete un ciot de creion chimic.

Să nu furi, să nu ucizi, să nu fii sodomit, să nu privești goliciunea tatălui tău, urlă călugării.

Iar Cheia Visurilor ne lipește, drept în mijlocul frunții, o marcă poștală pe care e tipărit chipul fratelui-stareț.

Dușurile nu funcționează. Noroiul, uscat pe corpurile noastre, ne stârnește o mâncărime cumplită, dar scărpinatul e interzis.

Unii ȋtopăie pe loc, își scutură brațele și picioarele, spinările cocoșate și piepturile scheletice. Alții strâmbă din umeri sau își mută greutatea de pe un picior pe altul, sub căutătura nepăsătoare a cuvioșilor, care tocmai au început să prânzească: mușcă din jumătăți de găină, hăpăie, plescăind tare din fălci, cârnăciori de mistreț, pe care îi stropesc din belșug cu licoarea benedictinilor. Apoi se reped la un imens cozonac cu stafide, ce dispare cât ai clipi în gurile lor hulpave, cu dinți ca de pește de pradă.

Simt foamea cum îmi scormonește prin măruntaie, iar gura mi s-a umplut de salivă.

Lângă mine, bătrânul cu nasul mâncat scoate un miorlăit pofticios și îmi spune în șoaptă că ar mânca niște icre de cegă. Pe urmă, îmi cere permisiunea să mai ia o chiflă cu unt, numindu-mă, nu știu de ce, Alexandra Feodorovna.

Are niște ochi tulburi, în care mi se pare că deslușesc licărul nebuniei.

Se uită cu jind la oasele și la resturile de pâine care zac pe podea și începe să îngaime o cântare bisericească.

Cine a cerut pâine a căpătat piatră, cine a cerut pește a căpătat șarpe.

Mi-e foame și mă gândesc la redingota albastră ca cerul a tatălui meu.

Plata păcatului nu este moartea – îmi spusese odinioară Kostas Venetis – plata păcatului este

timpul.

Fratele-stareț are pielea măslinie a lui Venetis, dar este peste măsură de gras și poartă pe cap o scufie mototolită de noapte.

Graseiază neașteptat de blajin, îi poți surprinde însă adesea obrazul porcin schimonosindu-se într-o strâmbătură de ură.

La apariția lui, călugării se înghesuie să-i sărute marginea anteriului negru, iar din dușuri începe să curgă apă fierbinte, opărindu-ne corpurile mânjite de sus până jos cu noroi.

Primim câte o bucată de săpun de rufe și câte o ștergură aspră de cânepă.

Fratele-stareț se lasă dezbrăcat de călugări, arătându-și fără rușine pântecetele enorm, sub care atârnă un penis ca de copil.

Îl auzim cum se bălăcește în cada de zinc și scoate din când în când un oftat de plăcere.

Călugării îi săpunesc spatele uriaș și apoi încep să-l izbească îndesat, ca în băile rusești, cu o măturică.

— Ia te uită ce țâțe are Alexandra Feodorovna, exclamă lângă mine bătrânul cu nasul mâncat, în timp ce își săpunește pieptul pricăjit, prin care i se pot număra coastele.

Fratele-stareț ne privește blajin și enumeră cu blândețe poruncile: să nu fii lacom, să nu fii bețiv, să nu fii sodomit.

Astăzi ni se îngăduie să vizităm orașul, unde, așa cum spun unii din tovarășii de detenție, vom fi trimiși în curând să cerșim.

Pășim doi câte doi, încadrați de șiruri de călugări vânjoși, înarmați cu sulite ascuțite și halebarde.

Cu burțile ghiorăind, salutăm galantarele cofetarilor, cu piramide sticloase de acadele, jumătăți de torturi în care mai fumegă încă minuscule lumânări, prăjituri de albuș cu marginea ușor înverzită.

Din sufrageria hotelului începe mlaștina, anunțată de băltoacele circulare în care se reflectau până nu de mult scaune poleite cu bronz, fracuri umflate de aripi, colosalele trâmbițe.

Cămăruțele de sub acoperiș destinate colonialelor (vanilie, piper, scorțișoară) dau spre fațada roșie a cantinei, unde suntem trimiși de călugări să cerșim o gamelă de supă. Urmează apoi boiangerii părăsite, ateliere cu valuri de stambă și manechine scheletice. Aici sunt expuse pe o estradă obiecte ciudate: un picior din celuloid vârât într-un ciorap de mătase, dinți etalați pe pernițe de catifea, organe incerte închise în fiole albastre, pline de formalină.

Fabricile de cherestea, dogăriile, morile și cuptoarele, semnalele electrice înșirate de-a lungul canalelor, giganticele antene, la picioarele cărora pâlpâie chioșcurile și cântă fanfare de negrișori, sunt proiectate acum de lanternele magice pe cearșafuri de mărimea unui oraș. Pe urmă lumânările pâlpâie, scârțâie stăvilarele, nișele și latrinele se umplu de mâl și doar niște dragoni de hârtie mai flutură o bucată de vreme deasupra miradorului singuratic.

Mă trezesc în dormitorul comun, unde Cheia Visurilor îmi ascultă plămânii cu stetoscopul, apoi îmi dă o scrisoare din partea tatălui meu.

Este o bucată de hârtie îngălbenită pe care o despățuresc cu grijă, temându-mă că s-ar putea prefăce în praf la cea mai ușoară atingere.

Letterele au culoarea petelor spălăcite de sânge de pe o bucată de pansament.

Mă duc să le descifrez la lumină, lângă fereastra unei anticamere pline de scaune vechi din aripa de răsărit a castelului, unde se găsește infirmeria.

Cheia Visurilor mă încurajează cu un zâmbet timid. Distribuirea puținei corespondențe care mai vine la Monte Negro intră în atribuțiile ei de serviciu.

Dar nimeni nu știe prea bine ce se ascunde în plicurile sigilate cu roșu pentru care se așteaptă uneori zile în șir pe coridorul din fața infirmeriei.

Cei ce primesc asemenea plicuri dispar de obicei din castel, deportați (au grijă să precizeze

călugării) în ținuturile pustii dintre mlaștini unde nu mai răsună de mult cornul răgușit al poștalionului.

Și acum – această misivă neașteptată, pe care descopăr uimit binecunoscuta pecete.

Cheia Visurilor îmi spune că trebuie să citesc cu atenție, cu foarte multă atenție.

Dar sfaturile ei sunt cu desăvârșire zadarnice.

Constat că am uitat să citesc, iar peticul de hârtie îmi tremură între degete.

Nu mai știu nimic, mi s-a șters din memorie până și numele siluetei firave, cu coroniță de beteală pe creștet, căreia îi spusese odinioară *micuța logodnică*.

Femeia în alb îmi face semn s-o urmez.

Ajungem în fața unei ferestre prin care se vede interiorul unui salon. Un porumbel care nu mai poate zbura traversează cu pași mărunți camera uriașă, fără ferestre spre exterior. Ajunge în cele din urmă la picioarele unei scări pe care începe s-o urce, treaptă cu treaptă, ca hipnotizat de luminița care pâlpâie undeva sus, la capătul scării. Porumbelul are în cioc un bob roșu de strugure.

După un timp, din dosul unei perdele, apare în salon și Maria-Christina. Este tunsă chilug, asemenea fetei cu bărbia triunghiulară. Surâde și își lipește palma desfăcută pe geamul ușor aburit. Cheia Visurilor îmi ia mâna și o așază peste cea a Mariei-Christina. Palmele noastre se suprapun perfect, iar în jurul lor se formează o mică aură aurie.

Acum pot descifra în sfârșit scrisul tatălui meu. În scrisoare se spune așa:

Eu, tatăl tău, îți dăruiesc această femeie.

Numele ei este Al Treilea Înger.

Ea e mama și moartea ta.

Despre mama nu știu nimic.

Când încerc să o întreb despre ea pe sora Francisca, buzele sale subțiri schițează un zâmbet plin de dispreț, iar de pe fața ei, străbătută de o mulțime de riduri, dispare orice urmă de bunătate.

Și servitorii au limba cusută în această privință. Dar se întâmplă să-i aud uneori șușotind între ei despre statura impunătoare a doamnei baroane, care cu ocazia sărbătorilor îi dăruia fiecăruia o pereche nouă de încălțări.

Se spune că era atât de înaltă încât aproape că atinge cu creștetul capului tavanul afumat al sufrageriei de la conac.

O singură dată pe an este sărbătoare în Monte Negro și în orașul de la picioarele dealului – de ziua fratelui-stareț, începe să povestească bătrânul cu nasul mâncat.

Cu acest prilej căruțele unor familii nomade se opresc dinaintea ospătărilor, iar din micile ambulante ascunse între tufele de răsură se arată – doi câte doi – felcerii în halate albe și sanitari.

Muncitorii instalează pe trepieduri lunete de bronz, numeroasele secretare ale fratelui-stareț împart gratuit binocluri de teatru, saci de dormit și șepcuțe cu cozoroc. Și, în așteptarea miracolului, fumătorii de opiu își aprind pipele de la focurile de tabără, hălci aurii de slănină sfârâie în frigări răsucite de negrese diforme, în timp ce, la nici o sută de metri, în grupul de albi, călugării sunt chemați să sfințească pâinile soldățești și butoaiele de scrumbii.

Echipați cu șube mițoase și capișoane de blană, ofițerii care vor veghea toată noaptea sus pe fortificații își încearcă goarneau și instrumentele de percuție.

Urmează nesfârșitele parade militare, ordinele împărțite pifanilor, recompense și zile de carceră, apoi cocoșul regimentului își slobozește teribilul cucurigu, asurzitor ca un tunet.

Atunci telescoapele și lunetele sunt îndreptate spre răsărit, din cădelnițele agitate de diaconi, fumul gros de tămâie albăstrește fațadele magazinelor.

Și în salvele de salut ale tunurilor și în bătaia dezlănțuită a clopotelor atârdate de o schelă de scânduri – căci în oraș nu există nici o biserică – gigantica, înspăimântătoarea nălucă a Catedralei se arată o singură dată pe an, preț de câteva clipe, în capătul străzii ce suie, printre dughenele măcelarilor și a lăptarilor, spre terasa de unde se pot auzi uneori, pesemne grație difuzoarelor (povestește bătrânul cu nasul mâncat), predicile rostite spre îndreptarea ocnașilor de către fratele-stareț

Aripa de răsărit a castelului mi-a devenit permanent accesibilă, iar pașii mă conduc mașinal, în timpul plimbărilor mele, la fereastra unde mi-a fost arătată Maria-Christina.

Petrec aici interminabile ore de așteptare pândind cu nerăbdare orice tresărire a draperiilor.

Alteori o găsesc așteptându-mă chircită pe dușumea și pe jumătate încărunțită.

Pe pajiștea plină de răsură roșii erau înălțați minunații dragoni de hârtie.

Iată-mă în mulțimea pestriță a carnavalurilor venețiene, purtând un nas fals și hârjonindu-mă cu Arlechino și Pulcinella, apoi într-un atelier de pictură, lucrând la portretul unei femei care îmi spune *dragul meu Gustav* și are nume de franțuzoaică.

Mein iris ch Kind, wo weilest du? am auzit-o murmurând, pe străzile atât de curate ale Genevei, pe contesa Sztáray, în timp ce, aproape leșinată de groază, netezea rochia neagră a Kaiserinei.

Am cumpărat turtă dulce din Prater și am băut molan în pădurea Fontainebleau.

Și acum iată-mă în fața acestei ferestre din Monte Negro, cercetând figura brăzdată de riduri subțiri a Mariei-Christina.

Mâinile noastre se suprapun pe sticla murdară a geamului și rămân așa până la bătaia de toacă a gardianului care anunță închiderea porților.

Prin spatele meu trec cărturarii castelului, însurtucați în redingote solemne, care schimbă între ei

albume cu aforisme și au, în loc de nasuri, niște trompe trandafirii.

Îmi amintesc de roua de pe pânzele de păianjen și de floarea de nufăr pe care mi-a dăruit-o *micuța logodnică*.

Prea-bunul duhovnic al tatălui meu ne-a binecuvântat verighetele, iar în grupul gălăgios al dădacelor se vorbea cu sfială despre o nuntă în cer.

Rochia albă de moar a zăcut o dimineață întreagă, plină de sânge, pe marginea pârlășului din grădină.

Iar răsurilor li s-a spus de atunci florile *micuței logodnice*.

Nu ne-au putut despărți, pentru că prin natura noastră eram de nedespărțit.

De la un timp, trebuie să fiu urnit din locul acela cu forța.

Fac încercări disperate de a-i vorbi Mariei-Christina, dar ea nu dă nici un semn că m-ar auzi. N-am nici măcar certitudinea că mă vede, căci pare total absentă, iar singurul său gest este acela de a-și pune mâna pe geam, ca într-un fel de transă hipnotică.

Mâna aceasta cu degete lungi, arcuindu-se melancolic, mă urmărește și-n somn, atunci când Cheia Visurilor reușește să mă smulgă din fața ferestrei și să mă târască la culcare ca pe un cadavru.

Câteodată îmi îngăduie să mă ghemuiesc într-una din nișele părăsite ale gardienilor, unde cad într-o toropeală apăsătoare. Cheia Visurilor mă învelește cu o plapumă veche, umplută cu paie, pe care o aduce dintr-o cameră de serviciu.

Într-o asemenea noapte, sufletul Mariei Christina mi s-a arătat sub chipul unei bufnițe de argint.

În noaptea aceea, Maria-Christina a fost posedată de-un demon. Sămânța lui era neagră ca păcura.

A doua zi ochii ei avea cearcăne viorii, iar de pe buzele-i supte dispăruse orice umbră de zâmbet.

Am fost înconjurat de mulțimea cărturarilor, care îmi strângeau mâinile cu condescendență și încercau să-mi vâre cu forța în buzunar niște cocoloașe mari de hârtie.

Atunci vedeam pentru prima oară lacrimi în ochii Mariei-Christina.

Am înțeles că urmează să ne despărțim, dar nu pentru totdeauna.

Și am aflat că mormântul *micuței logodnice* a fost găsit gol într-o dimineață la capătul aleii de chiparoși.

Când m-am dezmeticit, eram palid ca moartea și țineam între degete, nedesfăcută, scrisoarea tatălui meu.

Călugării mi-au smuls cămașa de forță și m-au bătut cu sălbăticie.

Am zăcut mult timp după aceea, între viață și moarte, pe culcușul de paie dintr-o celulă

întunecoasă.

În rarele mele momente de luciditate, simţeam ba atingerea unui prosop umed, ba metalul rece al unei linguriţe care mi se înfigea între buze şi de pe care hăpăiam lacom picăturile acrişoare de drog, iar la lumina feştilei puteam să disting crucea roşie de pe o uniformă de infirmieră.

În vedeniile mele, străbăteam câmpii negre, pline de mărăcini, printre care se târau nişte fiinţe foşgăitoare, cu pielea lipicioasă şi umedă. Sau mi se părea că aud glasurile argintii ale pajilor, care îngâneau *Pater noster* şi *Ave, Maria* prefăcându-se-n vorbe îngrozitoare de hulă.

Apoi mi se arăta chipul rânjitor al fratelui-stareţ, silindu-mă să mănânc inima Mariei-Christina.

Degetele sale bondoace încercau să-mi descleşteze fălcile şi să-mi strecoare în gură bucata de carne.

Cu greu reuşeam să mă trezesc din aceste coşmaruri şi o descopeream pe Cheia Visurilor aplecată peste culcuşul meu, chinuindu-se să îmi verse, printre buzele strânse, obişnuita linguriţă de drog.

Cu timpul am început să mă înzdrăvesc. Puteam să fac câţiva paşi prin celulă şi să ajung până la tineta de tuci căreia îi descoperisem cu uşurinţă întrebuinţarea. Acum Cheia Visurilor îmi puneă în mână linguriţa, pe care rămăseseră imprimate urmele dinţilor mei, şi mă lăsa să-mi iau singur medicamentul.

Pe măsură ce îmi redobândeam puterile, am început să am ciudate scăpări de memorie. Îmi uitasem numele şi ţara de obârşie, ştiam doar că aparţin unei familii ilustre, care-i furnizase Vaticanului câţiva cardinali şi fusese carnea de tun a câtorva revoluţii.

Într-un colţ al celulei am descoperit portretul unui bătrân cu favoriţi albi, care părea să mă privească plin de severitate.

I-am cerut paznicei mele să acopere pictura aceea cu un cearşaf.

Apoi, într-o dimineaţă, Cheia Visurilor m-a anunţat că, prin bunăvoinţa fratelui-stareţ, urmează să primesc o locuinţă mai confortabilă.

Prima carte a Nastenkăi

Noua mea reședință se găsește în așa-numita casă de oaspeți.

Pentru a ajunge aici, trebuie să parcurgi o galerie cu două rânduri de uși vopsite-n culori țipătoare: galben, roșu, portocaliu.

În timp ce eram condus spre camera mea, o ușă s-a deschis fără zgomot. Capul unui bărbat mă măsoară de sus până jos. Are buzele vopsite în formă de inimioară.

M-am uitat contrariat la Cheia Visurilor, care mi-a spus că n-am voie să pun întrebări.

Se mai deschid câteva uși și alte capete mă cercetează cu insolență. Sunt chipurile fardate ale unor bărbați, care clipesc spre mine din genele lor rimelate, cu oribile alunițe false pe obrajii parcă dați cu făină. Unul dintre ei are dinții de aur ai lui Kostas Venetis.

Cheia Visurilor scoate de undeva o cravașă și izbește la întâmplare.

De sub stratul de pudră, sângele începe să gălgăie.

Capetele se retrag, ușile sunt trântite și tocmai acum Cheia Visurilor se găsește să-mi spună (după ce s-a uitat mai întâi cu teamă în toate părțile) că tatăl meu mă iubește.

În camera mea e tot timpul o căldură moleșitoare de seră.

Fac o baie fierbinte, apoi sunt îmbrăcat într-un fel de kimono fumuriu, care-mi face pielea să frisoneze de voluptate.

Aici totul e moale: banchetele aliniate lângă pereți, cu brațele lor, care se arcuiesc grațios, îndemnându-te parcă la picoteală, covorul în care piciorul ți se afundă ca într-un clăbuc, pernele care seamănă cu niște animale de casă foarte pufoase.

La masă primesc invariabil aceleași pișcoturi în formă de opt, pe care am permisiunea să le moi în puțină șampanie.

Alcoolul îmi provoacă o stare de euforie, iar corpul meu e străbătut de niște furnicături delicioase, ca și cum ar fi conectat la o pilă electrică.

Prezența fardaților nu mă mai tulbură.

Adesea se întâmplă ca aceștia să deschidă ușa camerei mele și să mă iscodească din prag cu niște figuri zâmbărețe.

Odată mi s-a părut chiar că unul dintre ei încearcă să-mi facă ștregărește cu ochiul, profitând de faptul că Cheia Visurilor e întoarsă cu spatele.

O tăcere deplină domnește în această aripă a castelului. Ea e tulburată doar de clinchetul discret al

tacâmurilor care se aude înaintea dejunului sau de cântecul unei muzicuțe ce străbate dintr-o dependență îndepărtată. Într-o noapte, mi s-a năzărit că deosebesc, dincolo de pereții acoperiți cu tapiserii, chemarea drăgăstoasă a guguștiucului.

Acum zilele trec într-o dulce monotonie și mi se spune că fratele-stareț e gata să-mi împlinească orice dorință.

Într-o dimineață, Cheia Visurilor n-a mai venit să-mi aducă micul dejun.

În locul ei, mă servește o fetișcană pistruiată pe care o cheamă Nastenka. Observ că are o voce guturală, prea groasă pentru vârsta ei și că articulează sunetele cu o oarecare dificultate.

Mă uit cu nemulțumire la noua mea paznică. Nastenka e indolentă și neîndemânatică. Pișcoturile pe care le primesc la dejun sunt acum ciugulite pe margini, parcă ar fi fost ronțăite de șoareci, iar din paharul de șampanie lipsesc de fiecare dată câteva degete.

Când Nastenka se apleacă să aranjeze tacâmurile, izul dulceag și puțin grețos al șampaniei îmi pătrunde în nări.

Îi place să se uite la mine în timp ce mănânc și se întâmplă adesea să se așeze pe dușumea, fixându-mă ceasuri la rând cu ochii ei incolori, în care e cu neputință să deslușesc vreo licărire de inteligență.

Șampania mă moleșește și uit s-o dau afară pe Nastenka. O descopăr după mult timp, cu bărbia între genunchi, așezată pe același colț al covorului. Nici măcar nu se ostenește, atunci când observă că o privesc, să-și acopere coapsele, care au culoarea și consistența unui aluat.

Picioarele ei groase mă lasă indiferent. Sexul îmi atârână, ca o bucată vineție de intestin, sub pulpanele kimonoului.

Încurajată de toropeala pe care mi-o provoacă șampania, Nastenka devine tot mai impertinentă. Odată am surprins-o târându-se în patru labe prin cameră, iar din fundul gâtlejului îi ieșeau niște sunete înfundate, care nu puteau să aparțină cu siguranță niciunui limbaj omenesc.

Ar trebui s-o dau afară, dar sunt cuprins de o lehamite care îmi înmoaie parcă toate articulațiile.

Acum visurile mele sunt calme, inundate de foarte multă lumină.

Visez peisaje stâncoase, colțuri de plajă pustii, rariști de pădure cu ierburi unduitoare, printre care cresc margarete.

Pe urmă sunt undeva la țară, fermecat de pieptărașul roșu al gazdei cu ten de italiancă.

Aici fetele îl recunosc pe diavol după ochii lui bulbucați și pălăria verde de flăcăiandru.

Pe pardoseala curată de cărămidă bocăne tare saboții personalului de la fermă. Țâțele sale *mai*

bune ca vinul se ghicesc prin cămașa de cânepă.

Mângâierile tale îmi vor face carnea să se topească, prefăcându-se într-o tufă de păducel – spune mezina familiei.

Și zicând acestea îngenunchează și linge cu lăcomie roua de pe florile în formă de lumânărele fiindcă e obosită și a pierdut foarte mult sânge.

Sunt trezit din asemenea vise de pasul neîndemânatic al Nastenkăi.

Stau tot timpul tolănit pe o canapea, fără să mă gândesc la nimic, într-o stare de apatie.

Grăsana de Nastenka încearcă să mă înveselească.

Umblatul în patru labe a devenit de multă vreme un lucru obișnuit.

Îi place să se vâre sub mobile, de unde o văd apărând cu tot felul de resturi: coji mucegăite de pâine, sâmburi de fructe aproape pietrificați, oase de pasăre care au început să se înnegrească, zdrențe din care am surprins-o făcându-și niște păpuși hidoase, pe care le ia apoi pe genunchi, vorbindu-le în acea limbă a ei stranie care seamănă cu un mehăit.

Are o cutie de carton unde depozitează toate aceste rămășițe dezgustătoare, cărora eu le spun *zestrea Nastenkăi*.

Nu ne vorbim, pentru că nu avem ce să ne spunem.

După ce isprăvește de scotocit pe sub mobile, Nastenka toarce satisfăcută, privindu-se din când în când într-un ciob de oglindă și scoțând, ștregărește, limba la mine.

Limba Nastenkăi este roșie ca șezutul unei maimuțe.

Am visat-o din nou.

Ne aflăm în aceeași bucătărie de țară, iar între noi, pe masa lungă de brad, se găsește un pahar mare, plin cu vin roșu.

În cuier atârnă tunică unui ofițer de ulani.

Iar o pisică albă se freacă de picioarele musafirului.

După un timp, ea își moaie arătătorul în lichidul rubiniu și vârtos, căruia țărani îi spun sânge de iepure.

Buzele mele îi apucă arătătorul cu gingășie și sorb de pe dânsul o picătură de vin.

Nastenka a găsit sub pat un șoarece mort.

Îl păstrează înfășurat într-o batistă jegoasă, în ciuda protestelor mele, de altfel nu foarte

convingătoare.

Șoarecele mort a devenit jucăria ei preferată.

Obişnuieşte să îl așeze pe un petic negru de catifea, între patru lumânările aprinse, iar figura ei prostănacă se umple de gravitate când începe să cânte slujba înmormântării.

La urmă, izbucneşte în lacrimi și îmi spune, printre suspine, că șoarecele acela a fost soțul ei.

Dau din umeri cu indiferență.

După un timp, Nastenka se oprește din plâns și își scoate rochia șleampătă, pe sub care nu mai poartă nimic. Corpul ei, acoperit de sus până jos de pistrui, tremură din toate încheieturile.

Nu am destulă putere pentru a pune capăt acestei scene dezgustătoare.

O văd pe Nastenka ducându-și la buze stârvul de șoarece, ca și cum ar vrea să-l readucă la viață, încălzindu-l cu respirația ei care miroase a șampanie răsuflată.

Îi privesc pubisul acoperit cu păr roșu și aspru ca o blană de sălbăticiune. Și o privesc cum strânge între genunchi hoitul putregăit, ale cărui oase se aud pârlind și troznind, strivite de rotulele mari ale Nastenkăi.

Din gura ei se prelinge un firicel de salivă.

Simt în partea de jos a pântecelui o furnicătură oribilă.

Deodată, Nastenka începe să râdă în hohote. Aruncă în direcția mea batista murdară, în care nu mai e decât o chisăliță sângerie și împutită, își bagă mâna între picioare și începe să se desfrâneze de una singură.

Tunica de ofițer îi aparține prietenului.

El se ivește puțin înainte de cină, iar pintenii săi zornăie argintiu pe coridorul întunecos. Nu și-a scos din picioare cizmele de campanie, pe care se usucă acum noroiul tranșeelor din Galiția.

Are o respirație șuierătoare, căci a fost împușcat în plămân, iar batista pe care și-o duce din vreme în vreme la gură, se înroșește instantaneu.

Nu se așază niciodată la masă cu noi din prea multă delicatețe. Ne cercetează din pragul bucătăriei, cu multă sfială, iar privirile noastre câteodată se întâlnesc.

Îmi vine în minte dimineața posacă dinaintea unui atac, când am împărțit ultimul pesmet soldătesc și ultima înghițitură de vin. Urma să fim cantonați în aceleași orașele de graniță, să bem același vin roșu de țară și să iubim aceeași femeie subțire și oacheșă.

Acum suntem tustrei puțin stânjeniți, iar paharul de vin rămâne neatins multă vreme.

El încearcă să ne încurajeze cu un surâs, arătându-ne gaura negricioasă de glonț din partea dreaptă a pieptului și făgăduindu-ne că le va vorbi despre noi rudelor sale sus-puse, acelor unchi cu privirea severă din Statul major, care dictează ordinele de zi și prezidează consiliile de război în strălucitoarele lor uniforme.

După asemenea viziuni, mă trezesc, ca și cum aș trece dintr-un vis în alt vis, în această vizuină călduță din Monte Negro.

Astăzi Nastenka a venit cu o cutie de farduri.

S-a așezat în fața mea pe covor, cu fața în mâini, răsfirându-și degetele și privindu-mă pe furiș cu o viclenie naivă.

Mă prefac că mă uit în altă parte, trăgând cu coada ochiului către Nastenka.

Acum și-a luat mâinile de la ochi și a început să scotocească prin cutia cu farduri.

Îi vine greu să se hotărăscă, iar mișcărilor ei par să aparțină unui păpușoi de cârpă mare și foarte dizgrațios.

O zăresc cântărind în mâinile sale prea mari un roșu tare de buze, pe care l-a desfăcut cu gesturi pline de stângăcie.

Și îmi vine să râd când limba ei lătăreață și proastă de Nastenkă se apucă să lingă bastonașul de ruj care seamănă cu o acadea lipicioasă.

Ciobul de oglindă și-a făcut și el apariția din buzunarul încăpător ca un marsupiu al Nastenkăi.

Mânuiește rujul cu mișcări nefirești, fiindcă degetele ei sunt prea butucănoase și prea lipsite de îndemânare.

Nu uită să-mi trimită din când în când câte o strâmbătură prietenoasă.

Deodată, din pricină că Nastenka îl strânge sau îl apasă prea tare, bastonașul de ruj se rupe în două.

Dintre buzele lăbărțate, peste care se întinde acum o pojghiță sângerie, se aude una din acele grohăituri înfundate cu care tovarășa mea de captivitate își manifestă de obicei nemulțumirea.

Ia apoi una din cele două jumătăți și, tot apăsând-o și mozolind-o, reușește să și-o turtească de buza de sus, ca pe o bucată de plastilină.

Gura Nastenkăi este o pată informă și roșie.

Și în timp ce se uită în bucata ei de oglindă, mâneca rochiei i se ridică până aproape de cot, încât pot să observ că are lipită de antebraț o coajă de cartof care seamănă cu un gândac strivit, mare și cenușiu.

Am revenit de mult la masa de brad din bucătărie.

O privesc pe deasupra paharului plin cu vin roșu, iar culorile chipului său n-au fost niciodată mai strălucitoare.

E chipul ars de soare al Sulamitei, fața plină de strălucire a Evei, oglescându-se în boabele uriașe de rouă ce se prelingeau de pe florile de răsură.

Nu mi-o pot închipui nicidecum cu fața brăzdată de cutele aspre ale sfințeniei, nici îmbrăcând rasa unui ordin călugăresc și așteptând să primească Sfintele și Preacinstitele Răni.

Înțeleg că trebuie să ne pierdem unul de altul pentru a ne putea regăsi și că dragostea noastră nu e pentru aici și acum.

Vizita mea de rămas bun se prelungește la nesfârșit. Sărut degetele pe care mi le întinde pe deasupra paharului, privindu-mă cu ochi limpezi și mari.

E mânănită, fiindcă n-are cine să îi potrivească la gleznă brățara pe care i-a dăruit-o vânzătorul de giuvaeruri.

Iar la plecare îmi spune, nu știu de ce, călugărașule, și nu vrea să-mi dăruiască trandafirul roșu, pe care îl purtase toată seara la cingătoare.

Cu vremea, Nastenka a învățat să se folosească de cutia cu farduri.

Și se înțelege de minune acum cu bărbații fardați, ce locuiesc în această aripă a castelului.

Ei intră fără sfială în camera mea și îi fac Nastenkăi tot felul de giumbușlucuri.

Știu să fluiera ca niște canari, să se dea peste cap sau să improvizeze mici numere de iluzionism: își scot din nas panglici de toate culorile, extrag iepuri vii din buzunarele Nastenkăi sau se chinuiesc să înghită un fel de baionetă, rănindu-se și scuipând pe covor niște flegme brăzdate de firișoare de sânge.

Sunt zile când fardații o ajută pe Nastenka să se sulemenească. Unul îi ia din mână pământul de pudră, altul se apucă să-i albăstrească pleoapele roșii, celălalt îi desenează în colțul buzelor, cu ajutorul unui cărbune, eterna aluniță falsă.

În asemenea momente, Nastenka bate din palme de fericire, iar fardații profită din plin: Unul o ciupește de coapse, altul vrea să-i fure o sărutare, al treilea încearcă să-i pipăie sexul prin rochia șleampătă.

Spectacolul e hidos și-mi provoacă o greață teribilă.

Îmi fixează privirea asupra unei pete de pe tavan, hotărât să n-o mai bag în seamă pe Nastenka.

Deodată țipătul ei explodează în cameră.

O văd îmbrâncindu-i pe fardații care se înghesuie spre ieșire, schițând în direcția noastră niște reverențe ironice.

Nastenka se repede la mine și îmi îmbrățișează genunchii, șoptindu-mi printre sughițuri:

— Cneazule! Cneazul meu adorat!

Încep să o mângâi mașinal pe creștetul capului, încercând să o liniștesc.

Fac parte dintr-un escadron de cavalerie care traversează o câmpie mocirloasă și mohorâtă.

Puțin în fața mea, călărește prietenul.

Ceea ce urmează sunt secvențele spălăcite ale unui film de război: interminabile cavalcade printr-o pădurice măturată de lumina orbitoare a proiectoarelor, asalturi la baionetă, o retragere printre pocniturile asurzitoare ale șrapnelelor, bidoanele pe care le umpleam cu apa amestecată cu sânge a unui pârlăiaș plin de cadavre.

Pe urmă, mă pomenesc în fața ei în aceeași bucătărie liniștită de țară. Am la piept o rană cumplită, din care sângele șiroiește gâlgâind pe pardoseala curată de cărămidă. Cred că am febră și îmi doresc moartea.

Ea se apropie și începe să-mi desfacă tunică murdară de noroi, pe sub care fojgăie mulțimea păduchilor dobândiți în tranșee. Sângele meu curge pe mâinile ei. Ea se clatină și încearcă să se sprijine de perete. Palmele lasă pe perețele alb două pete roșii și lipicioase.

Este foarte multă liniște, iar pe plită a fost pusă la fiert supă pentru argați.

Când deschid ochii, zac pe așternuturile unui spital de campanie.

Așezat la căpătâiul meu, prietenul cântă la muzicuță.

După întâmplarea cu fardații, Nastenka nu mai stă pe colțul ei de covor, s-a învățat să șadă la picioarele mele, cu trusa de farduri pe genunchi, boindu-se și admirându-se în oglindă.

Adeseori îmi ia mâinile în mâinile ei și le sărută, scoțând niște mârâituri drăgăstoase, dar niciodată nu mi-a mai spus *cneazule*.

Îmi las mâinile în voia Nastenkăi care într-o zi s-a apucat să-mi lăcuiască unghiile.

N-am protestat. Pentru a vorbi, trebuie să fac un efort uriaș. Prefer să mă înțeleg prin semne cu Nastenka.

Când ceva mă nemulțumește în comportamentul ei, e suficient s-o lovesc o dată, nu foarte tare, cu piciorul, așa cum faci când vrei să te descotorosești de insistențele unui câine prea drăgăstos. După ce o lovesc, Nastenka se rostogolește în colțul cel mai îndepărtat, de unde îmi aruncă niște căutături jalnice.

Lacul de unghii se asortează perfect cu rujul de buze al Nastenkăi: același roșu crud, de măcelărie, care îți perforează parcă retinele.

De câte ori prostovana de Nastenka îmi sărută mâinile, îmi rămân pe dosul palmelor, puțin sub încheietură, niște pete sângerii de boială, pe care le șterg cu pulpanele kimonoului.

Tandrețea tovarășei mele mă dezgustă, dar mă și înduioșează.

Acum nu se mai sfiește să bea în fața mea șampanie și să-mi ronțăiască pișcoturile.

Ne-am obișnuit să bem din același pahar, pe care gura Nastenkăi lasă o urmă groasă de ruj. Am grijă să nu ating niciodată cu buzele acea parte a paharului din care bea ea.

Nastenka rezistă mult mai bine la băutură și, cum simte că sunt amețit, încearcă să mă fardeze. Ba îmi dă cu pudră pe obrajii care au prins un strat nesănătos de grăsime, ba încearcă să-mi facă buzele cu bucata ei de ruj, lipicioasă și neagră aproape de murdărie.

Câteodată o lovesc cu picioarele, alteori sunt prea amețit și mă pomenesc la discreția Nastenkăi care mă ferchezuiește cu stângăcie. Iar pe urmă începe să joace în jurul meu cu pași greoi și împiedicați, scoțând niște chițcăituri ascuțite, care îi fac pe fardați să deschidă ușa camerei și să ne cerceteze, plini de curiozitate.

Nastenka aruncă după ei cu ce găsește la îndemână.

Visele mele nu mai au limpiditatea de la început.

Până și trăsăturile prietenului și-au pierdut din croiala virilă, căpătând o moliciune ciudată, care nu se potrivește defel cu aerul său marțial, accentuat de uniforma ofițerească.

El mă vizitează de două ori pe zi: dimineața și seara. Jucăm lungi partide de șah, în timpul cărora privirile noastre se feresc una de alta.

Evităm să vorbim despre ea.

Brațul său drept e înfășurat într-o fașă murdară de sânge, așa că nu ne strângem mâinile niciodată.

Când mă ajută să înghit supa cazonă, prin care plutesc boabe rare de arpacaș, se folosește de mâna stângă, dovedindu-se foarte neîndemânatic. Adeseori lichidul apos se varsă pe pătura care miroase a naftalină.

Înainte de a pleca, îmi aduce la cunoștință, cu o voce obosită și puțin cavernoasă, ultimele ordine de zi ale Kaiserului.

De departe se aud salve răzlețe de artilerie.

Apoi sanitarul de serviciu dă stingerea.

Prin bunăvoința fratelui-stareț am șampanie la discreție, iar starea mea obișnuită e o beție ursuză și mohorâtă.

Acum sunt o pradă ușoară pentru Nastenka.

Obișnuiește să se așeze pe marginea patului meu, cu nelipsita ei trusă de farduri, privindu-mă cum golesc pahar după pahar, dornic să mă prăbușesc cât mai repede într-o stare vecină cu inconștiența.

Nastenka abia dacă-și moaie buzele.

Câteodată, înainte de a mă ameți, reușesc s-o conving să nu-și mai dea cu boială pe față.

Îi parcurg cu privirea chipul plin de pistrii, încercând parcă să-i memorez fiecare centimetru de piele.

Ochii ei mă tulbură cel mai mult: niște ochi cenușii și total lipsiți de expresie, care tremură în orbitele lor ca niște bucăți de piftie.

Când își dă seama că nu mai pot să-i opun rezistență, Nastenka se năpustește la mine. Îmi boiește fața cu pudre și alifii, potopind-o apoi cu niște priviri extaziate de adorație.

Sărutările ei stângace îmi plescăie pe bărbie și pe obraji, câteodată îmi caută gura.

Limba nerușinată a Nastenkăi încearcă să-mi descleșteze buzele, trezind în corpul meu o înfiorare pidosnică.

Mâna mea i se strecoară sub rochie. Urcă lent de-a lungul pulpelor ei de cocă, pe care începe să le frământa.

Încerc s-o conving să se culce lângă mine, sub învelitoarea înflorată, pe care mi-a pus-o la dispoziție fratele-stareț.

Dar Nastenka nu vrea nici în ruptul capului.

Mă târăște în dosul vreunei mobile sau sub patul încăpător, unde ne dedăm giugiulelilor.

Mă uit tot timpul la peretele cenușiu, pe care se profilează umbrele diforme ale sanitarilor, ce umblă pe vârfuri printre paturile de unde se aud vaiere și horcăituri.

Sanitarii sunt încălțați cu pâslari și alunecă fără zgomot pe dușumeaua dată cu motorină.

Unul din ei îmi potrivește din când în când pătura și îmi face un gest discret de încurajare. Are niște mustăți albe, stufoase, cu vârfurile răsucite în sus.

Vizitele prietenului s-au făcut tot mai rare.

Pe chipul lui văd instalată o gălbejeală suspectă. Continuă să-mi relateze jurnalul întâmplărilor de pe front, dar mi-e cu neputință să-i înțeleg cuvintele șuierate, care se sparg undeva în aer înainte de a ajunge la mine.

Apoi s-a întâmplat ca statura lui descărnată să dispară pentru o bucată de vreme.

Când a revenit lângă patul meu, mâneca dreaptă a vestonului îi flutura goală, ca pânza unui drapel, iar buzele arse de febră abia i s-au putut descleșta pentru a bâigui câteva cuvinte lipsite de noimă.

Sanitarul care mă îngrijește s-a apucat să-i meșterească o mână de lemn. Acum șușotesc tot timpul într-un colț al salonului, ignorându-mă.

Adeseori îi aud cum cântă la muzicuță o arie târăgănată, probabil rusească.

Fetele lor au culoarea cenușie a cearșafurilor și a pereților.

Treptat, firea mea perversă se dă tot mai tare de gol.

Prind de la o zi la alta gustul umblatului târâș pe sub mobile.

Acum nu mai opun nici o rezistență când Nastenka se apucă să mă fardeze. Am început eu însumi să-i dau cu boială chipul plin de pistrui. În timp ce ne înroșim unul altuia buzele, ne uităm în ciobul ei de oglindă și mârâim. Am învățat să mârâi ca Nastenka.

Ea își strecoară mâna sub pulpanele kimonoului meu și mă strânge tare de sex.

Iar pe urmă îmi poruncește s-o iau în spinare.

Nastenka este grea și miroase a transpirație. Spune că mă mișc prea încet, izbindu-mă cu călcâiele-n coaste, ca pe un cal îndărătnic.

De aceea, coastele mele sunt acoperite de vânătăi.

La rândul meu, o răstorn cu fața în jos, îi ridic rochia și o mușc de fese până îi dă sângele.

Peste mâna de lemn prietenul poartă o mănușă cenușie de lână.

Și-a scos tunica ofițerească, acum e îmbrăcat, la fel ca și ceilalți sanitari, într-un halat cenușiu, plin de pete negricioase și cafenii.

El este cel care-mi schimbă bandajele, provocându-mi dureri insuportabile. Îmi cercetează rana, care nu dă nici un semn de însănătoșire, și clatină cu amărăciune din cap.

Într-o zi și-a băgat pe neașteptate mâna de lemn în plaga adâncă, de unde se prelinge sânge amestecat cu puroi, și a scos de acolo o broscuță verzuie, pe care s-a apucat s-o strângă între degetul mare și arătător, ca și cum ar fi strivit un păduche.

Un lichid vâscos a început să se scurgă atunci din corpul broscuței, mânjind cearșafurile și mănușa de lână, care mi-a pălmuit cu violență obrajii.

Inevitabilul s-a produs, am fost surprinși de fardați în toiul îmbrățișărilor noastre. Hohotele lor gâlgâitoare de râs, nefiresc de subțiri, ca și cum ar fi izbucnit din gâtleurile unor eunuci, m-au făcut să mă smulg dintre coapsele Nastenkăi.

Apucați de o bucurie descreierată, au început să vorbească în cor, să-și strângă mâinile cu căldură și să se bată pe spate, cu mișcările dezarticulate ale unor marionete grotești.

Unul a scos din buzunar o sticlă cu cerneală și a deșertat-o peste corpul gol, acoperit de pistrui, al tovarășei mele de captivitate.

Fețele noastre erau date cu straturi groase de fard, care ne făceau trăsăturile de nerecunoscut.

Am aruncat peste goliciunea Nastenkăi, care începuse să tremure, un cearșaf.

Apoi a fost dată alarma și sutanele cernite ale călugărilor au năvălit în odaie.

Spre surprinderea mea, de data aceasta nu m-au bătut.

Mi-au spus doar că trebuie s-o iau în căsătorie pe Nastenka și să părăsesc casa de oaspeți.

Stau chircit în patul meu de spital, ale cărui așternuturi nu sunt schimbate cu lunile. Un miros usturător de urină îmi înțeapă dureros nările.

Nu pot să zac decât pe o singură parte. Dacă încerc să mă răsucesc, o durere teribilă, care iradiază din partea dreaptă a pieptului, îmi paralizează mișcările.

Sunt probabil în agonie.

Ochii mei fixează tot timpul peretele cenușiu, pe care uneori se conturează niște umbre. Printre ei mi se năzare că recunosc statura înaltă și descărnată a prietenului.

În spatele meu se aud șoapte misterioase, zăngănitul unor obiecte metalice sau un foșnet neobișnuit, ca și cum cineva ar mototoli niște bucăți de hârtie.

Făcând un mare efort, vreau să articulez câteva cuvinte, dar dintre buzele mele nu ies decât niște horcăituri.

Am observat că umbrele de pe perete apar cu o anumită regularitate și încerc să le anticipez apariția. Pentru ca aceste lungi ceasuri de așteptare să se depene mai ușor, încep să număr în gând, dar mă încurc tot timpul și trebuie mereu s-o iau de la capăt.

Mi se întâmplă câteodată să deslușesc cântecul unei muzicuțe sau chemarea drăgăstoasă a guguștiucului.

Iar din corpul meu izbucnește un jet de urină anemic, pe care-l aud gălgâind în plosca metalică.

Femeia în doliu

Străbat aleile drepte ale unui cimitir militar, undeva într-un orășel prusac sau austriac.

Silabisesc numele încrustate pe obeliscurile de granit cenușii, iar pașii mei se încrucișează adesea cu ai unei femei în ținută de doliu. Fața ei este acoperită totdeauna cu o voaletă.

O surprind uneori udând, cu ajutorul unei cutii perforate de tinichea, răsură pipernicită de pe mormântul cine știe cărui cadet.

De la o vreme am început să pășim alături. Ea îmi acceptă prezența, iar când am încercat să-i apuc mâna nu s-a împotrivit.

Colindăm cimitirul până la lăsarea amurgului, într-o tăcere deplină, oprindu-ne, din vreme în vreme, în fața mormintelor simple, pe care se poate citi inscripția *Pentru țară și împărat*.

Pe urmă, ne așezăm pe o bancă ascunsă în umbra unui arbore negru, probabil un chiparos.

Ea gâfâie ușor, semn că e frântă de oboseală.

Într-o zi m-am hotărât să-i ridic voaleta cernită.

Dumnezeule! Chipul ei este acum străbătut de o rețea fină de zbârcituri, pe care fardul, așternut într-un strat gros, nu face decât să le accentueze. Iar ochii ei și-au pierdut strălucirea, căscându-se, ca niște găuri negre, deasupra pomeților descărnați.

Ne-am privit așa multă vreme.

Apoi ea a scos din corsaj o cutie de argint și a început să prizeze pulberea albă de cocaină. O roșeață nesănătoasă prinde să-i coloreze obrajii, și se apucă pe neașteptate să turuie, repede-repede, într-o germană stricată, despre proprietărea care nu mai vrea să aștepte cu plata chiriei și despre facturile băcănesei.

Locuiesc împreună cu Nastenka într-un bordei din cimitirul castelului.

Facem parte, laolaltă cu alte ființe famelice, dintr-o echipă de săpători.

La împărțitul uneltelor, Nastenkăi i s-a înmănat o lopată, iar eu am primit un târnăcop pe care nu-l pot ridica deasupra capului decât cu prețul unor eforturi istovitoare. Corpul meu, nedeprins cu munca, buhăit de prea multă mâncare și băutură, istovit de dezmierdările proaspetei mele soții, refuză să mă slujească. Iar rezultatul unei zile de muncă e doar o grămăjoară de pământ albicios. Și un șanțuleț în care abia te poți afunda până la genunchi.

Salvarea mea vine de la matahala de Nastenka.

La ceasurile toride din preajma amiezii, când călugării se duc să dormiteze la umbră, ea îmi

smulge târnăcopul din mână. E mult mai puternică decât mine, iar loviturile ei cad cu forță și cu precizie, mușcând din pământul tare, în timp ce pe chipul pistruiat i se scurg broboane mari de sudoare.

Epuizat de eforturi, mă prăbușesc cu fața în sus, privind mișcările dizgrațioase ale tovarășei mele de muncă forțată.

Mozolind între dinți o rădăcină amăruie de buruiană mă uit când la corpul butucănos al Nastenkăi, care se conturează cu nerușinare sub zeghea vărgată, când la norii creți și pufoși, uitând că mă găsesc la discreția fratelui-stareț.

O chem pe Nastenka să ne împreună, dar ea se face că nu mă aude, tocând înverșunată pământul cu târnăcopul.

Umblu alături de femeia în doliu, după ce am coborât colina pietroasă a cimitirului, pe străduțele vag medievale dintr-o urbe cu aspect teutonic.

Ajungem în fața unei brutării și ea mă roagă să cumpăr o pâine.

Țin minte că brutăreasa avea brațele pistruiate ca Nastenka și râdea în hohote în timp ce îmi alegea o pâine de câțiva bănuți.

Însoțitoarea mea nu are răbdare să ajungă acasă. Își rupe o bucată mare de pâine, din care începe să muște cu lăcomie, vorbind cu gura plină. Îmi spune că e bucuroasă de cunoștința cu un autentic von Lichtenstein. Și mi se plânge iar de proprietărea care își cere cu înverșunare chiria.

Ne oprim în cele din urmă în fața unei case de raport. Deschide o portăreasă pe a cărei figură plină de negi se poate citi disprețul cel mai umilitor. Iar scara cu treptele șubrede, care scârțâie sinistru la trecerea noastră îmi provoacă o stare de stânjeneală, ca și cum eu aș fi locuit în această vizuină infectă și plină de șobolani.

În camera ei ne întâmpină niște mobile desperecheate.

Se așază pe marginea patului și își scoate pantofii cu o mișcare precipitată. Observ că nu poartă ciorapi, iar picioarele îi sunt neîngrijite, degetele cocoșate, pline de bătăături. Își cere scuze că nu-mi poate oferi o ceașcă de ceai și mă întreabă dacă nu doresc o bucată de pâine. În timp ce vorbește cu mine, continuă să rupă din pâinea pe care i-am cumpărat-o, iar poala rochiei sale negre e plină de firimituri.

După o vreme îmi întinde o cană de tinichea și îmi cere să aduc apă.

Țin minte și acum spălătorul întunecat de la capătul coridorului, unde erau puse la uscat niște rufe sărăcăcioase.

Când am revenit în camera ei, stătea cu picioarele într-un lighean, cu rochia ridicată mult deasupra genunchilor mici de adolescentă.

Vărs apă în lighean, cu ochii fixați asupra fotografiei unui tânăr ofițer de ulani, așezată pe

marginea scrinului.

Acum ea începe să-și săpunească picioarele cu meticulozitate, ignorându-mi prezența.

Din pricina slăbiciunii mele, am fost despărțit până la urmă de Nastenka. Ea continuă să lucreze la săpatul gropanelor, iar eu am fost trimis, împreună cu alți trei sau patru nefericiți, să ajut la transportul cadavrelor.

Morga castelului e o subterană mucegăită, unde duhoarea dulceagă a hoiturilor face aerul de nerespirat. În mijlocul beciului e instalată masa de disecție a fratelui-patolog. În jurul acestuia forfotește o mulțime de asistente, ce duc și aduc tăvițe de aluminiu care etalează cu impudoare măruntaie omenești.

De-a lungul pereților zac zeci de cadavre, ale căror burți au fost cusute cu ață groasă de cizmărie. La căpătâiul lor se întâmplă ca una din asistentele fratelui-patolog (printre care se agită și Cheia Visurilor) să aprindă un capăt de lumânare.

Sarcina noastră este să introducem stârvurile înțepenite în niște saci de hârtie.

Lucru adesea foarte anevoios, care ne ia ore întregi de muncă istovitoare, căci rigiditatea corpurilor aliniate lângă perete face datoria noastră aproape cu neputință de îndeplinit. Pentru asemenea situații ne-au fost puse la dispoziție câteva răngi.

Zilnic, o grămadă de hoituri e încărcată în teleguța trasă de doi măgăruși, pe care îi strunește un bătrân bărbos, apucat uneori de crize teribile de epilepsie.

La cimitir călugărul de serviciu face în grabă slujba înmormântării.

Am băgat de seamă că acești călugări sunt de obicei beți și de aceea nu e de mirare ca în cântarea *Troparului* să se amestece refrenul obscen al unui cântec de cârciumă.

În echipele de săpători apare totdeauna și Nastenka. Are o figură zâmbăreață și pare să plesnească de sănătate. De multe ori își dezbracă zeghea, rămânând într-o cămașuță care-i lasă dezgolite brațele musculoase și o parte din sâni.

Privirile călugărilor, care-i sorb din ochi goliciunea, o fac să tremure de plăcere.

Femeia în doliu acceptă micile mele servicii, mi-a îngăduit chiar să-i achit facturile.

Ea își risipește în întregime mica sumă de care dispune pe cocaină.

Mergem zilnic la cimitir, unde o privesc cum începe să smulgă buruienile de pe nu știu ce mormânt părăsit. Sub unghii are întotdeauna niște pământ nisipos.

Câteodată se lasă invitată la cină. Ne-am obișnuit să frecventăm mereu același birt ieftin, unde deasupra tejghelei se poate citi inscripția *Pentru țară și împărat*.

Mă roagă să-i povestesc despre lunile petrecute-n tranșeele pline cu apă de pe frontul italian, sub bubuiturile arzătoare ale obuzelor. Avem grijă să nu pronunțăm niciodată un anumit nume, care ne-ar răscoli amintirile cele mai dureroase.

Seara, înșelând vigilența portăresei cu negi, mă strecor în camera ei. O privesc cum stă cu picioarele în lighean, atât de absentă încât nici nu știu dacă-mi remarcă prezența. Are tot timpul rochia ridicată deasupra genunchilor, provocându-mi o stare de stânjeneală.

Sunt seri când această jenă devine așa de puternică încât mă decid să-i trag fusta peste genunchi, pentru că nu pot să-i privesc goliciunea.

Mi se pare fragilă ca o fetiță, iar picioarele-i sunt întotdeauna reci ca gheața.

Noaptele pe care le petrecem împreună au devenit niște nopți de coșmar.

Nastenka nu mă lasă să dorm lângă ea, în culcușul încropit din paie și zdrențe într-un colț al bordeiului, din pricina duhorii de hoit care mi-a impregnat pielea. Acum locul meu e într-un colț, cât mai departe de culcușul unde se lăfăie Nastenka.

O simt cum adoarme aproape instantaneu. Doarme cu gura deschisă, iar sforăitul ei îmi provoacă o furie neputincioasă.

Mă răsucesc de pe o parte pe alta, încercând în zadar să adorm.

Îmi amintesc de giugiulele noastre din casa de oaspeți, goliciunea Nastenkăi îmi joacă pe dinaintea ochilor și simt pe tot corpul strânsoarea mâinilor ei butucănoase.

Când nu mă mai pot stăpâni, mă strecor lângă ea și încep să o pipăi. Cum mă simte, Nastenka se apucă să mă lovească sălbatic cu mâinile și picioarele, făcându-mă să mă pomenesc ba cu o arcadă spartă, ba cu nasul însângerat.

Iar a doua zi, după o noapte cumplită, șuieratul sirenei mă mână din nou la căratul cadavrelor din morga spitalului.

Cred că suntem cea mai ciudată pereche din orașul acesta.

Am observat că buna ei creștere lasă de dorit în foarte multe privințe: Mânuieste tacâmurile cu stângăcie, vorbește cu gura plină, iar unghiile ei nu sunt niciodată suficient de curate.

La rândul meu, bănuiesc că fac o impresie detestabilă cu tunica ofițerească la care am descusut epoleții și cu mâna de lemn care îmi atârnă țeapănă pe lângă corp, vârată într-o mănășă de lână.

În timpul plimbărilor noastre mi se pare că surprind priviri dezaprobatore, rânjete pline de ironie, șoapte malițioase.

Portarul hotelului unde locuiesc abia catadicsește să mă salute, cameristele uită să șteargă praful

din camera mea, cafeaua pe care mi-o aduce chelnerul e un fel de zoaie dulceagă.

Ea pare că nu observă nimic din toate acestea. E din ce în ce mai absentă. De multe ori trebuie s-o conduc ca pe-un orb pe străzile care, la anumite ore, sunt pline de lume.

Se înviorcă numai când ne așezăm pe terasa unei mici cafenele dintr-o piațetă plină de porumbei.

Aici își umple poala cu chifle și hrănește porumbeii care vin fără nicio frică să se îmbulzească printre picioarele consumatorilor.

După aceea mă roagă să-i comand o băutură tare și începe să privească iarăși în gol.

Noaptea au loc perchezițiile.

Suntem dezbrăcați până la piele, iar cuvicioșii lor, oamenii în sutane cernite, nu pierd prilejul de a face tot felul de observații răutăcioase în legătură cu corpul meu buhăit, a cărui vedere a început să-mi stârnească o greață teribilă.

Pe Nastenka o bat în schimb cu familiaritate pe fese sau o ciupesc de sânii care se fac de la o zi la alta tot mai pietroși și mai mari.

S-a întâmplat ca în timpul unei asemenea percheziții mădularul meu să se întărească pe neașteptate, spre hazul călugărilor care tocmai pipăiau coapsele tari ale Nastenkăi.

Am fost lovit peste sex cu o vână de bou și am leșinat de durere.

Când m-am trezit din leșin, zăceam lângă Nastenka. În partea de jos a pântecelui simțeam o durere atroce. Alături, soția mea dormea goală, cu picioarele larg desfăcute.

Simțind că încep să mă mișc, m-a luat în brațe și a început să-mi șoptească, printre sughițuri de plâns, că de acum pot face ce poftesc cu corpul ei mare și butucănos, apoi i-am simțit limba fierbinte cum încearcă să-mi descleșteze buzele, ca în casa de oaspeți.

Dar mângâierile Nastenkăi nu-mi provoacă decât niște erecții scurte și dureroase.

M-am lăsat în voia mâinilor ei neîndemânătice icnind de durere.

Nastenka nu înțelege ce se petrece cu mine. Își închipuie pesemne că dezmierdările ei nu sunt suficient de drăgăstoase pentru a-mi trezi bărbăția.

Mi-a luat sexul și l-a vârât între coapsele ei, strângând cu înverșunare. Atunci am avut senzația că în interiorul meu se rupe ceva și un jet de spermă amestecată cu sânge a înroșit coapsa Nastenkăi.

Străbatem din nou aleile cimitirului.

Niște soldați înarmați cu hârlețe sapă o groapă. Sunt foarte tineri și foarte blonzi, vorbesc tare și scot hohote sănătoase de râs. La un moment dat se opresc din săpat și prind să prânzească. Mușcă din

felii groase de pâine pe care au întins cu bricegele ceva roșu și lipicios. Apoi sorb din bidonașul de aluminiu care circulă de la unul la altul și își răsucesc din ziar niște țigări grosolane pe care le lipesc cu scuipat și din care trag pe urmă cu sete.

Băutura trebuie că e foarte tare, deoarece unul dintre ei, un milităraș pirpiriu cu fața plină de coșuri, se îneacă și începe să tușească, spre hazul tovarășilor săi, care prind să-i care niște pumni zdraveni în spinare.

Plouă mărunț, iar clopotele bat cu solemnități.

Un sicriu simplu de brad e adus pe umeri, printre obeliscurile acoperite de mușchi.

Soldații care săpaseră groapa se retrag sub coroana unei sălcii bătrâne. Un pachet de cărți apare din buzunarul unei mantale, în vreme ce cioclii vin cu pernițe de catifea pe care sunt expuse o mulțime de decorații.

Ni se atrage atenția că bătrânul ciolănos, cu falca înfășurată într-un fular, este trimisul special al curții imperiale.

În rândurile mulțimii și-au făcut apariția țigăncile care ghicesc viitorul, prostituatele, hoții de buzunare, vânzătoarele de cârnați.

Operatorii filmează, fotografiile încep să facă fotografii. În fața jucătorilor de cărți s-a strâns o grămadă mare de mărunțiș

Trimisul Kaiserului a început să țină o cuvântare.

Deodată glasul său se sparge într-un potop de înjurături.

I-a descoperit pe jucătorii de cărți, iar corpul său ciolănos e scuturat de o furie violentă. Ia de jos un bulgăre de pământ, pe care îl aruncă în direcția soldaților de sub salcie, nimerindu-l drept în mijlocul frunții pe militărașul cel pirpiriu.

Se trag douăzeci și patru de salve de artilerie.

Femeia în doliu mă strânge tare de braț. Simt că degetele-i tremură ușor, probabil din pricina cocainei.

Între timp mulțimea a început să se risipească.

Din spatele unui tufiș apare soldățelul cel purpuriu, care e legat la cap cu o fașă plină de sânge. Privește iscoditor în toate părțile, pe urmă se desface la pantaloni și se apucă să urineze.

Clopotele capelei bat în continuare cu aceeași solemnități.

Nastenka a așezat în fața mea un pahar ciobit pe care l-a umplut cu șampanie.

Băutura își face efectul de la primele înghițituri. O senzație plăcută de moleșeală mi se răspândește în membre și în locul acela de deasupra pubisului unde simt o durere mocnită.

Nastenka soarbe și ea câteva picături din lichidul dulceag, aruncându-mi una dintre obișnuitele ei căutături jalnice, iar pe obrazul pistruiat i se ghicește parcă o lacrimă.

Golim o sticlă, apoi încă una.

După un timp, gândurile încep să mi se învâlmășească. Nastenka s-a apropiat de mine și și-a strecurat mâinile bătătorite de muncă sub zeghea vărgată. Apoi m-am pomenit că încercă să-mi dea jos pantalonii care aveau între picioare o pată mare de sânge.

Gleznele îmi erau ca de plumb, iar Nastenka a trebuit să mă poarte pe sus până în culcușul nostru mizer, unde mângâierile din noaptea trecută au reînceput. Simțeam carnea Nastenkăi încinsă de patimă, dar corpul meu refuza să reacționeze. Respirația ei gâfâită, care duhnea a șampanie, nu-mi provoca decât greață.

Deodată, m-am ridicat în capul oaselor și am început să vomit peste fesele mari ale Nastenkăi. Un lichid verde și rău mirositor îmi țâșnea cu putere pe nări și pe gură, arzându-mi, ca un acid, fundul gâtului.

Pe urmă am căzut într-o stare de semi-leșin, în timpul căreia mi se părea că o zăresc pe Nastenka așezată goală pe dușumea și sorbind șampania răsuflată de pe fundul ultimei sticle.

Spre dimineață, o duhoare de tutun ieftin mi-a săgetat nările. Am făcut un efort și am deschis ochii. Goală ca o maimuță, cu ochii roșii de plâns, Nastenka se plimba prin bordei, trăgând cu sete dintr-o țigară.

Și m-am pomenit întrebându-mă de unde are soția mea șampanie și țigări înainte ca totul să se scufunde într-un somn greu, fără vise, din care m-a trezit şuieratul sirenei ce dădea deșteptarea.

O rog să renunțe la hainele sale de doliu, mai ales la voaleta ce-i acoperă fața pe care n-o pot privi decât seara, la lumina anemică din camera ei.

Într-o zi a apărut cu o pălărie violet, care-i lăsa descoperit chipul măsliniu și prelung. Era nefardată și am putut observa din nou că obrații ei sunt brăzdați de o rețea foarte fină de riduri.

În ciuda eforturilor pe care le fac, e imposibil să-i ghicesc vârsta.

În părul tăiat foarte scurt i-au apărut câteva fire cărunte.

Se vede totuși că odinioară a fost foarte frumoasă.

La rîndul ei, mă cercetează atent și pare să-mi observe pentru prima dată mâna de lemn. O ia cu gingășie între degetele ei, care tremură și de data asta ușor, îmi scoate mînușa de lână și pipăie, plină de curiozitate, lemnul rece și lustruit.

Nastenka nu poate să înțeleagă ce se întîmplă cu mine: îmi aduce șampanie și mă târăște pe maldărul de zdrențe din colț, unde încercă să inventeze dezmierdările cele mai dragăstoase pentru a-mi trezi bărbăția.

Un timp am crezut că va reuși și m-am abandonat mângâierilor ei încăpățâdate. Apoi aceste momente de apropiere au devenit tot mai stânjenitoare. Trupul ei plin de pistrui nu-mi mai stârnea nicio dorință. Sexul meu părea moleșit pentru totdeauna.

Nastenka are palmele pline de bătăături. Sub unghiile crăpate i se depune, după fiecare zi de muncă forțată, pământul tare și nisipos al cimitirului din Monte Negro. Și-a luat obiceiul să-și taie unghiile de la mâini și de la picioare cu un briceag tocit, dezgolindu-și coapsele până aproape de șolduri. Indiferența mea e evident că o nemulțumește. De la un timp mi se năzare că în ochii ei lipsiți de expresie se poate citi o ură mocnită.

De aceea, seara, după ce mă întorc de la căratul cadavrelor, ies din bordei. Umblu la întâmplare, până când rețelele de sârmă ghimpată îmi atrag atenția că nu mai am voie să înaintez. În timpul hoinărelilor mele se întâmplă să-l întâlnesc pe bătrânul care mână căruța cu hoituri și pe care (din pricina bărbii lui de mujic și a crizelor de epilepsie) l-am poreclit Dostoievski.

Dostoievski locuiește de unul singur într-o căsuță de scânduri.

Aici frigem pe spuză vietățile cenușii, asemănătoare cu șobolanii, pe care le vânează, în timpul plimbărilor noastre, cu un toiag noduros.

La sfârșitul cinei, gazda scoate de sub salteaua care miroase a bătrânețe o sticloanță de basamac. După ce ne aghezmuim, Dostoievski vrea să mă învețe să joc căzăceasca și mă înjură cum îi vine la gură din cauza picioarelor mele neîndemânatică.

Mă întorc la Nastenka beat-mort și a doua zi se întâmplă să mă trezesc într-o băltoacă de borâtură. Nastenka nu spune nimic. Tace și fumează cu înverșunare.

Într-o zi ne-am pomenit într-una din gările secundare ale orașului.

Pe peronul scaldat în lumina amiezii, un acordeonist fără picioare cântă *Marșul Radetsky*. Iar în mulțimea soldaților care mănâncă, beau, trăncănesc sau joacă zaruri pe nasturi îl recunosc pe militărașul cel pirpiriu.

E așezat pe o laviță și ține pe genunchi o fată grasă și blondă, ale cărei cozi groase ajung până aproape de șolduri.

Degetele femeii în doliu mi se crispează pe braț.

Fata a scotocit îndelung prin geanta ei pântecoasă de unde scoate o pară pe care i-o întinde soldatului. Acesta ia para, șovăie un moment, vrea s-o bage în buzunar, pe urmă se răzgândește și o hăpăie dintr-o înghițitură.

Câțiva feroviari aleargă de-a lungul peronului, agitându-și fanioanele galbene. Ascultăm ordinele sacadate ale gradaților, apoi şuieratul unui țignal. Mâna soldățelului e vârâtă adânc în corsajul grăsanei.

Femeia în doliu și-a scos cutiuța de argint și prizează pulberea albă de cocaină.

Pe peron e mare zarvă și agitație. Militarii se îmbulzesc în bou-vagoanele din care răzbat vorbe în doi peri, hohote de râs, înjurături soldățești. Pirpiriul a sărit și el în picioare. Caută cu înfrigurare în buzunarul vestonului. Scoate mai întâi un pachet de mahorcă, apoi o broșură despre prevenirea bolilor rușinoase, pe care i-o întinde tovarășei sale.

Se aude şuieratul locomotivei.

Mai zărim un moment silueta uscată a pirpiriului agitându-se pe scara unui vagon, apoi peronul rămâne pustiu.

Fata cea grasă strânge la piept broșura primită de la soldat, pe urmă începe s-o fluture în direcția șirului lung de vagoane.

Acordeonistul începe un alt marș militar. În șapca lui desfundată s-a strâns o grămăjoară de monede mărunte pe care e imprimată figura severă a Kaiserului.

Am stat de vorbă cu Dostoievski în legătură cu Nastenka.

Zăceam tolăniți pe marginea unui șanț, în apropierea rețelei de sârmă ghimpată ce împrejmuiește cimitirul castelului.

Bătrânul își luase cu dânsul, ca de obicei, măciuca de vânătoare, pe care își odihnea capul pleșuv, cu fruntea mare ca o roată de locomotivă.

M-a ascultat cu atenție, mozolind un fir de iarbă între gingiile lui știrbe.

Mi-a spus că toate femeile sunt niște lepădături și n-ar fi trebuit s-o iau de soție pe Nastenka.

Apoi s-a sculat în picioare și mi-a cerut să-l urmez.

Am mers mult, pe o potecă îngustă care trecea printre tufișuri spinoase, în vârful căroră creșteau ciorchini de floricele mărunte și galbene. Am luat un ciorchine și l-am strivit între degete. Florile n-aveau niciun miros.

Am coborât apoi într-o râpă prin care șerpuia albia aproape secată a unui pârâu. Pe malul apei o fetiță mărunțică la trup, tunsă chilug, păzea trei găște grase, albe.

Ea este Liuba, a spus Dostoievski.

Fetița ne-a ieșit în întâmpinare, îmbrățișând cizmele pline de praf ale lui Dostoievski, în timp ce ne potopea cu exclamații rusești drăgăstoase. Bătrânul a scotocit prin buzunar și i-a întins Liubei o bomboană cleioasă, pe jumătate topită.

Acum cară-te, a spus Dostoievski.

Fetița i-a sărutat mâna deformată de reumatism și s-a întors la găștele ei.

Pe drumul de întoarcere, Dostoievski mi-a mărturisit că așteaptă ca Liuba să se mai împlinească la trup ca să și-o facă ibovnică.

Ne-am dat și în seara aceea uneia din obișnuitele noastre beții. Dostoievski era mult mai tăcut ca

de obicei și-mi arunca, pe deasupra sticloanței cu basamac, o uitătură posomorâtă.

Îmi amintesc că la un moment dat s-a apucat să-mi șteargă lacrimile (căci trascăul lui îmi provoca interminabile crize de plâns) cu colțul unei fețe murdare de pernă, bodogănindu-mă în rusește.

Iar la plecare mi-a dăruit un cuțit pe care l-a scos de sub salteaua lui împuțită.

A început să-și scoată rochia în fața mea fără nicio sfială.

Acum cel dintâi lucru pe care îl face când ne strecurăm în camera ei este să-și tragă rochia peste cap, cu o mișcare precipitată, ca și cum ar dori să scape de un obiect foarte stânjenitor.

Rămâne într-un furou negru și scurt, care îi dă aerul unei artiste de varieteu.

Când a făcut pentru prima dată acest gest neobișnuit cred că am roșit ca o fetișcană.

Nu se mai grăbește să se așeze pe marginea patului; se plimbă prin cameră, găsindu-și tot felul de ocupații: ba îndreaptă rama unei fotografii, ba scutură niște firimituri nevăzute de pe fața de masă, ba scoate prin vreun sertar de unde scoate cine știe ce obiect inutil, vreun ciot de creion sau vreo scrisoare mototolită, pe care o frământă mult timp între degete.

Îi privesc picioarele fără voie și mă mir că nu le-am remarcat până acum albeața neverosimilă.

Ea îmi surprinde privirea. Roșește. Se așază pe pat și încearcă să-și tragă marginea furoului peste genunchi. Nu reușește. Atunci decide să se vâre sub plapumă. Trec câteva minute penibile. Ne uităm stânjeniți unul la altul. Mie îmi vine să intru în pământ de rușine.

Încerc același sentiment și când mă întorc la hotel, unde comportarea personalului devine tot mai neobrăzată.

Când trec pe lângă el portarul e apucat brusc de o tuse suspectă, iar femeia de la recepție clipește spre mine insinuant, după care, ostentativ, îl cheamă pe portar și îl pune să vadă dacă nu i-a intrat ceva în ochi.

Slujitorii pe care îi întâlnesc pe scări îmi fac loc mimând un respect exagerat. Se lipesc cu spatele de perete, sugându-și burțile și înțepenind în niște poziții ridicole, iar odată unul dintre ei, mai obraznic, a avut nerușinarea să schițeze în direcția mea un salut militar.

Nu încap nicio îndoială: mi se cotrobăie în bagaje. Ieri, în timp ce îmi căutam aparatul de ras, am găsit în cufărul meu de campanie un teanc de fotografii pornografice.

Nu știam ce să fac cu ele, primul meu impuls a fost să i le arunc în obraz cameristei. M-am temut însă de scandal și le-am azvârlit în closet.

Azi-dimineață, când am ieșit din hotel, portarul și femeia de la recepție vorbeau pe un ton revoltat despre clienții care se poartă ca niște sălbatici și înfundă instalațiile sanitare.

La apariția mea au tăcut brusc și m-au salutat cu o deferență suspectă.

Bețiile mele cu Dostoievski au ținut săptămâni.

Într-o seară, când m-am întors acasă balăngănindu-mă și am strigat-o pe Nastenka, aceasta nu era nicăieri.

Am aprins opaițul și am început să cotrobăiesc prin toate cotloanele, amintindu-mi că avea obiceiul să se ascundă prin locurile cele mai neașteptate.

M-am împiedicat de mai multe ori, o dată am alunecat și m-am lovit rău la genunchi, dar n-am găsit-o pe Nastenka.

Am luat în mână lămpașul și am început să mă învârtesc furios prin jurul bordeiului, răcnind ca un apucat numele Nastenkăi.

N-am primit niciun răspuns.

În cele din urmă m-a răzbit o oboseală teribilă. Din gâttejul meu nu mai ieșeau decât niște scâncete stinse. M-am întors în bordei și m-am prăbușit într-un colț cu mintea paralizată. Nu puteam să accept că Nastenka mă părăsise pentru totdeauna.

A apărut către dimineață. Avea hainele ude de rouă și ascundea la spate un calup de țigări ieftine.

N-a vrut să-mi spună unde fusese.

I-am mărturisit că o iubesc ca un nebun. Dacă va mai încerca vreodată să plece de la mine o voi ucide.

Nici declarațiile mele de dragoste, nici amenințările nu păreau să o impresioneze. S-așezat pe jos, în celălalt capăt al bordeiului și a început să pufăie calmă dintr-o țigară.

Toate încercările mele de a găsi o cameră de închiriat au eșuat lamentabil.

În unele locuri mi se pretindeau niște chirii exorbitante. În alte părți, după lungi tocmeli, când se părea că tocmai l-am convins pe proprietar să mai lase din preț, acesta spunea că s-a răzgândit brusc și că nu mai închiriază.

Au fost și din aceia care mi-au declarat fățiș că am un aer nesperios.

În cele din urmă a trebuit să apelez la serviciile unui intermediar.

Acesta e un ovreiaș mărunțel și timid, îmbrăcat într-un caftan slinos din ale cărui buzunare scoate nenumărate agende pe care mi le vâcă sub ochi, arătându-mi tot felul de adrese din cartierele rău famate ale orașului, singurele (m-a încredințat Guss) unde aş mai putea să găsesc o cameră cu chirie.

Am acceptat serviciile ovreiașului, deoarece viața la hotel a devenit imposibilă.

A doua carte a Nastenkăi

Am început s-o supraveghez cu strășnicie pe Nastenka.

Seara, după ce se întoarce de la lucru, nu-i mai îngădui să părăsească bordeiul. O însoțesc și atunci când se duce să-și facă nevoile, iar bețiile cu Dostoievski au încetat de o bună bucată de vreme.

Acesta îmi trimite prin Liuba niște clondire de basamac care rămân neatinse, într-un colț al bordeiului, de teamă ca Nastenka să nu mă părăsească din nou. Și, din aceeași pricină, mă străduiesc să dorm cât mai puțin.

Apoi am mai născocit ceva: din zdrențele unui cearșaf am împletit o funie rezistentă. Înainte de culcare, înnod strâns un capăt al funiei de glezna butucănoasă a Nastenkăi, iar celălalt capăt mi-l înfășor în jurul antebrațului, puțin deasupra încheieturii.

Ea nu se împotrivește, uneori am chiar impresia că așteaptă cu nerăbdare momentul în care îi înnod funia de picior. Momentul acesta creează între noi o nouă intimitate.

Când îi ating glezna, simt o vagă înfiorare. De la un timp, am început să-i ating, ca din greșeală, și coapsele. Într-o seară nu m-am mai putut stăpâni și mi-am vârât adânc mâna sub fusta Nastenkăi. Ea mi-a strâns-o ușor între genunchii săi mari și mi-a aruncat o privire în care mi s-a părut că citesc foarte multă compătimire.

Acum Guss mă așteaptă în fiecare dimineață în holul hotelului.

Îmi spune că deocamdată n-a reușit să găsească nimic. Îi va fi teribil de greu fără un certificat de bună conduită, eliberat de patronul de la hotel.

Mărturisesc că am început să-mi pierd încrederea în acest ovreiaș cu privirea alunecoasă.

Personalul îl tratează pe Guss cu multă amabilitate. I se aduce pâine cu unt și cafea, iar portarul i-a oferit odată, chiar în prezența mea, una din țigările lui groase de foi, din care Guss a început să pufăie neîndemânatic, ferindu-se de fumul care-i intra în ochi.

Am rămas uimit când, într-o dimineață, l-am găsit cu un picior descălțat, așezat cu timiditate pe marginea unei canapele, în timp ce femeia de la recepție îi cârpea una din șosetele prost spălate, pe care se puteau zări niște urme negricioase de degete.

Dacă îi reproșez această familiaritate cu oamenii de la hotel, Guss se înroșește la față și, bâlbându-se, îmi spune că face toate acestea doar spre binele meu.

Ca să mă convingă de devotamentul său nemărginit, ovreiașul nu se mulțumește cu vizitele zilnice la hotel. În timpul plimbărilor pe care le fac cu femeia în doliu ne iese în drum pe neașteptate de mai

multe ori pe zi. Se oprește la oarecare distanță de noi și îmi face tot felul de semne, fluturând deasupra capului o agendă.

Când ne așezăm seara pe terasa cafenelei din piața cu porumbei, Guss trece de câteva ori, fără grabă, prin dreptul nostru. E însoțit de personaje ciudate, cărora le face semne insistente cu degetul în direcția mea. Ba un slujbaș la pensie cu niște ochelari de sârmă pe nasul ascuțit, ba un meșteșugar gros și roșu la față care nu și-a lepădat încă șorțul de piele, ba o bătrână matusalemică, numai piele și oase.

După o vreme, revine de unul singur, se așază pe bordura trotuarului și începe să clatine din cap cu amărăciune.

În asemenea momente, am sentimentul că toți consumatorii de pe terasă se uită la mine ca la un om de nimic și îi fac semn lui Guss să dispară. Pleacă tacticos, cu capul în pământ, strecurându-se ca un șobolan pe lângă pereții cenușii ai caselor care mărginesc piața.

Mâna mea de lemn e așezată pe masă și ea o mângâie cu blândețe.

De când m-a surprins privindu-i picioarele, evită, sub diverse pretexte, să mă mai primească în camera ei.

Am început să prelungesc tot mai mult momentul când îi leg Nastenkăi funia de picior.

Acum mâinile mele se opresc îndelung pe țesătura aspră din care este croită fusta ei de pușcăriașă. Îi mângâi, prin materialul care îmi zgârie buricele degetelor, picioarele groase.

Nastenska stă nemișcată, cu spatele foarte drept și cu ochii pe jumătate închiși.

Mă las pe vine, îi apuc un picior, apoi pe celălalt și mă prefac că le cântăresc, neputându-mă hotărî de care să-i încolăcesc funia. Simt cum încep să i se încordeze mușchii piciorului și îmi apropii ca din greșeală fața de una din gambele ei. Carnea Nastenkăi îmi frige pielea obrazului. Iar mădularul meu moleșit se întărește câteodată pe jumătate.

Un timp m-am mulțumit cu aceste atingeri. Apoi am îndrăznit mai mult. A venit rândul genunchilor și al coapselor. Bărbăția mea, câtă mai rămăsese, era concentrată în vârful degetelor care parcurgeau fără grabă picioarele Nastenkăi, de jos, de la gleznă, și până mult deasupra genunchiului.

În timpul acestor dezmierdări, coapsele ei se strâneau spasmodic una de alta. Mâna mea încerca să se strecoare între ele și îi căuta sexul. Atunci din pieptul Nastenkăi ieșeau niște gemete înfundate, care îmi provocau veritabile stări convulsive. O penetram în cele din urmă cu degetul, într-o transă vecină cu nebunia, iar mâna ei îmi apuca mădularul tocmai la timp ca să-mi primească sămânța.

Dar aceste dezmierdări nefirești nu-mi produceau, după ce febra cărnii se potolea, decât o mare scârbă și o mare tristețe.

Mă simțeam o ființă abjectă și vrednică de dispreț, iar sticlele aduse de Liuba au fost golite într-o singură noapte.

Într-o seară pe terasa cafenelei a apărut un cerșetor deșirat. Purta un halat vișiniu de spital care-i lăsa dezgolite pulpele slăbănoage, acoperite cu peri cenușii. Cerșetorul avea sub braț o vioară.

Apariția lui a fost întâmpinată cu hohote zgomotoase de râs.

L-am văzut strecurându-se printre mese ca un lunatic, împiedicându-se de scaune și dezvelindu-și până sus picioarele dizgrațioase de cocostârc.

În cele din urmă s-a oprit în fața femeii în doliu.

— Hugo ce-i cu dumneata? – murmură tovarășa mea în timp ce degetele ei se întindeau după cutiuța cu cocaină.

Cerșetorul și-a înșurubat vioara sub bărbie și a început să scârțâie în falset o arie trăgănată, probabil rusească. Apoi a azvârlit arcușul cât colo, a dus vioara la ochi ca pe o pușcă, prefăcându-se că ochește în direcția noastră și din gâtlejul lui s-a făcut auzit chelălăitul metalic al mitralierei.

Umerii femeii în doliu erau scuturați de un spasm.

Cerșetorul făcu câțiva pași înapoi și se lăsă să cadă pe spate, cu picioarele larg desfăcute și mâinile încrucișate pe piept.

Cineva i-a aruncat de la o masă o monedă măruntă.

Hugo se săltă în capul oaselor, deschise gura și încercă să articuleze ceva cu ciotul său vânăt de limbă care se zbătea între două șiruri de dinți cariați.

Iar femeia în doliu plângea cu sughițuri, în timp ce un chelner deșerta peste trupul deșirat al lui Hugo, la semnul unui agent pântecos de poliție, ivit din senin printre mese, o căldare cu apă.

Bineînțeles că tristețea și scârba nu m-au determinat să pun capăt dezmierdărilor noastre.

Dau dovadă de o imaginație ieșită din comun: treptat, aproape fiecare parte a corpului meu este antrenată în aceste complicate jocuri erotice, iar Nastenka nu-mi refuză nici o parte a corpului ei.

În locul duhorii de hoit, un iz puternic de spermă emană din zdrențele așternutului, ca și din pielea mea și a Nastenkăi.

În lipsa ei, mi se întâmplă să fiu cuprins de un val de amărăciune și atunci beau cantități mari de rachiu. Sunt convins că mă disprețuiește și am momente când o urăsc.

Corpul meu a devenit dependent de dezmierdările pe care mi le îngăduie Nastenka.

Cotrobăind prin bordei, am dat peste ciobul ei de oglindă în care mă privesc cu curiozitate. Îmi privesc chipul emasculat: o bucată de materie moale, pe care se pot citi semnele firii mele nevolnice.

Pare chipul unei femei bătrâne și vicioase, a cărei bărbie tremură ca o bucată de gelatină.

Întind mâna și scot din carâmbul cizmei cuțitul pe care mi l-a dat Dostoievski.

Îmi plimb degetele o vreme pe tăișul rece și dur, apoi încerc să ridic cuțitul, cu un gest hotărât,

îndreptându-l în direcția unui dușman invizibil.

Mă străduiesc să înțepenesc într-o poziție cât mai amenințătoare, dezvelindu-mi gingiile într-o grimasă de ură.

Chipul din oglindă rânjește la rândul lui și mi se pare că-mi face cu ochiul.

De afară se aud pașii Nastenkăi.

Guss a insistat să-l însoțesc la un prieten al lui care dă o mică petrecere.

Găsesc cererea lui foarte impertinentă și nu ezit să i-o spun.

E descumpănit de refuzul meu. Bâlbâindu-se cumplit, încearcă să-mi explice că, dacă voi fi mereu atât de arrogant și de inflexibil, n-o să-mi poată găsi niciodată o cameră în oraș.

Ochii lui urduroși mă privesc rugător și presimt că nu voi avea tăria să rezist până la capăt.

Acum Guss m-a apucat de pulpana vestonului. Vreau să-i îndepărtez mâinile nespălate de săptămâni și atunci izbucnește în plâns.

Încerc să-l îmbărbătez. Apoi mă pomenesc că-i șterg lacrimile cu mâneca vestonului, sub privirea curioasă a oamenilor de serviciu și ale femeii de la recepție, care scot murmure de dezaprobare.

Cineva mă dă la o parte în cele din urmă cu brutalitate. Guss este ridicat de pe covorul cenușiu și întins pe canapeaua uzată din piele.

Femeia de la recepție îi scoate bocancii și șosetele murdare de lână. O văd cum îi masează încetișor un punct de pe talpă, în timp ce aruncă în direcția mea o privire plină de ură.

Nu se aud decât sughițurile de plâns ale ovreiașului.

Apoi unul din oamenii de serviciu scoate din buzunar un fel de Hopa-Mitică pe care i-l întinde lui Guss. Acesta tace ca prin minune, strângând în pumnul lui roșu și mare păpușa caraghioasă din ipsos.

Acum în tăcerea apăsătoare nu se aud decât bătăile inimii mele.

Nastenka a început să se întoarcă de la săpat seara târziu. Dacă o întreb unde a zăbovit, mă privește cu dușmănie.

Apoi se trânteste, cu spatele la mine, pe culcușul nostru de zdrențe.

Când încerc să mă apropiu de ea, nu schițează niciun gest de împotrivire.

Se lasă în voia mea cu o totală pasivitate, fără a participa în vreun fel la spasmurile mele grotești, părând adormită, poate chiar moartă.

O copleșesc cu cele mai grosolane insulte, o ciupesc și o mușc cu sălbăticie.

Rămâne în continuare fără reacție. Nu-i zăresc decât ceafa puternică, în care îmi înfig dinții cu o ură neputincioasă.

Corpul Nastenkăi mi se pare o carapace care mă exasperează prin duritate și rezistență, iar toate încercările mele de a o penetra eșuează ridicol.

Stors de vlagă, mă rostogolesc într-un colț al bordeiului și orbecăiesc după cuțitul a cărui răceală îmi dă o senzație neașteptată de calm. Nastenka se ridică din așternut. O surprind ștergându-și coapsele cu o cârpă îngălată și împuțită.

Iese din bordei și dispare în întuneric, cu mișcările nefirești ale unei păpuși însuflețite.

Nu am puterea să o urmez.

Uneori lipsește zile sau chiar săptămâni.

Cobor împreună cu Guss o scară întortocheată, prin măruntaiele unei hardughii cu zidurile pătate de igrasie.

De la intrare am fost izbit de un miros puternic de varză murată.

Gazda noastră locuiește într-un subsol rece și neprimitor ca o subterană.

Ne-a deschis o persoană impunătoare, în care mi s-a părut că-l recunosc pe portarul de la hotel. Probabil că pe chipul meu a apărut în momentul acela o strâmbătură de neplăcere, poate chiar de repulsie, căci l-am simțit pe Guss trăgându-mă ușor de pulpana vestonului. Gazda mi-a întins mâna cu un aer ceremonios, apoi a schimbat cu Guss mai multe pupături lipicioase.

Am avut o ezitare înainte de a trece pragul acestui sălaș mizerabil, împins cu delicatețe de Guss care-mi șușotea nu știu ce la ureche.

Intrăm în cele din urmă într-o cameră joasă, cu pereți afumați, unde mirosul de varză e aproape insuportabil. Camera e ticsită de oaspeți înghesuiți pe taburetele verzi de bucătărie și pe priciurile aliniate lângă perete, ca într-o celulă sau dormitor de orfelinat.

Se vorbește cu voce scăzută despre tot felul de fleacuri: prețul ovăzului, ultimul discurs al primarului, cel mai bun leac împotriva degerăturilor. Musafirii (numai bărbați) au aerul unor funcționari sau al unor comercianți în retragere, toți în costume de culoare închisă și cu cravatele strâns înnodate la gât, deși în cameră e o căldură umedă și nesănătoasă.

Guss îmi întinde o farfurioară cu caviar și un pahar de șampanie.

Gândul că am în carâmbul cizmei un cuțit despre care nu știe nimeni, nici măcar Nastenka, mă face să mă simt puternic și sigur de mine.

Stau ceasuri întregi răsucind între degete custura lui Dostoievski, năpădit de gândurile cele mai stranii.

În timpul acestor reverii mohorâte am condamnat-o de sute de ori la moarte pe Nastenka.

Știu că nu voi avea curajul s-o fac decât pe întuneric, după ce voi fi turnat în mine două sau trei sticle de basamac.

Va fi probabil într-o noapte ploioasă și fără lună, Nastenka îngerașule.

N-o să te fac să suferi, voi isprăvi totul dintr-o singură lovitură.

O să mă apropii pe furiș și o să-ți pipăi îndelung sânul stâng, iar tu te vei abandona ca de obicei acestei atingeri imunde, crezând că vreau să mă desfrânez cu trupul tău mare și plin de pistrui.

Apoi te voi străpunge cu ură și, excitat de mirosul sângelui care se va răspândi gâlgâind în așternutul nostru mizer, îmi voi freca pentru ultima oară mădularul pe jumătate sculat de coapsele tale mătăhăloase.

Știu că ura mea n-o să se potolească nici atunci când, în lumina cenușie a zorilor, îți voi despărți de trunchi brațele și picioarele, stropindu-mă de sus până jos, ca un parlagiu, cu sângele tău.

Voi îngropa într-un colț al bordeiului toate aceste jalnice rămășițe, laolaltă cu cârpele însângerate, din care o să emane încă un damf puternic de spermă.

Voi băători bine pământul și voi avea grijă să distrug toate urmele, iar călugării care m-au făcut neputincios pentru totdeauna nu vor afla niciodată ce s-a întâmplat cu corpul tău mare, pe care îl sorbeau din privirile lor desfrânate.

Numai diavolul de Dostoievski o să cunoască, Nastenka îngerașule, taina mormântului tău.

Treptat, atmosfera deveni mai destinsă. Musafirii au început, unul câte unul, să-și scoată vestoanele, cravatele au dispărut ca prin minune, cămășile dezbumbate până la buric lăsau să se vadă piepturi brânzoase, acoperite de peri rari și roșcați.

Hohote deșucheate au izbucnit la poanta unei anecdote fără perdea.

Gazda aduse o cratiță aburindă și deșertă cu polonicul, în străchini de tablă, o fiertură vâscoasă din măruntaie.

Mâinile încep să întingă în farfurii. Se mănâncă lacom, cu icnete și plescăituri. L-am văzut pe Guss vârându-și în gură o bucată mare de pâine muiată în sos. Fiertura miroase puternic a usturoi.

Bineînțeles că n-am omorât-o pe Nastenka, deși acum am dobândit siguranța că mă înșală.

Adunându-mi ultimele puteri, m-am târât printre buruienile care cresc cât statul de om în apropierea bordeiului și ceea ce era până atunci o bănuială a devenit certitudine.

La nici o sută de pași de culcușul pe care zăceam într-o somnolență prevestitoare a agoniei, Nastenka se dăruia călăilor mei, tuturor acelor preacuvioși care, despuiați de sutanele lor cernite, își dădeau la iveală șezuturile păroase și picioarele strâmbe.

Și se lăsa dezmiardată cu gura de bărbații fardați din castel, care o răsplăteau cu calupuri de țigări ieftine și sticle de șampanie, pe care Nastenka avea nerușinarea să le deșerte în fața mea, în timp ce degetele mele înfrigurate se strecurau între coapsele ei.

Nu părăseam niciodată bordeiul fără să iau la mine cuțitul a cărui răceală îmi potolea dorința feroce de a ucide.

De multe ori aveam impresia că știau prea bine că îi pândesc și că în timpul acelor împerecheri animalice pe buzele călugărilor plescăie vorbe de ocară cumplite, având puterea unui afrodisiac.

Iar prezența mea le sporește plăcerea, revărsată în urlete răgușite și sacadate.

Descopeream cu spaimă și cu dezgust că la gemetele de plăcere ale Nastenkăi mădularul meu începe să se întărească.

În asemenea momente mă apucam să cioplesc câte o bucățică de lemn, închipuindu-mi că străpung de sute și sute de ori burta nerușinată a Nastenkăi.

Ciopleam de obicei niște omuleți piperniciți, ale căror uriașe mădulare sculate stârneau hohotele de râs ale Nastenkăi, care îi aduna de prin toate colțurile bordeiului și îi alinia pe o policioară, strigându-i cu tot soiul de porecle ciudate.

După asemenea ceasuri de coșmar, zăceam zile întregi în bordei, ca atins de paralizie, încercând în zadar să mă masturbez.

Gazda, ajutată de Guss, strânge străchinile de tablă, din care fiertura a fost linsă până la ultima picătură. Iar apariția unui castron mare de puncti e salutată cu aplauze și tropăituri.

Guss îmi mai aduce un pahar de șampanie, apoi se apleacă și, cu o periută pe care o scoate din buzunar, se apucă să-mi lustruiască pantofii.

Limbile au început să se împleticească. Iar câțiva musafiri și-au scos pantalonii, etalând culorile tipătoare ale unor chiloți de baie ridicoli.

Mirosul de varză se amestecă acum cu o duhoare stătută de corp nespălat și de transpirație.

Cu mișcări nesigure, gazda aduce un patefon.

Observ că toată lumea și-a scos pantalonii.

Burțile fleșcăite, picioarele noduroase, fesele deșelate de atâta șezut ies la iveală cu ostentație. Lângă mine, un gât nespălat conversează cu o spinare plină de bubulițe. Și descopăr că unul dintre invitați are chiar deasupra buricului un furuncul oribil.

Guss îmi spune în șoaptă numele invitaților, care spre stupefacția mea, aparțin unor familii ilustre. Îl aud cu stupoare pe ovreiaș pronunțând până și numele arhiepiscopului de Canterbury.

Apoi, dintr-o dată, râsetele și vorbele în doi peri încetează. Gazda a propus să se păstreze – nu-mi dau seama de ce – câteva momente de reculegere.

Guss îmi cere stăruitor să mă ridic în picioare.

Bag de seamă că oaspeții au încremenit în poziție de drepti, cu dreapta împinsă înainte pentru salut.

Și o lanternă magică proiectează pe peretele mâncat de răpciugă portretul țarului Nicolae al II-lea în timp ce din piepturile diforme și costelive explodează strigătul *Pentru țară și împărat*.

În timpul lungilor absențe ale Nastenkăi sunt vizitat adesea de Dostoievski.

Acesta e însoțit de Liuba care ne prepară un ceai concentrat și molfăie lacom bomboanele ce apar din buzunarul bătrânului.

Dostoievski toarnă vârtos în ceașca de ceai din basamacul său tare ca focul.

Apoi îmi vorbește de revoluția mondială ce se pune la cale în subteranele de la Monte Negro. Spune că la libertate nu se poate ajunge decât prin crimă și dintre buzele lui pătate de nicotină aud răbufnind numele lui Lev Davidovici Troțki.

Mă gândesc cu ură la Nastenka. Îmi pipăi prin pantalonii de pușcăriaș mădularul neputincios, în timp ce Dostoievski începe să mângâie creștetul chilug al fetei. Pe urmă ordonă asediul Palatului de Iarnă și îmi șoptește, cu unrânjet libidinos, că o să-și petreacă noaptea în patul împărătesei.

Dar ce ne pasă nouă, Nastenka îngerașule, de toți acești revoluționari de profesie.

Petrecerea s-a terminat târziu, către dimineață, într-o atmosferă de stânjeneală.

S-au vărsat lacrimi, s-au intonat marșuri eroice, au fost pomenite numele comandanților și steagurile diverselor regimente.

După ce numele fiecărui comandant era pronunțat cu solemnitate, un bărbat rotofei, cu picioarele scurte, imita perfect, lăsându-și tare capul pe spate, țcănitul sacadat al mitralierei. Îmi amintesc că purta un complet de baie oranj, pe care era imprimată reclama unei fabrici renumite de bere. Și că vorbea o germană cu ușor accent slav, în care îi conjura pe bravii săi camarazi să răzbune sângele nevinovat vărsat la Ekaterinburg.

Apoi se făcu liniște și gazda ceru să fie adusă șampania.

Dopurile pocniră, lichidul dulceag gâlgâi în cănile ordinare de tinichea. Oaspeților li se împărțiră niște lumânările subțiri și o voce foană de popă fu auzită cântând *Veșnica pomenire*.

Îi aruncai o privire întrebătoare lui Guss, care făcu a nedumerire din umeri. Se așezase pe dușumea și răsfoia o agendă, indiferent la agitația invitaților care se zoreau să deșerte pe pardoseala murdară câțiva stropi de șampanie.

Am rămas uimit când unul dintre ei își ciocni de paharul meu cana borțoasă de tinichea, numindu-mă *dragă von Lichtenstein*.

Și mă pomenii dintr-o dată strângând tot felul de mâini sau schimbând fraze politicoase cu acești domni, a căror ținută sumară contrasta evident cu numele lor așa de aristocratice.

N-am mai putut să țin socoteala paharelor de șampanie deșertate.

Îmi amintesc doar că la un moment dat Guss îmi ținea capul deasupra unui lighean, iar din măruntaiele mele țâșnea o borâtură amară ca fierea.

Pe urmă m-am trezit răsturnat pe marginea unui prici, iar ovreiașul îmi masa tâmplele și îmi flutura pe la nas o batistă muiată vârtos în oțet.

La plecare, gazda mi-a întins o mână indiferentă. Pe Guss l-a sărutat însă apăsând pe buze de câteva ori și am observat că îi îndeasă în buzunarul caftanului un teanc de bancnote slinoase.

Mă trezesc dintr-un somn agitat, cu corpul acoperit de o transpirație rece. În bordei e un întuneric gros și apăsător.

Nu doarme nici Nastenka.

O aud răsucindu-se în culcuș, iar mâna mea se întinde după custura lui Dostoievski.

Mă scol în picioare și încep să orbecăiesc în căutarea opaițului.

Totul trebuie săvârșit la lumină, căci fapta mea nu este o crimă, ci un act de justiție.

Degetele mele strâng spasmodic cuțitul.

Mă apropii de Nastenka și îi spun că am condamnat-o la moarte.

Cred că nu înțelege nimic, fiindcă, buimăcită încă de somn, îmi aruncă una din privirile sale opace, din care lipsește orice sclipire de inteligență. Apoi dintr-o dată ochii ei se fixează asupra cuțitului și din pieptul ei iese un scâncet ca de copil.

Vreau să isprăvesc dintr-o singură lovitură.

Nu va opune rezistență, va primi moartea cu aceeași pasivitate cu care îmi primea și mângâierile.

Țin cuțitul în dreptul umerilor, cu vârful îndreptat spre țăța stângă a Nastenkăi. Aceasta scâncește în continuare, iar ochii ei cenușii se uită la mine cu insistență.

Cuțitul începe să-mi tremure între degete.

Scâncetele Nastenkăi devin ritmice, sacadate, paralizându-mi mișcările.

Sunt cuprins de aceeași ură neputincioasă și, cu ultimele puteri, îmi împlânt în stomac custura lui Dostoievski.

Prima carte a Liubei

Astăzi am fost convocat la poliție.

Guss ține morțiș să mă însoțească.

Pe drum, poposim într-un birt frecventat de tot felul de zdrențăroși, printre care deslușesc silueta de cocostârc a lui Hugo.

La plecare sunt puțin amețit. Guss mă apucă de braț și mă imploră, bâlbâindu-se ca de obicei, să umblu mai drept.

Suim pieptiș o stradă în trepte, printre metereze dărăpănate, pe care cresc în voie trandafirii sălbatici. Apoi străbatem o pasarelă parcă interminabilă.

Ajungem într-o curte ciudat de pustie, înconjurată de ziduri văruite într-un alb strălucitor, iar din cușca portarului cineva schițează spre noi un gest de indiferență.

Mi se pare că pașii noștri fac un zgomot asurzitor pe pietrele de pavaj cenușii.

Guss mă conduce ca pe un orb prin fața ghișeelor oblonite pe un coridor ce cotește tot timpul. Pe urmă ne pomenim într-o anticameră uriașă.

Sala are aspectul unui șantier părăsit. Trecem printre mormanele de tencuială căzută, călcăm pe cioburi sfărâmicioase de cărămidă, iar la un moment dat Guss se împiedică de o roabă răsturnată și îmi arată, suflecându-și un crac de la pantalonii slinoși, deasupra genunchiului, o vânătaie cât toate zilele.

Pe schelele înălțate de-a lungul pereților atârnă pânze mari de păianjen.

Prin aer plutește un praf alb, care ni se depune pe haine.

Într-un colț, un lucrător cu o mistrie meșterește ceva. Guss se apropie de el, șușotesc îndelung, apoi îmi spune că trebuie să coborâm la subsol.

Și iată-ne din nou orbecăind pe coridoarele fără sfârșit, urcând și coborând scări care se înfundă pe neașteptate.

În sfârșit, Guss descoperă o scăriță abruptă și întunecoasă, care ne duce într-o sală de așteptare.

Aici miroase a motorină, iar pereții sunt acoperiți de sus până jos cu regulamente și instrucțiuni.

O femeie de serviciu șterge praful de pe lavițele vopsite în cafeniu.

Pe una din ele șade soldățelul cel pirpiriu. Mușcă dintr-o tartină, pe care, la vederea noastră, o ascunde, cu o mișcare de animal temător, în buzunarul mundirului.

Guss îmi arată cu degetul, pe ușa din fața noastră, cartea de vizită a comisarului-șef.

Într-o noapte am visat-o pe Liuba.

Se făcea că rana de la burtă mi se vindecase și că puteam să mă târăsc până la intrarea bordeiului, de unde se zărea un colț de grădină.

De ramurile copacilor cu frunza întunecată atârnau niște leagăne.

Deodată am băgat de seamă că nu eram singur. La câțiva pași de mine apăruse silueta unei fete. Purta o rochie albă, plină de panglici și de volane, care îi ajungea până aproape de glezne. Asemenea rochii se purtau acum o sută de ani.

În părul ei lung, revărsat peste umeri, străluceau câteva fire argintii de beteală.

De sub poala rochiei i se vedeau piciorușele încălțate în niște bocanci scâlciați, plini de un noroi negricios. Acestea erau, fără doar și poate, încălțările Liubei.

Prin aer plutea o ninsoare deasă de funigiei, iar de undeva, de foarte aproape, se auzea chemarea drăgăstoasă a guguștiucului.

Deodată Liuba mi-a întors spatele.

Se duce la unul dintre leagăne.

Încearcă să-și facă vânt, dar nu are nici suficientă forță, nici suficientă îndemânare. Leagănul se mișcă greoi, scârțâind din toate încheieturile.

După câteva balansuri stângace, călcâiele Liubei ating iarăși pământul.

Fața ei este roșie de efort.

O văd întinzându-și picioarele mult înainte și dându-și trunchiul tare pe spate. Are corpul încordat ca un arc sub rochia plină de volănașe.

O viespe mare și galbenă se rotește în jurul meu, scoțând un bâzâit ascuțit.

Leagănul se mișcă tot mai încet, apoi se oprește. Liuba și-a epuizat toate puterile și, dintr-o dată, se răstoarnă cu fața în jos și începe să plângă.

Bate un vânticel proaspăt.

Fetița stă culcată pe burtă și plânge în hohote.

Comisarul-șef e gras ca un porc și stă la o masă ticsită de farfurii. Se șterge la gură neglijent cu șervetul pe care-l are legat la gât, râgâie de câteva ori, apoi îmi face semn să iau loc.

Ne uităm multă vreme unul la altul. Ochiul lui mici, înfundați în fața roșie și porcină, sunt foarte albaștri și foarte pătrunzători.

A trecut așa aproape o jumătate de oră.

Mă simt stânjenit. Vreau să-i cer o explicație, dar nici nu deschid bine gura că omul din fața mea izbește violent cu pumnul în masă. Apoi se destinde brusc și schițează în direcția mea un zâmbet viclean.

Ne uităm din nou unul la altul.

Comisarul nu se grăbește. Fără să mă slăbească din ochi, își trage în față o farfurie cu friptură rece și începe iar să mănânce.

Taie friptura meticulos, în bucățele neobișnuit de mici, fără să privească în farfurie, cu ochii fixați stăruiitor asupra mâinii mele de lemn.

Cred că sunt palid la față și încerc, nu știu de ce, un sentiment de vinovăție.

Deodată comisarul-șef îmi cere autoritar să-i tai o felie de pâine.

Cuțitul pe care mi l-a întins îmi tremură jalnic în mână. Încerc să tai pâinea rumenă, țărănească, ajutându-mă cu mâna de lemn, în timp ce reprezentantul autorităților mă privește amuzat, apoi începe să hohotească.

Visul cu Liuba a continuat.

Străbatem acum o câmpie prăfoasă. Undeva, la mare distanță, se deslușește cumpăna unei fântâni.

Liuba e îmbrăcată din nou în rochița ei cenușie, care seamănă cu blana de șoarece și este iarăși tunsă chilug. Are în mână o doniță mare și grea.

În jurul nostru domnește o liniște nefirească.

Mă uit la bocancii plini de noroi ai fetei.

Trecem printr-o ceață subțire și albicioasă care se lipește de rochia Liubei.

Într-un târziu, am ajuns la fântână.

Liuba începe să scoată apă, cu mișcări sigure de femeie în toată firea.

Mi se pare că aș auzi o lătrătură îndepărtată de câine.

Opintindu-se din greu, Liuba varsă apa în doniță. Pe urmă îmi cere să-i întind mâinile. Acestea sunt foarte murdare, pline de o negreală neobișnuită.

Mă spăl pe mâini, sub privirea ageră a fetei, care îmi varsă apă din doniță. Brațele ei, dezgolite până aproape de umeri, tremură din cauza efortului.

Negreala de pe mâinile mele se ia cu mare greutate.

Comisarul-șef mănâncă în continuare.

Și-a desfăcut nasturii de la redingotă și nodul de la cravată. E atât de roșu la față încât te poți aștepta oricând să facă un atac de apoplexie.

Îmi cere ba solnița, ba sosiera, ba încă o felie de pâine.

Îi spionez cu coada ochiului pânțelele enorm, ce se revarsă din pantalonii în care ar putea să încapă trei sau patru bărbați de proporții obișnuite.

Acum mănâncă un ou pe care l-a tăvălit prin muștar. Pe buzele lui groase și foarte roșii au rămas

lipite câteva fărâme de albuș.

În sfârșit, începe să se șteargă la gură și îmi ordonă să-i torn de băut.

Bea fără grabă, sorbitură cu sorbitură, dintr-un lichior cu nume exotic.

Pe urmă, bagă mâna în sertarul biroului și scoate un teanc de fotografii, pe care vrea să mi-l întindă, dar se răzgândește și îmi dă ordin să nu-l deranjez, căci are de gând să aștească pentru o jumătate de oră.

Din turul pantalonilor lui uriași se aude fâsâind o pâțâitură.

O țin de mână pe Liuba, care mă poartă pe niște străduțe întortocheate, cu case vechi de sute de ani.

Apoi ne pomenim suind o scară de lemn, spre o cameră așezată probabil chiar sub acoperiș.

Liuba pare perfect familiarizată cu această încăpere severă, plină de tablouri și de cărți legate în piele.

Zăresc în treacăt portretul unui bătrân cu favoriți albi, care are aerul că ne-ar cerceta cu severitate.

Pe o măsuță, clocotește molcom un samovar.

Liuba mă ia de mână și mă conduce în fața unui acvariu prin care plutesc peștișori viu colorați. Un melc de apă urcă încet pe geamul gros, prin care irizează o lumină verzuie.

Se aude doar clipocitul moale al apei din samovar.

Pe spătarul unui scaun descopăr o redingotă albastră ca cerul.

Acum Liuba își lipește un deget de sticla acvariului. Melcul se apropie încet de degetul trandafiriu al fetei.

Încerc să descifrez titlurile gravate cu aur pe cotoarele cărților. Pe urmă privesc iarăși portretul bătrânului, care poartă (observ doar acum) o veche uniformă ofițerească.

Lângă mine, Liuba ciocănește ușor cu degetul în sticla acvariului. Vorbește cu melcul, în lungi propoziții rusești, pe jumătate cântate.

Talpa melcului și degetul Liubei se suprapun perfect de o parte și alta a geamului gros, iar în jurul lor strălucește o mică aură aurie.

Comisarul doarme cu gura larg deschisă și sforăie îngrozitor.

Stau înțepenit de nu știu cât timp în fața lui, pe un taburet incomod și simt, în brațe și în picioare, niște furnicături ascuțite.

Deodată ușa se deschide brusc și soldățelul cel pirpiriu e îmbrâncit în birou. Este dezbrăcat până la brâu și are o privire speriată, pe care o aruncă în toate părțile, ca și cum ar căuta o ascunzătoare.

Apar și doi gardieni bătrâni, ai căror pâslari alunecă în tăcere pe podeaua dată cu motorină. Unul dintre ei ține cu stângăcie un stetoscop.

Comisarul a deschis ochii, încearcă să bâiguiască ceva, apoi face un gest de lehamite și adoarme din nou.

Gardienii s-au pus pe trebăluit. Unul scrie într-un registru, celălalt îi ordonă militărașului să-și apese degetele de tușiera pusă pe un colț al biroului.

Sforăitul comisarului acoperă glasurile celor doi bătrâni care îi vorbesc în cor pirpiriului.

După multe parlamentări, acesta se lasă convins în sfârșit să facă pe placul bătrânilor, care acum îl ascultă cu stetoscopul.

Pe urmă schimbă între ei niște rânjete știrbe.

Unul dintre gardieni se apropie de biroul comisarului și întinge cu o bucată de pâine în sosul sleit de pe fundul unei farfurii. Tovarășul său îl imită. După o clipă de șovăială îi imită și soldățul, ale cărui degete sunt acum pătate de tuș.

Deodată comisarul începe să se agite prin somn, iar fața lui e schimonosită de o strâmbătură. Cei trei s-au oprit din mâncat. Schimbă priviri între ei și unul înșfacă farfuria cu sos, iar celălalt apucă de pe birou o bucată mare de pâine.

Ies din cameră, pășind pe vârful picioarelor și străduindu-se să nu facă nici cel mai mic zgomot. Pirpiriul îi urmează, aruncând în jurul său priviri de animal hăituit.

Ochii albaștri ai comisarului s-au deschis, iar buzele lui se destind într-un zâmbet mios.

Asistat de Liuba, răsfoiesc niște albume vechi cu fotografii.

Aceste fotografii le aparțin unor persoane de o infinită, dar neostentativă seriozitate. Toate aceste nasuri riguros acviline, toți acești ochi de culoarea oțelului, toate aceste buze subțiri și încăpățânate au un aer izbitor de familie. Între tunicile militarilor și înaltele chipie ofițerești se pot zări fețe supte de ajunare, brâuri late din piele căptușite cu două rânduri de cuie, multe rase călugărești.

Sunt corpuri modelate de o disciplină ascetică, suflete de o frumusețe carteziană, pentru care Dumnezeu a orânduit lumea în postulate.

Unii din acești oameni arsaseră fără doar și poate odinioară orașe, prezidaseră tribunalele Inchiziției, parafaseră cu particula lor de noblețe sentințele capitale și tratatele de dogmatică. Alții vor fi cunoscut eșafodele revoluției, au mușcat pământul la Marengo și Austerlitz.

Liuba îmi arată acum un album în care se găsesc doar fotografiile decolorate de vreme ale unor mâini de o neobișnuită expresivitate.

Mâini a căror strânsoare cumplită se mulase perfect pe plăselele unor săbii făcute parcă pentru a fi mânuite de uriași.

Mâini energice și osoase, frecate cu zăpadă până la sânge în bătaia viscolelor rusești. Mâini

degerate la Berezina, sau, dimpotrivă, mumificate de arșiță în mijlocul pustietăților egiptene.

Sute de mâini care au disprețuit moliciunea.

Iar pe ultima pagină a albumului e iarăși fotografia domnului cu favoriți albi, surprins de data aceasta la picioarele unui meterez acoperit de glicină, în mijlocul unui grup de copii: băieți în costume de paji și fete care purtau adorabile rochițe cu malacov.

Simt că mă năpădește un val de căldură și privesc întrebător către Liuba.

Aceasta mă apucă de reverul hainei, mă scutură de câteva ori și începe să-mi vorbească, repede-repede, în ruseasca ei din care eu nu înțeleg nici măcar un singur cuvânt.

Privindu-mă blajin, comisarul îmi întinde un teanc de fotografii.

Sunt scene surprinse la petrecerea dată de amicul lui Guss.

Iată-mă, înțepenit într-o poziție marțială, cu brațul teafăr întins spre portretul mare aproape cât un perete al țarului. Și iată-mă pe jumătate despuiat, dansând cu un grăsun care mă ține cu tandrețe pe după umeri și mă soarbe din ochi cu o privire libidinoasă. Îmi văd mâna de lemn, prinsă cu niște cataramă strălucitoare de ciotul mumificat al unui braț subțire ca de copil. Și mă văd în brațele portarului de la hotel, care mă sărută pe gură și încearcă să-mi vâre cu forța în buzunar un teanc de bancnote.

În timp ce privesc aceste fotografii, cu siguranță truate, comisarul-șef îmi vorbește despre importanța datelor antropometrice în criminalistică. Apoi îmi promite că voi fi tratat cu tot respectul cuvenit unui von Lichtenstein autentic și, apucându-mă de mână cu delicatețe, îmi apasă degetele de tușiera din colțul biroului.

Mă aștept să fiu pus în lanțuri, supus unor interogatorii interminabile. O senzație de vlăguială mă moleșește și îmi permit comisarului să facă tot ce pofteste cu mâinile mele. Acum, ca și soldățelul cel pirpiriu, am degetele înnegrite cu tuș, iar reprezentantul autorităților îmi ține în continuare mâna teafără în palma lui mare și grea, ca o labă de măcelar.

Trec așa multe minute.

Pe urmă simt, ca prin vis, niște degete lipicioase ciupindu-mă familiar de bărbie.

Nu știu de unde găsesc tăria să mă ridic în picioare, iar pintenii mei zornăie cu putere, obligându-l pe comisar să-și ascundă mâinile insolente în manșetele largi ale redingotei

Îmi spune bâlbâindu-se că întrevederea noastră s-a încheiat și mă conduce mașinal până la ușă.

Acolo îmi trage un ghiont prietenos între coaste, clipește de câteva ori șmecherește și, după ce se asigură că nu mai e nimeni în cameră, pronunță în șoaptă cuvintele *Pentru țară și împărat*.

Traversez cu Liuba niște linii de cale ferată. Ne strecurăm printre vagoane dezafectate, ale căror ferestre au fost oblonite cu scânduri și ne pomenim în cele din urmă pe un peron.

Aici moțâie o femeie bătrână care poartă o șapcă de feroviar pe capul aproape chel, rotund ca o bilă de biliard.

Mai e și un chioșc de înghețată în fața căruia se înghesuie câteva țărănci grase, iar ceva mai încolo un mic restaurant de unde răzbat vocile groase ale chefliilor.

O trag pe Liuba în localul plin de bețivi și îi cumpăr o acadea. Pe urmă ne așezăm la o masă și comandăm un ceai negru, din care fetița bea cu înghițituri mici, lingându-și între două sorbituri, țurturele roșu de zahăr.

La masa de lângă noi stă un bărbat cărunt, neras, cu sprâncenele foarte groase. Poartă o tunică ofițerească murdară, căreia i-au fost descuși epoleții.

Respiră greu și din când în când e apucat de lungi accese de tuse. Are o mână țeapănă, ascunsă într-o mănușă cenușie de lână.

Necunoscutul ne cercetează bănuitor, cu niște ochi spălăciți, care seamănă cu două guguloaie de sticlă.

Acum Liuba e o tânără femeie cu pieptăraș roșu și ten de italiancă.

Privirile ofițerului o iscodesc cu nerușinare, încercând să pătrundă prin deschizătura largă a decolteului.

Fața măslinie a Liubei roșește ușor, iar ochii ei rămân pironiți pe fundul ceștii de ceai, o ceașcă ordinară, cu marginile ciobite.

O iau de braț și o silesc să se ridice de la masă.

În urma noastră se aude tusea uscată a ofițerului.

Când m-a văzut părăsind biroul comisarului-șef, Guss s-a repezit la mine și a-nceput să-mi sărute mâinile. Părea cuprins de o fericire nemărginită.

În spatele lui, soldățelul cel pirpiriu își manifestă la rândul său bucuria tropăind și bătând din palme ca un copil.

N-am luat parte la veselia lor gălăgioasă.

Surprinși de lipsa mea de entuziasm, Guss și tovarășul lui s-au retras într-un colț al sălii de așteptare. Militărașul a scos din buzunarul mundurului o ridiche neagră pe care s-a apucat s-o cojească meticulos cu briceagul. Guss și-a suflecat pantalonii și a început să-și maseze vânătaia de la genunchi.

Când m-am îndreptat hotărât spre ieșire, m-au urmat în tăcere. Ovreiașul șchiopăta și am avut impresia că o face ostentativ.

Am traversat aceleași scări interminabile și aceleași coridoare întortocheate. În cele din urmă, ne-am văzut în curtea pustie, unde pâlpâiau acum niște becuri anemice. N-am întâlnit niciun suflet de om,

până și ghereta portarului era scufundată în întuneric.

În timp ce coboram spre oraș, călcând nesigur pe treptele alunecoase de piatră, din spatele unui meterez a apărut umbra de cocostârc a lui Hugo.

Era foarte vesel și le-a întins însoțitorilor mei, scoțând niște sunete înfundate cu ciotul său vânăt de limbă, o sticlă pântecoasă de șnaps.

Guss și pirpiriul au început să soarbă cu lăcomie.

După o clipă de ezitare, ovreiașul a șters gura sticlei cu mâneca lui îngălată și m-a întrebat dacă nu poftesc o înghițitură.

Am început să beau fără să mă gândesc la nimic.

Când am ajuns la hotel, ne țineam tuspătru de gât, spre stupoarea portarului și a femeii de la recepție.

Pe maidanul din spatele gării s-au aprins luminile iarmarocului.

Liuba cascadează ochii la ghirlandele de becuri multicolore și la paiatele care, strâmbându-se șui, se strecoară printre picioarele vizitatorilor.

Ne oprim la roata norocului.

Aici e mare înghesuială; mai ales soldați trimiși în spatele frontului, cu brațe și capete bandajate, fluturându-și mâneca goală sau cracul pantalonului fără picior.

Unul a câștigat un purcel viu, altul o cratiță smălțuită. Văd un ulan mustăcios care strânge la piept o rățușcă albastră de cauciuc. Niște pantofi de bal poleiți cu un strat subțire de aur strălucesc în mâinile unei ordonanțe.

Acum e rândul Liubei să-și încerce norocul.

Roata se învârtește cu repeziciune, făcând să răsunе peste mulțimea mantalelor cenușii câteva măsuri din *Marșul Radetsky*.

Apoi acul indicator se oprește și Liuba e anunțată că a câștigat o flașnetă.

Fetița roșește de bucurie. Câțiva soldați se apropie de mine și îmi strâng călduros mâinile. Mirosul cunoscut al prafului de pușcă și al noroiului din tranșee mi se strecoară în nări.

Opintindu-se din greu, un țigan subțiratic aduce de undeva o cutie masivă de nuc, prevăzută cu o manivelă de bronz. Țiganul poartă o pălărie de mexican și îi zâmbește Liubei, dezvelindu-și dinții de aur.

Soldații aplaudă și bat din picioare.

Un caporal rănit la picior izbește cu cârja în ligheanul de tablă pe care tocmai l-a câștigat la roata norocului.

Și în timp ce pe fețișoara roșie ca focul a Liubei se preling broboane mari de sudoare, în memoria

mea cineva pronunță răspicat, militărește, numele lui Kostas Venetis.

Comisionarii hotelului sunt îmbrăcați în culori țipătoare, iar unii din ei poartă pe spate niște panouri publicitare, pe care e pictat ba un colier de cârnați, ba o halbă spumoasă de bere.

Dimineața pot fi văzuți în hol, așteptând ordinele portarului.

Acesta le cercetează ținuta, mârâind nemulțumit ori de câte ori descoperă un nasture prost cusut sau o pată de noroi pe cracul unui pantalon.

Nu au voie să se deplaseze decât în pas alergător și, de aceea, pe figurile lor palide, de adolescenți bolnăvicioși se poate citi o oboseală cumplită.

După ce primesc o gamelă cu supă fierbinte sunt trimiși în oraș cu diverse însărcinări.

Unii se postează la gară și au misiunea să îi ia în primire pe puținii străini cărora le înșfacă bagajele, îi urcă aproape cu forța în niște cupeuri hodorogite de piață și îi aduc la hotel, făgăduindu-le cea mai desăvârșită ospitalitate.

Alții aleargă pe străzi, ducând și aducând colete misterioase, pe care le stivuiesc, sub comanda portarului, în debaralele pline de șobolani

Există comisionari însărcinați cu distribuirea corespondenței și comisionari însărcinați cu cumpărăturile, pe care îi poți vedea cărând coșuri uriașe cu chifle, saci de zahăr și de cafea, ba chiar și carcase însângerate de vită care le strivesc umerii slăbănogi.

Ca să nu mai vorbesc de butoaiele enorme cu bere, pe care le rostogolesc în sus și în jos pe scările hotelului, îndemnându-se unul pe altul cu strigăte și înjurături.

Astăzi unul dintre acești băiețandri piperniciți mi-a adus un buchet de lalele și un coș cu fructe exotice.

Printre fructele din coș erau ascunse fotografiile unor bărbați îmbrăcați în rochii scurte și înfoiate, care le lăsau descoperite coapsele grăsulii, strânse în ciorapi de mătase.

Privesc cu dezgust toate aceste mizerii.

În maldărul de fotografii găsesc cartea de vizită a comisarului-șef, pe care cineva desenase stângaci, cu creionul albastru, o floare de nu-mă-uita.

Țiganul cu pălărie de mexican îmi poruncește să îngenunchez și îmi saltă-n spinare flașneta. Greutatea acesteia îmi încovoiaie umerii și trebuie să fiu ajutat de soldați ca să mă ridic în picioare.

Între timp în jurul Liubei s-a strâns un grup mare de curioși.

Fetița gâfâie, ca după un mare efort, dar fața ei radiază de bucurie.

Un soldat întinde mâna și vrea să pipăie rochița cenușie a Liubei.

Țiganul face un pas înainte. Degetele lui se încleștează de urechea soldatului, pe care o răsucesc cu brutalitate. Acesta urlă de durere și își ia mâna butucănoasă de pe rochia Liubei. Un camarad îi întinde un cârnat din care soldatul prinde să muște cu lăcomie.

Acum ochișorii negri ai Liubei cercetează cu atenție un panou, pe care este pictată o tânără femeie, cu fața oacheșă și prelungă. Tânăra stă în picioare pe șaua unei motociclete, iar paiațele care vând alune ne spun că o cheamă Robusta.

Liuba mă ia de mâna și îmi cere să o urmez.

Roata norocului se învâртеște din nou, în hohotele de bucurie ale soldatului care mănâncă lângă mine cârnați.

Comisionarii de la hotel au început să mă caute zilnic, aducându-mi mereu aceleași coșulețe de papură, cu fructe tropicale și vinuri spaniole sau portugheze. Câteodată pe fundul coșului descopăr mici bijuterii, fără prea multă valoare: butoni de manșetă, ace de cravată, inelușe subțiri, mai potrivite pentru degetele unei femei, un lăncișor de argint sau o tabacheră suflată cu aur.

Un timp i-am gonit pe comisionari. Aceștia aveau însă grijă să spioneze momentele când lipsesc din hotel și să strecoare în camera mea toate acele cadouri scârnavе, pe care le găseam la întoarcere așezate pe noptiera de la capătul patului.

Atunci am început să le arunc la gunoi, sub privirea stupefiată a cameristelor.

În ochii celor de la hotel citesc numai dezaprobare, până și Guss mă caută tot mai rar și mă lasă să înțeleg că eforturile lui de a-mi găsi o cameră de închiriat sunt pe punctul să eşueze.

Personalul hotelului scormonește în gunoi cu nerușinare.

Într-o dimineață, coborând în hol, am surprins-o pe femeia de la recepție încercând să spargă o nucă de cocos.

Alteori am descoperit niște cameriste sorbind, în spatele unei draperii, dintr-o sticlă cu vin roșu de Alicante.

Portarul poartă un ac de cravată pe care l-am văzut, neîndoielnic, acum câteva zile, pe fundul unui coș umplut cu rodii și fructe de mango.

Pe degetele murdare ale lui Guss sclipesc niște inelușe de aur. Când îl întreb de unde le are, îmi spune, prefăcându-se foarte mirat, că le poartă la mână dintotdeauna.

Până și Hugo, care a devenit tovarășul nedespărțit al lui Guss, mozolește uneori pe furiș o banană sau o pară zemoasă.

Iar pe mocheta din hol sunt aruncate, claie peste grămadă, cărțile de vizită ale comisarului-șef.

Ajung, împreună cu Liuba, departe de luminile de la roata norocului, într-un fel de curte întunecoasă, unde e trasă o căsuță-vagon.

La picioarele noastre se întinde o băltoacă negricioasă, în care se oglindesc câteva steluțe spălăcite și o seceră subțire de lună.

S-a făcut frig și corpul fetei tremură în bătaia rece a vântului.

— Cred că ne-am rătăcit, spune Liuba, strângându-mă tare de mână.

— Ba nu v-ați rătăcit, spune atunci limpede o voce în spatele nostru.

Vocea îi aparține unei tinere de aproape doi metri, îmbrăcată într-o cămașă lungă de noapte. Ea se apropie de Liuba, pune o mână pe creștetul tuns chilug al fetei și adaugă:

— Mă cheamă Robusta. Tu trebuie să-mi spui domnișoara Robusta pentru că sunt mai mare ca tine.

Acest chip de italiancă e cu siguranță al Liubei celei mari căreia îi oferisem o ceașcă de ceai în locanda împruțită a gării.

Privesc cu mirare cum Liuba cea mare și Liuba cea mică stau față în față și se cercetează una pe cealaltă.

Deodată un glas răgușit întreabă de undeva de la picioarele mele:

— Știe careva din voi cât fac rădăcină pătrată din 11.346?

— Lev Davidovici – se bucură Liuba cea mare – ai ieșit și dumneata la plimbare?

Liuba cea mică se uită neliniștită în toate părțile, încercând să ghicească de unde vine vocea aceea severă și arțăgoasă.

— Nu te uita acolo, tâmpito, sunt aici, la picioarele tale, auzim iar. Și lângă bocancii plini de noroi ai fetei zărim un câine cu blana zbârlită și cu ochii foarte vioi.

— Lev Davidovici, câinele socotitor, face prezentările Liuba cea mare.

Vântul bate acum cu putere și cămașa de noapte a domnișoarei Robusta se umflă ca o parașută, descoperindu-i coapsele măslinii.

Sunt prins ca într-o cursă de șobolani.

Comisionarii nu lasă nicio zi fără să-mi bată la ușă, iar celui mai nerușinat dintre ei a trebuit să-i proptesc între ochi gaura neagră a revolverului.

Pe noptiera mea sunt depuse zilnic odioasele coșuri cu fructe.

Și de câteva zile am început să fiu urmărit.

Mai întâi s-a ținut după mine o precupeață bătrână de pește. Avea capul înfășurat într-o broboadă groasă de lână, care-i lăsa descoperiți numai ochii negri și iscoditori. Îi auzeam tot timpul în spatele meu scârțâitul cizmelor de cauciuc și glasul îngroșat de tutun și de băutură care striga *Hai la scrumbie proaspătă*.

Răsuflarea ei aproape că-mi pârjolea ceafa.

La un moment dat, am luat-o la fugă. Atunci babornița a început să alerge în urma mea, aruncându-și cât colo căldarea cu pește. Am străbătut în grabă câteva străduțe pustii, fără să am curajul de a arunca o privire în urmă. Îi auzeam pașii foarte aproape de mine, apoi niște degete mi-au apucat strâns brațul, făcându-mă să icnesc de durere. Am fost împins într-un gang, unde bătrâna și-a desfăcut broboada, arătându-mi o barbă ca de mitropolit și amuzându-se teribil de spaima pe care mi-o provocase.

Într-una din zilele următoare, când am îndrăznit să părăsesc iarăși hotelul, niște țângăi zgomotoși și neobrăzați mi-au tăiat drumul, șoptindu-mi cuvinte porcoase. Unul dintre ei s-a desfăcut la pantaloni și a scos din prohab, strâmbându-se de râs, un imens falus de cauciuc.

Când am ajuns în camera mea, aveam febră și abia mai puteam să mă țin pe picioare.

Am zăcut în pat mai multe săptămâni. Îmi amintesc, ca prin ceață, că, din vreme în vreme, eram vizitat de un medic care la plecare mă ciupea familiar de bărbie și mă silea să înghit o bomboană pe jumătate topită de ciocolată.

— Vreau să-mi dăruiești una din cozile tale, mârâie Lev Davidovici.

— La ce-ți folosește, râde domnișoara Robusta, nu mai ai încă una?

— Nu se poate, cozile le-am făgăduit altcuiva, scâncește Liuba, gata să izbucnească în lacrimi.

— Pe amândouă? întreabă Lev Davidovici. Și cum fetița încuviințează din cap, în timp ce o lacrimă sărată și grea i se prelinge pe față, câinele-socotitor mârâie către domnișoara Robusta:

— Spune-i să nu se mai smiorcăie. Nu pot suferi fetele care dau apă la șoareci.

Atunci Liuba cea mare o sărută pe Liuba cea mică drept în creștetul capului.

— Nu mai plânge, prostuțo. Crezi că are nevoie cineva de cozile tale?

— Ba lăsați-mă să plâng, domnișoară Robusta, îngaimă printre lacrimi Liuba cea mică.

Mi se pare că aud un zgomot de pași și deschid ochii.

Nu văd nimic. Camera este scufundată în beznă și-mi aduc aminte că eu însumi i-am cerut cameristei să închidă bine obloanele, de teama agenților care-mi dau tot timpul târcoale.

Pașii se apropie, șovăie, apoi se opresc. Scârțâitul unui scaun îmi întărește convingerea că n-am avut o halucinație.

O teamă animalică mă paralizează. Încerc zadarnic să întind mâna teafără spre sertarul noptierei, în care îmi păstrez revolverul.

Scaunul scârțâie iar.

Sunt prin urmare la discreția lor și orice încercare de rezistență e inutilă. Corpul meu gol tremură sub cearșaf.

— Cine e? Întreb cu o voce care se dorește amenințătoare, dar nu e decât tremurătoare și slabă.

Niciun răspuns. Mult timp este liniște.

Poate nu vor decât să mă intimideze.

Nu trebuie să-mi trădez frica cu niciun preț.

După un timp, pașii se aud iar. Cineva s-a așezat pe marginea patului.

Niște degete îmi pipăie pieptul prin pânza cearșafului, mai curând cu timiditate.

Apoi cearșaful este dat la o parte, iar vizitatorul nocturn proiectează asupra mea lumina unei lanterne.

Cred că mi s-a zburlit părul de spaimă. Nu mai îmi dau seama ce fac. Ca împins de un resort, corpul meu se năpustește asupra agresorului care nu-mi opune deloc rezistență. Reușesc să-i smulg din mână lanterna și să-i luminez fața.

Dumnezeule! E femeia în doliu.

Îi privesc cu stupoare fața palidă, acoperită de transpirație și intuiesc că e îngrozitor de speriată. Nu am puterea să-i adresez niciun cuvânt.

Ea e prima care rupe tăcerea. Mă roagă s-o iert, explicându-mi, în germana ei stricată, că n-a văzut niciodată până acum un bărbat dezbrăcat.

Cartea Robustei

A început să plouă cu găleata.

Liuba cea mare și Liuba cea mică se refugiază în interiorul căsuței-vagon.

Acum domnișoara Robusta și-a scos cămașa de noapte și, întinzându-i fetei un borcan cu alifie urât mirositoare, poruncește:

— Freacă-mă peste tot.

Udă learcă și cu rochița lipită de coapsele subțirele ca niște creioane, Liuba se uită la minunatul corp al Robustei. Își pune în palmă puțină alifie, se apropie, cu pași mărunți și șovăitori de Liuba cea mare, dar, în loc să îndeplinească porunca acesteia, își ascunde fața în poala rochiei și începe iar să bocească.

— Hai și freacă-mă, spune iarăși Robusta.

Liuba continuă însă să plângă.

— Bine, cum vrei tu, face cealaltă Liubă și, luând din mâna fetei borcanul cu alifie, se apucă să-și frece singură gâtul și brațele.

Un miros ca de mâl inundă interiorul căsuței-vagon. Hohotele de plâns ale Liubei devin mai ascutite, iar apa care intrase în bocancii ei plini de noroi lasă pe covor o pată de umezeală.

Guss mă anunță că mi-a găsit în cele din urmă o locuință.

Și mă poartă pe străzile cotite din apropierea hotelului, până când ne oprim în fața unei prăvălii oblonite, pe a cărei firmă decolorată se poate citi: *Haute Couture*.

Ovreașul îmi spune că în spatele atelierului, pe care îl vom putea folosi drept bucătărie, se găsește un dormitor destul de încăpător.

Apoi scoate din buzunarul caftanului o legătură de chei, descuie lacătul uriaș și ridică oblonul metalic.

Atelierul este o cameră mare și mohorâtă.

Miroase a loc stătut și a murdărie de șobolan, dar, oricum, e mult mai bine ca la hotel.

Acum Guss se așază la mașina de cusut și începe să pedaleze demonstrativ. Se aude un fel de scrâșnet, ca și cum mașina ar fi pe punctul de a se desface din toate încheieturile. Adresându-mi unul din zâmbetele lui lipicioase, ovreașul îmi spune că se pricepe puțin și la croitorie. E gata să-mi recondiționeze vestoanele ofițerești prăpădite și să le dea o formă mai elegantă.

Continuăm vizitarea atelierului.

De-a lungul pereților sunt aliniate două rânduri de manechine. Unele au pe cap pălării înalte, altele țin între degete bastonașe delicate de promenadă. Mucavaua are culoarea cenușie a cărnii fierte de vită și e pleznită din loc în loc, lăsând pe corpurile acelea îmbătoșate pete albicioase de lepră.

Pe Guss vederea manechinelor îl înveselește peste măsură. Se plimbă printre ele, le trage bobârnace în piept sau încearcă să le scuture mâinile, se preface că le confundă cu niște persoane în carne și oase și le adresează obișnuitele amabilități care se rostesc într-o conversație. Pe urmă își scoate caftanul și îl potrivește cu gingășie pe umerii unui manechin deșirat, cu ochi albaștri de sticlă.

Simt în veselia ovreiașului ceva provocator și ostentativ, iar gândul că va trebui să trăiesc în compania acestor ființe decavate de mucava îmi provoacă o silă adâncă.

Dar am scăpat cel puțin de privirea disprețuitoare a portarului și a femeii de la recepție.

Deodată în peretele căsuței-vagon se aude o troznitură.

Liuba cea mică ridică privirea.

O scândură cade cu zgomot și un cap bărbătesc, ale cărui gene sunt date din belșug cu rimel, își face apariția în spărtură, aruncând priviri pofticioase asupra Robustei care, în timp ce își freacă pânțele și sânii cu alifie, îi poruncește fetei:

— Du-te și înfundă spărtura, prostuțo.

Capul scoate niște grohăituri nerușinate. Atunci Liuba apucă taburetul din fața oglinzii și îl aruncă, adunându-și toate puterile, în direcția urâcioasei de tărtăcuțe, care soarbe din ochi goliciunea Robustei.

— N-ai nimerit, hohotește capul. Mai încearcă o dată.

Liuba nu se lasă mult invitată și aruncă din nou taburetul. De data aceasta, scăfârlia geme prelung și se retrage din crăpătură.

— Bravo, ciripește Robusta. Ești o fetiță foarte vitează. Apoi se strecoară sub pat și scoate un coș plin cu rufe murdare. Cele două Liube deșartă coșul în mijlocul căsuței-vagon. Pe fundul lui licărește tăișul unei săbii încovoiate.

— Ia te uită, paloșul meu, se bucură Liuba cea mare. Și cu sabia ridicată deasupra capului execută mișcările unui dans războinic, care îi scot în evidență frumusețea coapselor.

Camera din dosul atelierului e o chichineată unde abia încap un divan și o masă de toaletă.

Guss a făcut rost de un godin și a adus o stivă mare de lemne. Ne-am decis să instalăm godinul în atelier. Uneori rămân și peste noapte aici, ghemuit pe masa de croitorie.

Ovreiașul îmi ține tot timpul tovărășie.

Îmi prepară micul dejun pe un primus, iar mirosul omletelor arse și al cafelelor date în foc se amestecă, dimineată de dimineată, cu damful zidurilor igrasioase.

După aceste mese sărăcăcioase, obișnuiesc să petrec ceasuri întregi, învelit cu o pătură soldățească, la fereastra-vitrină, care e pe trei-sferturi acoperită cu un strat de vopsea cafenie.

Afară ninge de câteva zile.

La poarta casei de peste drum, care pare nelocuită, s-a adunat, cu timpul, un troian uriaș de zăpadă.

Strada e frecventată de foarte puțini trecători. Câteva case mai încolo se găsește un birt, de unde se poate auzi uneori cântecul singuratic al vreunui bețiv rătăcit.

În timp ce eu privesc pe fereastră, Guss se ocupă de croitorie. Mereu croiește câte un petic cenușiu de postav, folosindu-se de niște tipare vechi, confecționate dintr-un carton care a devenit aproape sfărâmicios.

Alteori îl aud pedalând la mașină.

Seara mă ghemuiesc lângă sobița de tuci și o căldură plăcută mi se strecoară în mădularele rebegite care păstrează amintirea cumplită a gropilor pline de apă de pe frontul italian.

Ritmul mașinii de cusut îmi dă o senzație profundă de liniște.

Liuba s-a apucat să înfunde crăpătura din peretele căsuței-vagon.

Mai multe cearșafuri pătate de ploșnițe, cămăși de noapte mototolite și pijamale, batiste pe care era brodată monograma domnișoarei Robusta, corsete de molton și pantalonași dantelați luată pe rând drumul spărturii, prin care pătrundea acum o lapoviță murdară. Acestora le-au urmat ciorapii de mătase ai acrobatei, fața de masă, covorașul vărgat pe care Liuba îl udase cu apa din încălțările ei prăpădite și, în cele din urmă, până și plapuma roz a Robustei.

— Bravo, ești o fetiță foarte îndemânată, spune aceasta, sărutând fețișoara triunghiulară a Liubei.

Fetița înngenunche la picioarele prietenei sale și își lipi fruntea de pânțele ei neted.

— Dacă vrei, poți să mă săruți peste tot, spuse cu o voce ciudată domnișoara Robusta.

Liuba se înroși și o furnicătură îi cutremură pântecul neîmplinit.

— Scroafelor! – pleoscăi atunci în spatele celor două fete o voce care semăna cu un grohăit.

Liuba cea mare și Liuba cea mică întoarseră capul în același timp.

În perete se ivise o nouă spărtură, iar tărtăcuța reapăruse, aruncându-i Robustei ocheade libidinoase.

Liuba vru să arunce din nou taburetul, dar fu împiedicată de un gest autoritar al domnișoarei Robusta, care apucase sabia de plăsele.

— Patria în primejdie!, răcni capul și încercă să se retragă din crăpătură.

Dar Robusta făcu o mișcare fulgerătoare cu sabia, iar tărtăcuța căzu la picioarele Liubei. Sângele

țâșni prin spărtura din perete, împrăștiindu-se peste tot, pe spatele și pe pieptul Robustei și pe rochița cenușie a fetei cu fața triumfiară. Și cele două fete au stat, timp de câteva clipe, în ploaia aceea de sânge, Liuba copleșită de groază, Robusta cu un zâmbet triumfător pe buzele sale puternic rujate. Apoi Liuba cea mare împinse cu piciorul tărtăcuța care se rostogoli sub patul din celălalt colț al căsuței-vagon.

Palidă ca moartea, Liuba trebui să se sprijine de brațul măsliniu și rotund al Robustei.

Guss susține că a început să-i slăbească vederea. De la un timp, nu se mai apucă de lucru decât după ce își potrivește pe nas o pereche de ochelari grotești, cu lentilele foarte groase.

Îmi întoarce pe dos vestoanele militare și e mereu nemulțumit din pricina cusăturilor, care ies strâmbe, pentru că în atelier nu e suficientă lumină.

De câteva zile, meșterește la instalația electrică.

A făcut rost de un fier de lipit, cu care cositorește tot felul de sârme, privindu-mă cu superioritate prin ochelarii lui groși.

Apoi, într-o dimineață, m-a implorat să rămân toată ziua în chichineața din dosul atelierului, căci mi-a pregătit o surpriză.

Seara, ovreiașul ține să mă conducă el însuși în croitoria inundată de o lumină ce-ți perforează parcă retinele.

O duzină de becuri puternice se bălângăne la capătul firelor negricioase ce ies din tavanul căruia Guss i-a dărâmat tencuiala în întregime.

Cu ochelarii pe nas, zâmbindu-mi mios, ovreiașul se așteaptă, fără doar și poate, să-l laud.

Singura mea replică e o înjurătură cazonă, care îl face pe Guss să izbucnească în lacrimi.

— Vino să te dezbrac, se aude într-un târziu vocea domnișoarei Robusta.

Liuba nu se împotrivește.

Robusta se apleacă și dezleagă șireturile bocancilor din care continuă să se prelingă un firicel subțire de apă. Degetele sale se strecoară sub rochița cenușie a Liubei și îi scot ciorapii ruși în mai multe locuri și prinși cu jartiere din două bucăți de elastic.

Acum picioarele Liubei sunt dezgolite până aproape de șolduri. Fetei îi este foarte rușine și îi vine să plângă, dar degetele Robustei sunt așa de moi și de blânde încât din pieptul Liubei nu iese decât un suspin.

— Ce slabă ești, exclamă domnișoara Robusta, cercetând picioarele subțiri ale Liubei, pe care elasticele lăsaseră două cercuri de culoarea racului fiert.

Pielea fetei are nuanța nesănătoasă a mușgaiului. Câteva fire răzlețe de păr îi cresc pe fluierile picioarelor, deasupra genunchilor ascuțiți și în furca adâncă a coapselor ei descărnate.

Acum Robusta îi descheie, fără să se grăbească, rochia de culoarea blăniței de șoarece, care e learcă de apă. Liubei i se văd coastele, iar pieptul ei este doar puțin mai răsărit decât al unui băiat.

Degetele Robusteii îi alunecă de-a lungul spatelui, i se urcă spre ceafă, pe urmă coboară și o ciupesc cu blândețe de sfârcuri.

Un nou suspin iese dintre buzele clorotice ale Liubei, căreia îi e foarte rușine de chiloțeei ei zdrențăroși.

A trebuit, la rândul meu, să-mi cumpăr o pereche de ochelari fumurii, pentru a-mi feri ochii de lumina prea puternică din atelier.

Seara, pot să-l surprind câteodată pe soldățelul cel pirpiriu lipindu-și fruntea de fereastră-vitrină și privindu-l țintă pe Guss care, cu ochelarii pe nas, treblăluiește la masa de croitorie. Nu rareori pirpiriul apare în tovărășia lui Hugo, care obișnuiește să-și semnaleze prezența scârțâind la vioară primele măsuri ale unui marș militar.

Atunci când se știe privit, Guss își ia o figură plină de gravitate, scoate din buzunarul caftanului metrul de croitorie și măsoară de nenumărate ori cine știe ce bucată roasă de postav soldățesc, pescuită pesemne din cufărul meu de campanie. Apoi, cu un ciot de creion pe care îl păstrează tot timpul după ureche, înșiră în agendele lui tot felul de calcule ce îl fac să transpire din adundență. Își ridică apoi capul din socoteli, se întoarce spre mine și, cu o voce emfatică, mă întreabă dacă nu am din întâmplare o tabelă de logaritmi.

În cele din urmă, merge la masa de croit, ia un tipar, îl întoarce pe toate părțile, îl ridică în dreptul ochelarilor săi caraghioși, privindu-l în zare cu o expresie de concentrare teribilă, apoi clatină din cap cu nemulțumire și se apucă să examineze o altă bucată de carton, pe care, după multe ezitări, se hotărăște în sfârșit s-o așeze peste bucata de postav și să-i traseze conturul cu o cretă de croitorie.

Când începe să decupeze materialul, Guss ia figura inspirată a unui artist. După fiecare mișcare își flutură capul pentru a-și îndepărta de pe frunte lațele unsuroase, în care n-a mai intrat de multă vreme un pieptene. Ovreașul are o frunte neobișnuit de lată, străbătură, în timp ce lucrează, de trei cute orizontale. Mereu bombăne, e veșnic nemulțumit și se oprește adesea din lucru pentru a privi încruntat la semnele de creion din agendă.

După ce Guss a terminat de croit, bucata de postav este prinsă de umerii unui manechin cu niște ace de gămălie. Atunci în atelier se lasă o liniște apăsătoare, aproape solemnă. Guss e în stare să-și contemple opera ceasuri întregi, ba netezind o cută, ba retezând din foarfecă vârfurile unor fire răzlețe, ba făcând, cu un capăt de ață, niște înșăilături pentru care își consultă agenda la fiecare împunsătură.

Când e mulțumit, ovreiașul bate pe umeri, prietenește, păpușoiul de mucava, trăgând cu coada ochiului spre fereastra-vitrină.

Hugo și pirpiriul l-au privit în tot acest răstimp cu fețele radioase de admirație, iar la urmă bat totdeauna din palme.

Liuba cea mică și Liuba cea mare sunt complet goale și se uită una la cealaltă.

Apoi Robusta își unge palma cu alifie.

— Hai să te frec, îi poruncește fetiței care se lasă în voia mâinilor mari și puternice ale prietenei sale.

Robusta frecționează mult timp corpul subțiratic al Liubei, întinzându-i, pe fiecare centimetru de piele, o peliculă subțire de alifie.

Fetița simte cum alifia îi pătrunde prin pori, iar mirosul acesteia îi provoacă o stare de amețeală.

E un miros de mîl și de carne putredă, mirosul domnișoarei Robusta, pe care Liuba l-a simțit atunci când și-a lipit bărbia triumphiulară de coapsele acrobatei.

Liuba cea mare frămîntă vîrtos corpul puțintel al fetiței căzute într-un fel de leșin. Aceasta scoate din când în când icnete de durere, căci degetele Robuste și-au pierdut blîndețea și moliciunea, o strîng și o apasă ca niște dinți de grapă, foarte tăioși.

Într-un târziu, Robusta slăbește strînsoarea. Corpul Liubei rămîne prăvălit, ca un morman de cărnuri stoarse de vlagă pe podeaua căsuței-vagon.

— Du-te și privește-te în oglindă, poruncește Liuba cea mare.

Liuba cea mică se duce împleticindu-se la oglindă.

Pe chipul ei se poate citi acum o mare uimire.

Oglinda îi arată o față cu pielea măslinie ca a Robuste. Coapsele și șoldurile i s-au mai împlinit, iar în partea de jos a pîntecelui i-a crescut un păr aspru și des.

Lapovița plescăie pe acoperișul căsuței-vagon.

Bătînd din palme de bucurie, Liuba se aruncă la pieptul prietenei sale.

Într-o seară, Guss mi-a cerut permisiunea să le arate prietenilor săi manechinele.

Mi-am dat plictisit consimțămîntul.

Hugo și pirpiriul, care așteptau pesemne de multă vreme, căci erau plini de zăpadă și aveau fețele roșii de frig, au intrat pe vîrfuri în atelier.

Guss le ordonă să se descalțe la ușă.

În ultima vreme nu se mai bâlbăie, iar ochelarii îi dau un aer sever de pastor sau institutor.

Militărașul cel pirpiriu s-a apropiat primul de manechine. Pe fața lui era zugrăvită o bucurie copilăroasă. A scos din buzunar câteva mere zbârcite și le-a depus la picioarele unui manechin care ținea între degete un bastonaș de promenadă cu măciulia din fildeș pleznită.

Apoi a schimbat o privire complice cu Hugo, care i-a întins hârbul lui de vioară.

Îl văd pe soldățul apăsînd cu strășnicie arcușul de coarde. Notele unei arii de cabaret încep să tremure fals, rănindu-mi timpanele.

Mutul și-a ridicat poalele halatului vișiniu și, dezgolindu-și picioarele lungi, acoperite de sus până jos cu peri cenușii, a început să execute stângaci pașii cancanului.

Guss urmărește încruntat acest spectacol, scrutându-l cu severitate pe Hugo prin ochelari.

— O să fii toată viața un călugăr deghizat într-un libertin, își rânjise cândva la mine dinții de aur, într-o mică ospătărie din Prater, Kostas Venetis.

— Bea asta, se aude din nou glasul Robustei.

Fetița duce mașinal la buze paharul pe care i-l întinde Liuba cea mare.

Băutura e tare ca focul, atât de tare încât Liubei i se oprește respirația, scapă paharul din mână și se prăbușește la picioarele domnișoarei Robusta.

Acum sufletul fetei cu fața triumfiulară își părăsește învelișul de carne.

Ia forma unui noruleț albicios care plutește sus, foarte sus, peste luminile iarmarocului.

Vede o căsuță-vagon în care sunt două fete dezbrăcate până la piele, apoi un bordei de pământ, unde zace un ocnaș cu o rană cumplită la burtă.

E păzit de un bătrân epileptic, care tocmai a pronunțat numele lui Lev Davidovici Troțki.

Vede un ofițer ciung și o femeie în doliu străbătând aleile unui cimitir militar.

Apoi șarje de cavalerie, explozii, paturile unui spital și un felcer cu mustața răsucită în sus care meșterește o mână de lemn.

Un bărbat care soarbe picături de vin roșu de pe degetele unei femei.

Cantinele subterane din Monte Negro, unde vivandierele le servesc nelipsitul hamburger unor miniștri căzuți în dizgrație.

Un perete acoperit de iederă pe care sunt zugrăvite crucea și trandafirul, ciudate personaje cu aripi prin care fojgăie paraziți.

Unde ești, copilul meu irlandez? – geme prin somn fetița cu fața triumfiulară.

Guss a început să primească tot felul de vizite.

Femele de proletar, sărmăne ființe clorotice, care vor fi locuind în această mahala insalubră bat cu sfială de la un timp la ușa atelierului.

Guss le întâmpină cu ochelarii pe nas și le întreabă sever ce poftesc.

Suluri bălțate de stambă, pânze grosolane de cânepă, ba chiar și catifele mâncate de molii, culese din cine știe ce gropniță de gunoaie sunt despăturite sub privirea cârcotașă a ovreiașului care clatină mereu din cap cu nemulțumire.

Apoi își scoate metrul de croitorie, pe care îl înfășoară în jurul taliilor îngroșate de sarcini, al țățelor fleșcăite și al șoldurilor diforme.

Degetele lui pipăie fără rușine toate aceste cărnuri tăbăcite de muncă.

Și se întâmplă adesea ca un chicot nerușinat să-mi întrerupă pe neașteptate siesta.

În schimbul serviciilor sale, Guss primește găini slăbănoage, cu creasta decolorată, câte o traistă cu cartofi degerați ori câte un hartan de afumătură, din care pregătește niște fierturi lungi și fără savoare.

Pe masa întinsă în atelier se află întotdeauna o singură farfurie.

Guss nu se atinge de niciun fel de mâncare, dar dacă eu refuz să mănânc își ia un aer jignit și se retrage pe scaunul cel mai îndepărtat. Are la rădăcina nasului două cute adânci, care-i trădează nemulțumirea.

Certurile noastre au devenit un lucru obișnuit. Eu îi reproșez prezența musafirilor care mă împiedică să mă simt ca la mine acasă. El mă acuză de nerecunoștință, spunându-mi că își distruge vederea doar pentru ca de pe masa mea să nu lipsească niciodată bucata de carne. Îi dau bani, pe care refuză să-i ia, strigându-mi că nu poate răpi bănuțul de la gura unui infirm. Îl dau afară, iar el se preface că pleacă; peste câteva ceasuri e însă înapoi, la masa de croitorie, cu ochelarii pe nas și creionul după ureche.

Atunci îmi iau mantaua de postav cenușie și hoinăresc până la căderea nopții pe străzile troienite ale orașului.

La întoarcere, mă opresc în birtul din colțul străzii, unde deșert o stacană de vin fiert, apoi încă una. Guss vine să mă ia puțin înainte de ora închiderii, călăuzindu-mi spre casă pașii împleticiți.

Domnișoara Robusta începe să se îmbrace.

Își pune mai întâi un pieptar gros de pâslă, încheiat la spate cu o mulțime de șireturi pe care Liuba trebuie să le înnoade cât se poate de strâns.

Picioarele sale puternice sunt acoperite, până deasupra genunchilor, cu niște jambiere din piele.

Un fel de costum de ski, de culoarea oțelului, croit dintr-o mușama rezistentă și căptușit cu bumbac, se mulează perfect pe coapsele ei vânjoase.

Părul negru al domnișoarei Robusta dispare și el sub o cască metalică.

Liuba cea mică poartă o rochie albă, semănată cu stelute argintii, care îi lasă genunchii descoperiți.

Are în picioare niște pantofi de bal, suflați cu o pulbere fină de aur.

Cele două Liube se uită una la alta și își zâmbesc.

Apoi Robusta își ia de mână prietena și o conduce de-a lungul unui coridor întunecos șoptindu-i să nu-i fie frică.

Într-un colț al atelierului a apărut o construcție din placaj, căreia Guss îi spune cabină de probă.

O oglindă venețiană, în stare destul de bună, atârnă pe unul dintre pereți.

Clientele lui Guss sunt poftite acum în interiorul acestui cub de placaj a cărui ușă se încuie pe dinăuntru.

Probele durează ore în șir. În timpul lor, petrec momente penibile în ungherul meu de lângă godin, ascultând zgomotele suspecte ce se aud din cabina de probă: râsete înfundate, miorlăituri amoroase, suspine de voluptate, gâfâituri.

Când iese din cabină, ovreiașul pare complet epuizat. Pășește împleticindu-se, iar fața lui gălbejită e acoperită de o roșeață puternică. Își conduce până la ușă clienta, care își ridică fără sfială înaintea lui fusta de stambă, potrivindu-și înaintea de plecare, jartierele. Apoi se spală meticulos pe mâini și pe față, slobozind un soi de scâncete mieunate.

Nu îndrăznesc să spun nimic, dar cred că sunt la fel de roșu la față ca Guss.

Nu știu dacă atunci când deschid ochii și văd chipul ciupit de vărsat al lui Dostoievski mă trezesc sau mă cufund, dimpotrivă, în somn.

Sunt gol și am pe burtă, deasupra stomacului, o cârpă muiată în șliboviță.

Mă surprind șoptind, cu buzele arse de febră, numele Nastenkăi.

Apoi umblu din nou printre barăcile iarmarocului, căutând-o pe Liuba.

Nu este la menajerie, unde un papagal năpârlit le ghicește viitorul câtorva infanteriști făcuți ciuciulete, iar țigăncușa care dresează șerpi îmi zâmbește cu toți dinții, întinzând spre mine o mică viperă pe care o ține de ceafă.

Mă mișc anevoie, din pricina flașnetei care îmi rupe umerii, și am sentimentul că sunt în întârziere.

Traversez o baracă în care sunt expuse mulaje înfățișând mădulare mâncate de sifilis, iar un pitic cocoșat, gătit în straie albe de felcer, mă întreabă dacă nu doresc explicații și vrea să-mi vândă o

cărțulie cu o cruce mare și roșie pe copertă.

Mă împiedic de sarcofagul de sticlă al Cleopatrei, iar aceasta cascadează ochii la mine și începe să miște din mâini și picioare.

Bag capul sub pânza unui cort unde un caporal cu nas ascuțit îmi întinde femeii-păianjen un pachet de mahorcă. Aceasta îmi spune că a venit tocmai din Argentina și îl lasă s-o mângâie pe buclele ei ca lâna de oaie.

Liuba nu era nici aici.

Trec printre oglinzi care îmi strâmbă înfățișarea. Apoi mă uit la soldații care salută statuia de ceară, înaltă de aproape trei metri, a ultimului castelan de la Țarskoe Selo.

După un timp, mă pomenesc în ultimul rând al unui amfiteatru de scânduri, unde redingotele negre ale burghezilor se pierd în mulțimea uniformelor militare.

Iar megafoanele anunță, din minut în minut, cel mai senzațional spectacol de circ, dat în onoarea celor care luptă pentru țară și împărat prin câmpiile prăfoase ale Balcanilor.

În ultimul timp, Guss și-a lărgit clientela.

Femeile din cartier nu mai sunt primite decât dimineața și, în timp ce le înfășoară talia cu metrul de croitorie, ovreiașul nu se sfiește să amestece cu o mână în fiertura de linte care clocotește pe primus.

Cartofii degerați și hartanele de afumătură sunt adesea restituite, cu o privire piezișă prin ochelari. În schimb, mâinile întotdeauna murdare ale ovreiașului se preumblă în voie pe cărnurile acelea bicisnice chiar și în afara cabinei de probă, desfac nasturi, deznoadă bretele, se amuză mai cu seamă să provoace mici ciupituri dureroase, care lasă vânătăi și produc țipete ascuțite de indignare.

În atelier au început însă acum să apară și câteva burgheze, cărora Guss le rezervă orele sale de după-amiază. Acestea poartă pălării cu voaletă și aruncă în jur priviri temătoare înainte de a se decide să ciocănească în fereastra-vitrină.

Am observat că aceste vizitatoare privesc uneori spre colțul de lângă godin, iar mâna mea de lemn le stârnește curiozitatea.

Guss le dă niște explicații lungi și întortocheate, arătându-mă insistent cu degetul și luând o figură compătimitoare.

Apoi le poartă în cabina de probă, de unde începe să se audă foșnetul ca de hârtie mototolită al jupoanelor și al pantalonașilor.

S-au aprins reflectoarele.

Orchestra începe să cânte.

Un domn spilcuit, cu mustața cănită, anunță o dresură de lei. Doi clovni bătrâni spun o glumă fără perdea, apoi încep să-și tragă eternele picioare în fund, stârnind hohotele grosolane ale pifanilor.

Fachirul își înfige în antebraț un cuțit lung de bucătărie.

Scamatorul face să apară și să dispară un zar mare de tablă dintr-o pălărie. Apoi scoate din buzunarul domnului spilcuit o maimuțică sfrijită.

Trei marinari dansează pe sârmă, în timp ce cântă la muzicuță *Vaporul Titanic*.

Spectatorii s-au plictisit și încep să dea semne de nervozitate. Se mănâncă alune, se golesc, cu gâlgâituri zgomotoase, sticle de bere și de limonadă.

Mulțimea pare să aștepte ceva. Deodată, cineva strigă, de undeva din rândurile din față *Robusta!* și puzderia spectatorilor scandează acum minute în șir *Ro-bus-ta! Ro-bus-ta!* bătând nerăbdător din picioare.

Spilcuitul vrea să spună ceva, dar glasul lui este acoperit de urletele și fluierăturile asistenței.

Atunci orchestra atacă o arie triumfală și din piepturile celor prezenți se aude un murmur de satisfacție. Reflectoarele proiectează în arenă o lumină de culoarea sângelui proaspăt. Domnul cel spilcuit dispare în spatele unei perdele de catifea.

Locul lui e luat de ȣiganul de la roata norocului, care anunță, în aclamațiile furibunde ale mulțimii, numărul cel mai senzațional: zborul cu motocicletă al domnișoarei Robusta.

Guss mă convinge în cele din urmă să fac cunoștință cu o doamnă impunătoare, care a început în ultima vreme să frecventeze atelierul.

Vechile mele deprinderi mondene și politețea în spiritul căreia am fost educat reapar ca prin farmec. Și iată-mă pocnindu-mi călcâiele și sărutând, ca un om de lume desăvârșit, mâna, poate puțin cam mare, o doamnei consilier von Klausus.

Aceasta mă măsoară de sus până jos cu un aer semeț și îmi spune că va fi bucuroasă să mă primească la unul din ceaiurile sale săptămânale.

În spatele ei, Guss își manifestă entuziasmul desfăcându-și degetele în semn de victorie.

Doamna consilier nu este o persoană prea arătoasă. Are la rădăcina nasului un neg acoperit cu peri cafenii, iar nasul încovoiat, care seamănă cu un plisc, o face să arate ca o găină mare și leneșă.

Nu pot să nu remarc însă croiala desăvârșită a rochiei sale, ca și valoarea bijuteriilor pe care le etalează.

Îmi făgăduiește că o să-mi facă o nouă vizită, nu peste mult, și iat-o într-adevăr revenind după câteva zile, împreună cu fiicele sale.

Acestea au un mic început de gușă, ochii ușor bulbucați și nasul în formă de plisc al doamnei consilier, dar sunt grațioase și pline de viață.

Una din ele îmi întinde un album de amintiri legat în mătase și plin de semnături din care nu lipsește niciodată particula de noblețe.

Caligrafiez niște versuri compuse în adolescență în care e vorba despre o tufă de răsură crescută pe mormântul unui soldat.

Și semnez apăsător: Ulrich von Lichtenstein.

Robusta și Liuba și-au făcut apariția în arenă.

Abia acum observ, în spatele lor, zidul curajului și al morții, înălțat din traverse metalice.

Niște rânđași în haine pestrițe de clovni rostogolesc în arenă o motocicletă argintie, care capătă reflexe purpurii în lumina ca sângele.

Aplauzele și aclamațiile au devenit asurzitoare.

Apoi iar e liniște.

Flașneta agățată de spatele meu atacă primele măsuri din *Marșul Radetzky*. Soldații îngrămădiți sub pânza cenușie a cortului cântă și ei, cu niște voci aspre și răgușite, din care a dispărut damful rachiului și al tutunul ieftin.

Cântă și burghezii, cu glasuri pițigăiate, ținându-și în dreptul inimii palmele grăsulii.

Undeva în rândurile din față se intonează imnul imperial rus, în timp ce, din altă parte a amfiteatrului se aud acordurile triumfătoare ale *Marseillaise*-ei. Aproape acoperită de această harababură de voci, parcă de foarte departe, răsună melodia tânguitoare a imnului polonez. Chiar lângă mine, un husar bandajat la cap, bătând măsura din mâneca goală a tunicii sale cu brandenburguri, răcnește *Doamne, binecuvântează-i pe unguri*.

Deschid ochii o clipă. Cocoțat pe masa grosolană de lemn, Dostoievski urlă refrenul *Internaționalei*, acompaniat de vocea subțirică a Liubei.

Îmi amintesc că sunt prizonierul călugărilor din Monte Negro și că Nastenka m-a părăsit pentru totdeauna.

M-am hotărât să o vizitez pe doamna consilier.

Asta s-a întâmpat într-o zi friguroasă, cu un vânt rece, care-mi pătrundea prin postavul mantalei și îmi biciuia fără milă pielea tăbăcită de zilele petrecute în tranșeele pline de apă de pe frontul italian.

Marele salon era gol și am fost întâmpinat cu strigăte sincere de bucurie.

Doamna von Klausus i-a poruncit unui lacheu în etate, cu mustața parcă plină de promoroacă, să servească un ceai a cărui fierbințeală plăcută mi-a pus repede sângele în mișcare.

Ceștile erau din porțelan veritabil de Saxa.

În timp ce vorbesc cu doamna consilier, ochii mei cercetează portretele înnegrite de pe perete. Negustori și bancheri din secolul al XVII-lea, cu tichii negre și gulere albe. Nicio armură, nicio mână durdulie de cleric purtând inelușul cu piatră de ametist.

Doamna consilier îmi spune că-i văduvă și-mi arată portretul soțului ei: un bărbat în robă neagră de avocat sau judecător, care-și ascunde ochii după un lornion cu rama de aur.

Apoi una din cele două domnișoare se așază la pian și începe să apese clapele, nu fără îndemânare, executând o bucată italienească.

După o vreme, sora ei se hotărăște, la rândul ei, să-și etaleze timbrul plăcut de soprană. Recunosc cu surprindere cuvintele poeziei pe care o caligrafiasem în albumul domnișoarei von Klausus și aș minți dacă n-aș recunoaște că această atenție mi-a făcut o foarte mare plăcere.

La plecare, cele două domnișoare au ținut să mă conducă pe scara întunecoasă. Mi s-a părut că își freacă ostentativ șoldurile de mantaua mea cenușie.

Bubuiul motorului acoperă cântecul celor câteva sute de piepturi.

Robusta încalecă pe motocicletă ei argintie, în timp ce Liuba s-a urcat cu picioarele pe ghidonul strălucitor.

Cântecul se oprește pentru o clipă, priviri nedumerite o cercetează pe Liuba cea mică. Domnul spilcuit își scoate capul din dosul perdelei de catifea și îi urlă ceva fetei, dar strigătele sale sunt acoperite de bubuitul motorului.

Și, dintr-o dată, strălucitoarea motocicletă zvâcnește ca o felină metalică, avântându-se pe zidul curajului și al morții și lăsând în urma ei o dâră purpurie de foc.

Acum nu mai cântă nimeni, Un cutremur năucitor, însoțit de jerbe de flăcări, strivește parcă, sub suflarea-i teribilă, mulțimea de privitori. O văd pe Liuba, dreaptă ca o lumânare, pe ghidonul motocicletei care descrie cercuri amețitoare.

Când cu capul în sus, când cu capul în jos, purtată de mașina zburătoare a domnișoarei Robusta, fetița rămâne cu tălpile lipite de ghidon, iar în jurul corpului ei mărunțel se formează o aură purpurie.

Nu știu cât a durat numărul celor două Liube.

În cel din urmă, motocicletă înțepenește în mijlocul arenei, iar cele două fete le fac reverențe spectatorilor în delir.

Apare în arenă și spilcuitul, care le ia de mână pe Liuba cea mare și pe Liuba cea mică și, împreună cu ele, în răpăitul tobelor și sunetul ascuțit al trompetelor, execută un tur de arenă.

Iar flașneta începe acum o arie veselă, acompaniată de vocile, mai groase sau mai pițigăiate, ale privitorilor.

Guss mă pune să-i povestesc amănunțit vizita în casa doamnei consilier.

Începe să sară într-un picior de bucurie când îi spun că domnișoarele von Klausus mi-au pus versurile pe muzică.

Ține să-și împărtășească bucuria și pirpiriului, pe care îl aduce în atelier și îi spune că am început să fiu primit în cele mai de vază familii.

Pe urmă îi scoate din oala ce clocotește o bucată mare de slănină, pe care militărașul o devorează cât ai clipi. Între două înghițituri, nu pierde prilejul de a face semne sfioase cu capul în direcția manechinelor, care îi insuflă un respect aproape religios.

Apoi se apropie cu timiditate de mine, mă apucă de unul din nasturii de la tunică și rămâne mult timp așa, având pe față o expresie de beatitudine.

Guss îmi face el însuși cizmele și îmi calcă pantalonii înainte de vizitele la doamna consilier.

Aici sunt primit cu tot mai multă familiaritate. Se întâmplă de multe ori ca doamna von Klausus să lipsească și atunci rămân în compania celor două domnișoare.

Acestea au renunțat de mult la orice ținută protocolară. Mă primesc în niște rochii de casă destul de uzate, de sub care se zărește poala juponului sau marginea unui pantalonaș de dantelă.

Când se apleacă, le pot zări sânii generoși, pe care îmi vine să-i strivesc între palme.

Se scarpină în fața mea fără sfială, iar atunci când facem muzică mă ating adesea cu sânii sau soldurile.

Răvășit de dorință, mă întorc în atelierul de croitorie, unde Guss mă privește cu înțeles prin ochelarii lui caraghioși.

Iar într-o zi m-am pomenit că dau târcoale unei case de toleranță.

Dostoievski mi-a meșterit un fel de cârjă, cu ajutorul căreia încerc să umblu prin jurul bordeiului. Picioarele mele, dezobișnuite de mers, învață treptat să mă slujească din nou.

Călugării au uitat pesemne de mine. Fără ajutorul lui Dostoievski aș fi pierit de mult de foame și sete.

Încerc să mă târăsc până la locul unde lucrează echipele de săpători, cu speranța s-o zăresc pe Nastenka. Zadarnic. Soția mea nu e nici aici.

A dispărut și Liuba. Dacă îl întreb despre ea pe Dostoievski, acesta îmi aruncă un surâs știrb și îmi face șmecherește cu ochiul.

De câte ori se îmbată, cade în genunchi în fața mea, rugându-mă să-l iert că m-a îndemnat să săvârșesc vărsare de sânge.

Într-un colț al bordeiului, pitită între niște scânduri, am găsit custura cu care încercasem să mă omor.

I-am înapoiat-o lui Dostoievski care a vârât-o în carâmbul uneia din cizmele lui, pe care se usucă noroiul din Monte Negro și mi-a zâmbit strâmb.

Noaptea le visez în continuare pe cele două Liube. De fapt cuvântul *visez* e impropriu, căci am mai degrabă senzația că mă găsesc într-o sală de cinematograf unde sunt proiectate simultan mai multe pelicule.

Îmi pipăi cicatricea de deasupra stomacului, să mă conving că totul s-a petrecut în realitate.

Am început să pun la îndoială până și faptul că Nastenka a existat cu adevărat.

În bordei nu există nici un obiect care să fi aparținut fostei mele soții.

Mi-am luat inima-n dinți și am trecut pragul casei de toleranță. Gândul că va trebui să mă dezbrac în fața unei necunoscute, expunându-mi mâna de lemn, m-a făcut să ezit câteva săptămâni.

În salon, pe canapelele de pluș roșu, stau niște domni cu aerul grav. Ei sorb tacticos din pahare cu piciorul înalt lichioruri verzui, portocalii, negre sau galbene.

Mi se aduce și mie un pahar cu șampanie.

Cu spatele la mine, un bărbat corpulent zdrăgănea ceva la pianină. Îi observ în treacăt spinarea voluminoasă, care stă să-i rupă vestonul de culoarea alunei.

Beau, cu gândul la domnișoarele von Klausus, puțină șampanie.

O fată negricioasă mi se strecoară în brațe ca o zvârlugă, își bagă degetele sub tunica mea cenușie și începe să-mi mângâie pieptul.

Depun în mâinile grăsuțe ale patroanei bancnotele cuvenite și urc scara veche de lemn spre etajul de sus.

În urma mea se aud notele săltărețe ale pianinei.

Ovațiile și aplauzele au încetat. Liniștea e atât de adâncă încât pot auzi vocea puțin răgușită a domnișoarei Robusta șoptindu-i Liubei să nu-i fie frică, orice s-ar întâmpla de acum înainte.

Apoi, deodată, sub pânza cenușie a cortului se aude explodând un glas antipatic și arțăgos:

— Impostoarea! Demascați-o pe impostoare!

Și o tărtăcuță însângerată se rostogolește în arenă, lăsând în urma ei o dâră negricioasă de sânge.

Țigantul de la roata norocului ia scăfârlia de păr și o așază pe o tipsie. Capul scoate un fel de grohăit dezgustător, apoi își fixează privirea asupra celor două Liube. O văd pe Liuba cea mică tremurând în rochița ei albă, care-i lasă genunchii descoperiți.

Din rândurile mulțimii se aud strigăte de oroare.

Orchestra atacă acordurile grave ale unui marș funebru, iar niște personaje în costume de cioclu

aduc în arenă un sicriu dat cu bronz argintiu.

— Vreau răzbunare! – scrâșnește din dinți tărtăcuța, iar scrâșnetul său este însoțit de scârțâitul lugubru al unei viori. Liuba se ascunde în spatele Robustei, ce le zâmbește în continuare privitorilor, cu gura ei violent rujată care, în lumina reflectoarelor, pare o pată de sânge.

— Tăiați-i capul! – scrâșnește scăfârlia cu furie.

— Nu se poate, Medardus – spune ȝiganul de la roata norocului, călăul e plecat în concediu. Și în arenă răsună câțva note impertinente de piculină.

— Ba nu-s plecat, se aude dintr-un colț al arenei.

Este domnul cel spilcuit, care, înainte de a-și trage o cagulă roșie peste față, îi dă un bobârnac tărtăcuței și o trage familiar de urechi, spunându-i, acompaniat de sunetul în falset al cornului englezesc:

— Îți mulțumesc, Medardus, numai dumneata te gândești la pâinea copiilor mei.

Liuba, pe jumătate ascunsă de corpul viguros al Robustei, e foarte palidă, iar genunchii îi tremură violent în bătaia asurzitoare a tobelor, în timp ce domnișoara Robusta îi spune ceva la ureche.

Cobor din nou în salon, după o împerechere scurtă și pățimașă. De la pierderea mâinii, nu mai avusesem nicio femeie.

Borțosul așezat la pianină se întoarce cu fața la mine. Recunosc trăsăturile porcine ale comisarului-șef, care-mi expediază o bezea însoțită de un zâmbet batjocoritor.

Mă prefac că nu-l văd și încerc să-mi închei, ajutându-mă cu mâna de lemn, nasturii de aramă de la manta.

Se ridică de pe scaun și se apropie de mine, pășind greoi și apăsător, pe picioarele lui de elefant. Acum suntem față în față, privindu-ne unul pe altul. Nu-i pot suporta multă vreme căutătura ironică și las capul în dușumea.

Comisarul mă apucă strâns de bărbie, în timp ce gura lui roșie, parcă dată cu ruj, se strânge într-un cerc perfect și şuieră în direcția mea:

— Și cum te-ai distrat, porumbelule?

Nu pot reacționa pentru moment, voința îmi este paralizată. Comisarul profită de lipsa mea de reacție și mă face să mă rotesc de câteva ori în jurul propriei mele axe, ținându-mă de bărbie.

De pe canapelele roșii se aud râsete stânjenite.

În sfârșit, degetele comisarului se desprind de pe bărbia mea fără grabă.

— De ce fugi de mine, porumbelule? – şuieră el din nou.

Reușesc abia acum să mă smulg din starea de buimăceală care mă cuprinsese. Vreau să-l palmuiesc. Dar cineva mă apucă de mâna teafără, șoptindu-mi:

— Nu, domnule baron, pentru Dumnezeu.

Este patroana care mă apucă de braț și mă târăște cu forța într-o cameră lăturalnică, unde îmi spune că nu vrea scandal și că doamna von Klausus îi ceruse să aibă grijă de mine.

În arenă a fost adus un butuc mare de măcelărie.

Călăul scoate dintr-o husă de piele o secure strălucitoare, pe care o răsuțește pe toate părțile în fața spectatorilor îngroziți.

Tobe bat sacadat, iar toboșarii, care poartă la pălărie lungi panglici de doliu ce mătură aproape pământul, formează un semicerc în partea din fund a arenei.

— Grăbiți-vă – mârâie capul, scoțând din nas și urechi mici pârlăie de sânge.

Robusta o ia de mână pe Liuba, o conduce până în dreptul butucului și îi spune din nou ceva la ureche. Fetița tremură din tot corpul, dar găsește putere ca să se întoarcă spre public și să facă o reverență.

— Mai repede! – șuieră scăfârliă.

Călăul vine spre Liuba cea mică și o prinde cu brutalitate de păr. Aceasta îngenunchează și își întinde gâtul pe butucul de măcelărie.

— Sânge pentru sânge! – grohăie tărtăcuța.

Călăul ridică securea deasupra capului, apoi izbește fulgerător. Capul Liubei se desprinde de trunchi și se rostogolește în nisipul arenei, în timp ce corpul zvâcnește înapoi, ca împins de un arc. Rămâne o vreme încremenit, cu spatele drept, iar din gâtul tăiat sângele este azvârlit cu putere în sus, ca dintr-o fântână arteziană, închipuind în aer, înainte de a se împrăștia pe capetele și pe umerii privitorilor, volute și arabescuri ciudate.

Au trecut așa multe minute.

Apoi, în sfârșit, corpul Liubei s-a întins pe nisip, s-a mai zbatut de câteva ori și a încremenit, cu rochia ridicată și picioarele desfăcute.

Tobe bat asurzitor, iar din gura tărtăcuței izbucnește ceva care seamănă cu un hohot de râs.

La un semn al călăului, cioclii se apropie, ridică rămășițele Liubei și le introduc în sicriul anume pregătit, căruia încep să-i fixeze capacul în cuie.

Niște câini negri, neobișnuit de mari, încep să licăiască balta de sânge formată în jurul butucului.

Am scos un urlet de groază și am deschis ochii.

Prin intrarea bordeiului se zărește o lună portocalie.

De undeva se aud țârâind greierii.

Dostoievski doarme la picioarele mele. Are genunchii aproape lipiți de bărbie, iar corpul lui

slăbănog e cuprins când și când de ușoare frisoane.

Scoate niște gemete înfundate, apoi horcăie groaznic.

Îmi lipesc talpa de pieptul lui costeliv, care dogorește ca focul.

Atingerea mea pare să-l liniștească. Se destinde brusc, iar dintre buzele sale îngălbenite se aude un oftat ca de ușurare.

Talpa mea se freacă de cămașa lui ponosită, leoarcă de transpirație.

Afară se aude un fâlfâit de aripi greoi, probabil zborul unei păsări de noapte.

Deodată, palmele lui Dostoievski îmi încleștează piciorul.

Încerc să mă eliberez din strânsoare, dar degetele bătrânului îmi strâng gleznela ca o menghină.

Îl strig de mai multe ori, dar nu se trezește, iar somnul său a devenit din nou agitat.

Vreau să-mi trag iarăși piciorul, pe care Dostoievski îl smucește la rândul lui cu o forță surprinzătoare.

După un timp, palmele lui mi se desprind de pe gleznă, îmi apucă laba piciorului și îmi caută degetul mare.

Pe urmă, bătrânul se ridică în capul oaselor, fără să-mi lase piciorul din mână. Are o înfățișare cumplită, fața lui e desfigurată de o strâmbătură, iar ochii, larg deschiși, cu albul întors în afară, pe care îi deslușesc la lumina unui lămpaș, îmi provoacă un nou urlet de spaimă.

Urlă și el – un urlet ascuțit, care seamănă cu țipătul huhurezului.

Apoi îmi mușcă sălbatic degetul mare de la picior până la sânge.

Patroana mi-a preparat un ceai de ierburi care mă calmează treptat și mă face să asud vârtos.

A trebuit să-mi scot mantaua, pe care femeia o spânzură de un umerăș, spunându-mi că e prea devreme să plec.

Acum sunt pe deplin calm și încep să mă gândesc cu luciditate la întâmplarea cu comisarul. Mărturisesc că uitasem aproape de existența acestuia, căci, de când părăsisem hotelul, urmărirea încetaseră.

Firesc ar fi fost să-l provoc la duel și i-am împărtășit gândul acesta patroanei care se uită la mine ca la un nebun.

Duelurile sunt interzise, iar doamna von Klausus ar suferi enorm dacă mi s-ar întâmpla vreo nenorocire.

În definitiv, comisarul este un om de treabă și n-ar trebui să-l judec atât de aspru pentru micile lui ciudățenii.

Nu știu de ce, dar patroana îmi inspiră o mare încredere. Este o femeie încă destul de tânără și destul de arătoasă. Îmi mai toarnă o ceașcă de ceai și îmi prepară niște tartine. Apoi încuie ușa, se apropie de mine și începe să se dezbrace. Mă apucă de brațul teafăr și mă conduce ca pe un copil spre

sofaua din colțul odăii.

Cum stau culcat pe spate, iar patroana îmi mângâie sexul, pe urmă, spunându-mi *domnule baron*, îmi cere respectuos permisiunea să mă încalece. Se împreunează cu mine expert, ținându-și fața la o oarecare distanță de a mea, în timp ce mâna mea teafără e încleștată de fesa ei mare și albă.

Nu mă lasă să plec decât foarte târziu, după ce a ținut să mă îmbăieze cu mâna ei.

La plecare, mi-a restituit banii, spunând că face toate acestea doar de dragul doamnei von Klausus.

Afară ninge ca într-o carte poștală.

Nu departe de croitorie, cu spatele sprijinit de un felinar, am zărit-o pe femeia în doliu.

Avea o figură pierdută și își strângea între degete cutiuța cu cocaină.

Am trecut mai departe, fără să-i adresez niciun cuvânt; întâmplarea de la hotel mă face să bănuiesc în ea o complice a comisarului-șef.

Tăcerea lugubră e întreruptă pe neașteptate de cântecul flașnetei câștigate la roata norocului.

Sunt notele unui cântecel vesel, care stârnesc agitație printre spectatori.

Aceștia huiduie, fluieră, bat nervos din picioare, iar husarul de lângă mine se pregătește să-mi tragă o chelfăneală.

Vocea țiganului cu pălărie de mexican le cere insistent privitorilor să stea liniștiți.

În arenă au apărut câteva paiațe pitice, care aruncă mingi viu colorate în călăul care a încremenit cu securea în mână.

Țiganul apucă scăfârlia de păr și o arată privitorilor din primele rânduri.

Nu-i decât o scăfârlie de mucava, pictată grosolan cu vopsea albă și roșie.

Fugărit de paiațe, călăul dispare în spatele cortinei de catifea.

Țiganul se apropie de sicriul fetei și execută niște pase magnetice. Capacul începe să se clatine, apoi sare din loc, iar corpul nevătămat al Liubei, care poartă acum o coroniță de aur pe cap, se ridică din lada dată cu bronz argintiu.

Trompetele sună onorul, iar soldații se ridică în picioare, salutând portretul unui bătrân cu favoriți albi, care tocmai a fost adus în arenă.

Liuba rămâne suspendată în aer, cu brațele desfăcute în formă de cruce și fața golită de sânge.

Țiganul execută din nou niște pase magnetice.

Corpul Liubei aterizează ușor lângă Robusta.

Obrajii ei încep să prindă culoare, apoi fetița deschide ochii și îi zâmbește cu blândețe domnișoarei Robusta.

— Lucheni, nu Lichtenstein! – behăie în oribilele mele coșmaruri vocea comisarului-șef, în timp ce degetele sale bondoace mă apucă strâns de bărbie.

Iar agenții lui (niște bătrâni ciolănoși, cu mustățile răsucite în sus) răvășesc prin cufărul meu de campanie, căutând rochia pătată de sânge a Kaiserinei.

Guss îmi șterge fruntea de transpirație, îmi introduce termometrul sub braț și flutură din cap cu îngrijorare.

Doamna von Klausus

Vizitele mele la doamna von Klausus au devenit zilnice.

Petrec tot mai puțin timp în atelierul de croitorie, unde Guss, a cărei clientelă sporește de la o săptămână la alta, l-a adus pe soldatul cel pirpiriu, dându-i în seamă treburile gospodăriei.

Pirpiriul deretică, prepară dejunul, spală vasele, se îngrijește de rufele mele, îmi curăță cizmele și îmi cârpește ciorapii.

Guss i-a îngăduit să crească în chichineața din spatele atelierului câteva găini pe care soldatul le hrănește cu grăunțe din pumn și râde în hohote atunci când găinile îi ciupesc degetele cu pliscul.

Cel mai mult îi place să șteargă de praf manechinele, cărora, cu mare respect, le spune *domnule maior* sau *domnule locotenent-colonel*.

Imitându-l pe Guss, a început să ia măsura clientelor din cartier, care însă îl pălmuiesc sau îl iau la înjurături ori de câte ori soldățelul vrea să le pipăie.

Din fericire, nu se mai întâmplă decât foarte rar să asist la asemenea scene.

Iau dejunul și cina la doamna consilier, unde cele două domnișoare von Klausus mă ajută să-mi tai friptura și îmi bagă în gură cu mâinile lor bucățile cele mai gustoase.

Mama lor îmi pune în farfurie felii uriașe de Linzertorte și îmi îngăduie să fumez la masa din sufragerie, servindu-mă ea însăși cu niște țigări de foi excelente, pe care le aduce din biroul soțului ei.

Mi-au cerut tustrele să le arăt sabia de paradă, păstrată, alături de alte amintiri scumpe, într-o despărțitură secretă a cufărului meu de campanie.

Fetele cercetează lucrătura artistică a mânerului și sunt puternic mișcate când descoperă, gravate pe lama tăioasă ca briciul, cuvintele *Pentru țară și împărat*.

Acum mi se așază pe genunchi fără nicio sfială. De câteva ori am încercat să le pipăi discret, prefăcându-mă că le admir trandafirul prins în corsaj.

Domnișoarele von Klausus au lăsat genele-n jos și s-au înroșit tare la față.

Cu timpul, am început să inventez diverse pretexte pentru a le mângâia umerii, brațele și chiar sânii pietroși, ai căror sfârcuri devin înțepătoare când le ating din greșeală cu degetul.

Seara, în drum spre atelier, poposesc la patroana casei de toleranță, care îmi potolește fierbințelile cărnii, ținându-mă între perinele sofalei încăpătoare și zdrobindu-mă sub zvârcoliturile șezutului său dolofan.

Mă calcă întocmai ca un bărbat, smulgându-mi strigăte ascuțite de voluptate.

Ne găsim, în toiul nopții, pe o stradă pustie.

Liuba are pe cap cerculețul de hârtie poleită e care-l purtase în timpul spectacolului.

E mereu cu câțiva pași înaintea mea, căci flașneta pe care o car mă face să umblu foarte încet.

Din când în când, Liuba se oprește și mă așteaptă.

Pășim o vreme alături, apoi eu rămân iarăși în urmă, zdrobit de greutatea flașnete.

Dintr-o dată, mă pomenesc la o intersecție și-mi dau seama că nu știu încotro a luat-o fetița

Pornesc la întâmplare, strigând-o tare pe Liuba.

Trec prin fața unei ceainării luminate, din care se aude murmur de voci.

Privesc în interiorul unui local aproape gol, cu fețe albe de masă și scaune tapisate în pluș vișiniu.

La o masă stau câțiva ofițeri cărunți, cu piepturile pline de decorații.

După un timp mă izbesc piept în piept cu un paznic de noapte. Îl întreb dacă n-a văzut-o pe Liuba.

El îmi arată cu degetul o străduță îngustă, care aleargă pieziș printre două șiruri negre de case.

Am de coborât o pantă destul de abruptă și n-o pot face decât sprijinindu-mă de pereții care au tot felul de ieșituri ce-mi ușurează întrucâtva mersul.

Am senzația că nu voi ajunge niciodată la capătul acestei străduțe întortocheate.

O strig din vreme în vreme pe Liuba și mi s-a părut de mai multe ori că aud, undeva în fața mea, tropăitul încălțărilor ei grosolane.

Încerc să grăbesc pasul, strigându-i fetei să mă aștepte.

Pe urmă, piciorul îmi alunecă și mă prăbușesc greoi pe pavaj, lovindu-mă rău la cap și la umeri.

Domnișoarele von Klausus mă invită la o plimbare cu sania.

Stăm tustrei, destul de înghesuiți, pe o banchetă îngustă, înfofoliți în niște păături mițoase, din care ni se văd numai capetele.

Fetele poartă capișoane de blană și sunt îmbujorate de frig. Chicotesc tot timpul, strângându-mă tare de braț la fiecare hurducătură mai violentă.

Trecem de fortificații și de colina pietroasă a cimitirului. Obeliscurile de granit sunt acum troienite și am avut pentru o clipă impresia că pot desluși, proiectându-se pe albul orbitor al zăpezii, o siluetă îndoliată.

Sania gonește apoi printre păduri rare de pin, pe un drum de țară de-a lungul căruia poți vedea, bălăngănindu-se ici și acolo, firma viu colorată a unei ospătării.

Clinchetul zurgălăilor îmi aduce în minte imagini îndepărtate: fațada unui conac cu treptele acoperite de mușchi, buturugile uriașe dintr-un șemineu, paloșele ciunte și înnegrite de vreme dintr-o sală de arme.

Deodată, vizitiul cotește pe un drum lateral care se pierde în adâncul pădurii.

Una din cele două domnișoare von Klausus și-a lăsat capul pe umărul meu, cealaltă mă ține strâns

de mâna teafără cu niște degete fierbinți și tremurătoare.

Ajungem în cele din urmă în fața unei cârciumi așezate la marginea unei poiene pustii.

Fetele se dau jos din sanie și încep să alerge prin zăpada care strălucește orbitor, mângâiată de razele unui soare cu dinți.

Un bulgăre mă izbește în piept, însoțit de râsete în care vibrează un accent de cochetărie.

Le ajut pe domnișoarele von Klausus să înalțe un om de zăpadă cam otova, căruia îi punem în loc de nas un con negru de pin și îi înfigem în gură una din țigările mele de foi.

Dinspre cârciumă vine mirosul îmbietor al fripturii de gâscă și al vinului fiert.

Prânzim în sala întunecoasă, cu grinzi afumate, de care atârnă, ca într-o bucătărie flamandă, ghirlande trandafirii de cârnați și șunci negricioase.

Vinul cu mirodenii ne dezleagă limbile, vorbim toți deodată și râdem fără motiv. Apoi cele două fete încep să fredoneze un cântecel deocheat, în care e vorba de Trude cea grasă și de un husar cu pantaloni roșii.

La întoarcere suntem îngreunați de mâncare și băutură. Fetele moțăie cu capul pe umerii mei, iar eu le țin de talie sub păturile mițoase ale doamnei consilier.

N-am reușit să mă ridic decât după numeroase eforturi.

Urechile îmi țiuiau cumplit și din colțul gurii mi se prelingea o suviță de sânge, căci îmi mușcasem limba atunci când alunecasem pe caldarâm.

Mi se părea că aud ba vocea subțirică a Liubei, ba tropotul unei perechi de bocanci, când în fața, când în spatele meu, ceea ce îmi dădea un sentiment de derută și nesiguranță.

Nu știu cât am mers așa, opintindu-mă și orbecăind. Când am ajuns, în sfârșit la capătul străzii, începuse să se lumineze de ziuă. Mă găseam la marginea unui maidan plin de băltoace, învăluit în lumina cenușie a zorilor. De undeva venea o geană de foc și se auzea larmă de voci, însoțite de lălăiala pițigăiată a unei armonici.

Am recunoscut bărcile iarmarocului, care, cu luminile stinse, mi se părea o îngrămădeală hidoasă de șandramale.

Ceva îmi spunea că Liuba trebuia să fie aici, așa că am pornit-o în direcția focului. Acesta ardea în fața unei rulote și era înconjurat de o adunătură de zdrențăroși, care se îndeletniceau temeinic cu băutura. Printre ei era și țiganul cu pălărie de mexican, căruia limbile focului îi luminau puternic fața zbârcită, acoperită cu o plasă de riduri adânci, ce mă făcură să înțeleg că omul acesta era bătrân, extrem de bătrân și că doar fardurile, pe care le folosea pesemne din abundență, îl făceau să se înfățișeze ceva mai chipos sub luminile vesele și înșelătoare ale iarmarocului. Bărbia căzută îi tremura, în timp ce încerca să-și strecoare, printre buzele vinete, conținutul unui clondir cu rachiu.

Puțin mai încolo, stătea tolănit un urs mățăhălos, ale cărui mormăituri mi-ai făcut inima cât un purice.

Adunându-mi ultimele picături de curaj, am întrebat despre Liuba. Mi s-a răspuns într-o limbă necunoscută, cu consoane scrâșnite și vocale rostite din fundul gâtlejului. Atunci mi-am încercat norocul și am aruncat la întâmplare numele domnișoarei Robusta.

Hohote deșucheate de răs, cuvinte fără doar și poate batjocoritoare șuierară atunci către mine, împreună cu duhoarea dezgustătoare a basamacului.

Moșneagul cu pălărie de mexican s-a ridicat anevoie m-a apucat de piept și a început să mă bodegănească, arătându-mi în cele din urmă cu degetul un gard negru de rogojină.

Deasupra focului se prăjeau buturi aurii de slănină, înfipite într-o frigare de lemn. Auzeam sfârâitul grăsimii, care, din timp în timp, era lăsată să picure peste un codru negru de pâine și o ceapă zdrobită în pumn.

Îmi era teribil de foame și eram teribil de obosit.

O țigancă bătrână mi-a întins o pipă de lut din care am tras mașinal câteva fumuri. Apoi am pornit clătinându-mă către gardul de rogojină. Ursul mi-a aruncat o privire indiferentă.

Iar o voce a rostit din nou răspicat în memoria mea numele lui Kostas Venetis.

Peste câteva zile o să fie Crăciunul.

Fațadele caselor din oraș sunt împodobite cu crenguțe de brad de care atârnă globuri colorate de sticlă și bomboane învelite în staniol.

I-am cerut lui Guss să-mi cumpere un brăduț, pe care l-am instalat în chichineața din spatele atelierului, unde locuiesc acum cu soldățul cel pirpiriu.

Acesta are patru găini albe, care se plimbă în voie prin cămăruță. Soldățul a instalat pentru ele un braț mare de paie lângă măsuta de noapte.

Sunt niște vietăți molâi și inofensive, cărora le place să le iau între degete crestele aspre la pipăit în serile când nu mă duc la doamna consilier.

Se întâmplă ca una dintre aceste făpturi blegi și silențioase să fâlfâie brusc din aripile ei greoaie și să se avânte pe genunchii mei spre marea bucurie a pirpiriului. Seara acesta se așază pe un scăunel și începe să tricoteze. Mă uit cu admirație la degetele lui bondoace, ce știu să mânuiască andrelele cu atâta îndemânare.

Mi-a împletit niște ciorapi groși de lână și un fel de căciuliță cu moț, pe care mi-o pun înaintea să merg la culcare, căci peste noapte în chichineață e frig. Soldățul își mută scaunul lângă pat și începe să îmi maseze degetele de la picioare.

Din atelier se aude mașina de cusut și tusea uscată a ovreiașului.

Mă trezesc, într-o curte plină de noroi, în fața unei căsuțe-vagon din care răzbate o lumină firavă. Un câine ogârjit se freacă de picioarele mele, scoate un mârâit care seamănă cu torsul unei pisici, apoi își înfundă botul într-o băltoacă. Aud cum îi plescăie limba, în timp ce se adapă îndelung, atingându-mi fluierile picioarelor cu vârful cozii sfrijite, de care sunt prinși scaieți.

Bat în ușa căsuței-vagon și un glas răgușit de femeie mă poștește să intru.

Înăuntru e o harababură de nedescris. Pe podea zac aruncate claie peste grămadă haine și încălțări, sticle de băutură, cutii de țigări, coji de cartofi, ziare mototolite.

O femeie negricioasă, cu părul oxigenat, stă turcește în mijlocul patului și trage dintr-o țigară. Nu e nici foarte tânără, nici foarte frumoasă.

Are pe ea doar un combinezon și i se văd smocurile stufoase de păr de la subsuori.

Încep s-o întreb despre Liuba.

Femeia mă ascultă ușor încruntată, apoi se scoală și mă ajută să-mi scot flașneta din spate.

Acum stau la masă, iar gazda îmi așază în față o bucată mare de pâine și o farfurie cu castraveți acri. Bag în mine hulpav și dau peste cap, dintr-o înghițitură, paharul pe care mi-l întinde femeia, cred că e alcool de 90 de grade.

Simt o arsură puternică, aproape insuportabilă, pe urmă sunt inundat de un val de căldură ce pornește de undeva din dreptul stomacului și mi se răspândește în membre. Gazda își scoate combinezonul și se întinde în pat cu brațele încrucișate sub ceafă, urmărindu-mi, plictisită, mișcările. Îi văd mușchii solizi, ieșind cu putere în relief de sub pielea negricioasă a coapselor. Are niște umeri neobișnuit de largi și brațele groase. Respiră liniștit și egal, etalându-și musculatura robustă a abdomenului.

Mă scol de la masă și dau să mă apropiu de dânsa, dar tocmai atunci ușa căsuței-vagon este izbită de perete cu violență.

Miroase a zahăr vanilat și a coajă de portocală.

În sobă arde un foc de cărbuni pe care patroana îl ațâță din când în când, scormonind în jărat cu vârful unui cârlig.

Dușumeaua e vopsită într-un cafeniu șters și ceruită cu grijă o dată pe săptămână.

Când patroana se apleacă deasupra vetrei, limbile focului îi înroșesc umerii rochiei albe de casă, cu mânecile suflecate până la coate. Îmi place să-i privesc spinarea puternică, pe care e în stare să aducă din pivniță un sac plin cu cărbuni. Uneori mă pune să-i ascut penele uriașe de gâscă, pe care le păstrează într-o firidă din spatele hornului.

Pe pereți sunt litografii cu împărăteasa Sissy și cu perechea nefericită din Mayerling, puse sub

sticlă în rame de bronz pe care le împodobesc tritonii și nereidele.

Și mă pomenesc povestindu-i patroanei, la lumina plăcută a unei lămpi cu picior, despre sala de biliard de Schönbrunn, plină de feldwebeli care se pregăteau să plece pe front și despre figura blajină a Kaiserului, care m-a primit fără fasoane, întinzându-mi la plecare două degete pătate de nicotină.

Îi vorbesc despre Otto von Lichtenstein, cel care primise în dar o sabie de paradă de la marea arhiducesă Maria-Antonia și despre bunicul meu Karl, care, înainte să cadă la Austerlitz, fusese omul de încredere al prințului Metternich.

La rândul ei, dânsa îmi povestește că a fost femeie de stradă la Viena.

Și ne amintim amândoi de o cârciumioară din Prater, plină de ofițeri amatori de rachiu de ienupăr, care le dădeau de băut florăreselor și vânzătoarei de marțipan.

Este evreică din Praga și-mi spune cum se numește în cehă mădularul bărbatului, pe care mi-l pipăie blând prin postavul aspru al uniformei.

După ce bem câteva pahare de vin, încep să fluier Marșul Radetzky și izbucnesc într-un plâns gălăgios de bețiv.

Câțiva țigani năvălesc în căsuța-vagon, pornesc să mă suduie și să mă izbească în coaste cu pumnii.

Înțeleg din pălăvrăgeala lor încâlcită, în care se învâlmășesc cuvinte din mai toate limbile Europei, că sunt acuzat de furtul unei flașnete și că urmează să fiu purtat pentru judecată la scaunul bulibașei.

Femeia din pat s-a ridicat în capul oaselor și spune ceva pe țigănește.

Bărbații ripostează pe un ton certăreț și începe un fel de tocmeală, cu vorbe repezi și şuierate, la sfârșitul căreia femeia se scoală din pat și începe să se îmbrace cu mișcări repezite.

Țiganiile ne leagă mâinile la spate cu o sfoară subțire și foarte tăioasă.

Unul din ei înhață, icnind și opintindu-se, flașneta care atârnă acum de spatele său ciolănos, vârât într-o redingotă ce strălucește de jeg. Suntem purtați printre două șiruri paralele de magazii, din care capete femeiești încă buimăcite de somn ne cercetează de sub clăile încâlcite de păr negru și des.

Niște puradei cu nasurile murdare se iau după noi, frământând desculți noroiul lipicios și negru ca smoala.

Traversăm o curte plină de grajduri, trecem pe lângă o cușcă de sârmă din care se aud niște mormăituri fioroase, ne înfundăm în trecerea îngustă dintre două șandramale de scânduri. Apoi, aplecându-ne mult, ne furișăm prin spărtura unui gard roșu de cărămidă. Acum ne găsim în fața unui chepeng și ni se poruncește să coborâm în groapa ce se cascadează la picioarele noastre.

E o pivniță săpătată direct în pământ și așternută cu paie. Mai am timp să zăresc, într-un colț, două ulcioare cu apă și două pâini soldățești, pe urmă chepengul se trânteste cu zgomot și iată-mă părăsit în adâncul pământului, alături de femeia care bombăne niște înjurături țigănești, cu glasul ei îngroșat de

tutun și de băutură.

Îmi voi petrece sărbătorile de Crăciun într-o cabană de vânătoare ce aparține doamnei von Klausus.

Pirpiriul îmi pregătește bagajele, supravegheat prin ochelari cu severitate de Guss. Acesta m-a sfătuit să-mi cumpăr câteva cămăși de mătase și a avut grijă să-mi curețe, cu mâinile lui pricepute, uniforma de paradă pe care am de gând să o port în prima zi a Crăciunului. Acum în atelier miroase puternic a terebentină.

Ovreașul mă conduce pe urmă la gară, foarte emoționat, și ține să-mi urce el însuși bagajele în vagon, spre nemulțumirea celor trei sau patru hamali ce se și înghesuiseră în jurul nostru, sperând într-un bacșiș generos.

Doamna consilier e în mod evident iritată de prezența lui Guss și dă din cap cu răceală atunci când acesta îi face o plecăciune până-n pământ.

În timpul călătoriei stau între cele două domnișoare, care și-au luat lucrul de mână și brodează, sub supravegherea severă, de institutoare, a doamnei von Klausus. Fetele sunt serioase la culme, nu-și ridică nasul deloc din coșulețul cu papiote.

Coborâm într-o haltă de munte, unde suntem așteptați de o sanie.

Așa-zisa cabană e de fapt un conac în toată puterea cuvântului, așezat pe versantul unei coline abrupte, acoperite din loc în loc cu desigururi întunecate de zădă.

Primesc o cameră cu fereastra spre răsărit. Pe pereți sunt câteva coarne rămuroase de cerb și o gravură înfățișându-l pe arhiducele Rudolf la vânătoare.

Deschid fereastra și respir aerul tare al muntelui.

Bătrânul valet, în fracul său, ale cărui cozi mătură dușumeaua, mă anunță că dejunul se va servi într-o jumătate de oră.

Femeia va încerca să îmi roadă legăturile de la mână.

Se târăște lângă mine pe dibuite. Maxilarele sale puternice se încleștează de sfoara ce-mi roade carnea fleșcăită a antebrațului.

Buzele ei călduțe îmi ating pielea julită până la sânge și-mi potolesc într-o oarecare măsură durerea.

O simt cum pipăie cu limba sfoara tăioasă și rezistentă ca un fir de oțel. Apoi incisivii săi încep să alunece ca o pilă de-a curmezișul legăturilor ce nu par câtuși de puțin să cedeze. Fălcile îi troznesc de efort. Îmi spune că și-a tăiat rău buzele, geme din pricina usturimii, apoi îmi cere îngăduința să se

oprească din lucru, ca să-și curețe gura de sânge.

Acum stă cu capul lipit de spatele meu, icnind ca o vită înjunghiată.

Pe urmă se târăște până la ulciorul cu apă și bea, lipăind ca un animal, cu înghițituri scurte și hămesite.

Deodată aud o bufnitură puternică, urmată de un strigăt, pe jumătate înăbușit, de durere. Nu-mi pot înghiți urletul aproape animalic de spaimă. Îmi spune să stau liniștit: a reușit să spargă ulciorul și va încerca să-mi taie legăturile cu un ciob. Și vine lângă mine, ținând ciobul de pământ ars între dinții ei sănătoși.

Îi freacă marginile tăioase de sfoara ce-mi ține mâinile răstignite la spate.

Lasă apoi ciobul din gură și se apucă să tragă cu dinții de legăturile a căror strânsoare nu mai este chiar așa de puternică.

Vizitarea conacului a durat o jumătate de zi.

Toate camerele sunt pline de trofee de vânătoare. Într-un rastel de stejar se găsesc expuse câteva arme de mare preț. Admir o flintă de pe vremea regelui Gustav Wassa, o cartușieră de argint aurit, cuțite de vânătoare ale căror plăsele au fost încrustate cu fildeș în vestitele armurării spaniole.

Doamna von Klausus se arată foarte mândră de toate aceste relicve de acum două sute și mai bine de ani, pe care familia soțului ei le-a agonisit dând bani cu dobândă și vânzând pește sărat în hala orașului. Trebuie să constat, nu fără o strângere de inimă, că gazda mea posedă din plin odioasa trufie a parveniților

Ține să-mi arate cu mâna ei modul de încărcare al flintei, dar degetele sale bondoace, care o dau de gol pe negustoreasă, fac o impresie penibilă în timp ce se încleștează pe trăgaciul în formă de treflă, pe care se văd încrustații de o mare finețe. Iar atunci când trage din teacă un superb pumnal turcesc, ajuns acolo prin cine știe ce întâmplare, doamna consilier are aerul plebeu al unei slujnicuțe de măcelar.

De altfel pare în largul ei doar în bucătăria ce ocupă aproape jumătate din parterul conacului.

Aici domnește o animație deosebită, căci mâine e ajunul Crăciunului.

În oalele cât statul de om clocotesc căpățâni uriașe de porc, bășici umplute cu tocătură, roți albicioase de leberwurst și coliere negre de sângerete. Un flăcău roșu la față tocmai a adus două găște tăiate, pe care rândășițele încep să le jumulească, în timp ce bucătăreasa pescuiește cu un linguroi găurit jumările aurii dintr-o cratiță.

Doamna consilier cercetează tocătura dintr-un castron, scotocește cu nasul prin oale și cratițe, înfige o furculiță într-o bucată mare de mușchi ce se răcește pe fundul unei tingiri, mestecă puțin bojoc fiert, dorește să potrivească ea însăși de sare sosul unei fripturi, apoi mă întreabă dacă nu poftesc o bucățică fierbinte de caltaboș.

Fetele ciugulesc distrase câte-o jumară.

Coborâm pe urmă în crama de la subsol.

Doamna von Klausus pășește în fața mea, cu aerul unui preot care oficiază, arătându-mi sticlele prăfuite, cu vinuri de pe vremea prințului Metternich și a lui Otto von Lichtenstein.

O aud poruncindu-i bătrânului slujitor, care ne însoțise tot timpul de-a lungul acestui periplu atât de obositor pentru mine, să desfundă o sticlă de Tokay.

Vinul are cincizeci de ani și e vârtos ca un untdelemn.

După mari eforturi, femeia a reușit să-mi taie legăturile. O ajut, la rândul meu, să-și elibereze mâinile. Îmi spune că trebuie să fugim numaidecât și îmi cere să mă cațăr pe umerii ei, ca să dau la o parte chepengul.

Îmi scot încălțărilor tăvălite prin noroiul negricios care acoperea ulicioarele iarmarocului.

Femeia se chircește la picioarele mele. Mă lipesc de ea și îi simt șezutul pietros frecându-mi-se de coapse. Mâinile mele îi cuprind grumazul și, ajutându-mă de genunchi, izbutesc să ajung cu tălpile pe umerii ei atletici. O simt apucându-mi picioarele pe care le apasă cu forță de peretele pivniței. Vocea ei răgușită de basamac îmi cere să împing cu toată puterea de chepengul gropniței,

Mă opintesc și împing. Spre mirarea mea, acesta se dă la o parte destul de ușor. Temnița noastră nu e păzită.

Reușesc să mă târăsc pe marginea alunecoasă a gropii, care seamănă cu un mormânt proaspăt săpat. Femeia mă urmează. Are mișcări agile de acrobată și se cațără cu îndemânare pe peretele aproape vertical de pământ.

Aruncăm în jurul nostru o privire neliniștită.

E liniște și pustietate. Nu se aude decât plescăitul monoton al picăturilor rare de ploaie. Femeia îmi arată cu degetul linia îndepărtată a orizontului și șoptește că trebuie să ne despărțim.

Apoi se lipește de mine și mă sărută apăsător pe obraz.

Vinul tare și mâncărurile grele ce-mi fuseseră servite la cină, mi-au provocat o stare de agitație. Somnul întârzie să se apropie.

Stinsesem lumânarea și mă vârașem sub plapuma groasă, dar mădularele mele, deprinse cu duritatea patului de cazarmă, nu se simțeau prea în largul lor: doamna von Klausus îmi pregătise un culcuș pentru sibariți. Mi-am amintit de patul de fier al bunicului Karl și de așternutul simplu al Kaiserului. Apoi de salteaua subțire pe care eram trimis să mă culc în copilărie.

Eram cufundat în amorțeala dintre veghe și somn când ușa s-a deschis fără zgomot. Am recunoscut pasul bărbătos al doamnei consilier, apoi vocea ei, pronunțându-mi încetișor numele.

Am mormăit ceva, încercând să mă prefac adormit, dar gazda s-a aplecat peste mine și a început să

mă zgâlțâie puternic de umeri. Atunci m-am ridicat în capul oaselor.

Femeia a plecat de la pat și a aprins lumânarea. Era într-o cămașă de noapte lungă și decoltată, peste care purta un fel de scurteică, împodobită cu multe danteluri și broderii. Adusese încă o sticlă de Tokay și două pahare.

Am bombănit că nu mă simt bine, dându-i de înțeles că aş dori să mă odihnesc.

Ea a turnat în pahare, pe urmă s-a apropiat iarăși de pat, afișând în locul bățoseniei sale obișnuite, o voioșie suspectă. Își pițigăia vocea într-un chip neplăcut și am băgat de seamă că era fardată mult mai țipător ca de obicei.

N-am avut încotro și a trebuit să ciocnesc cu doamna consilier.

Ultima cartea Nastenkăi

Într-o zi, Nastenka a reapărut pe neașteptate și mi-a spus că este însărcinată.

Îi privesc cu stupoare pânțelele umflate, care se conturează, asemenea unei gâlme enorme, pe sub zeghea vărgată. Are pete roșii pe față și mi se pare că gleznelor ei sunt încă și mai butucănoase.

M-am sculat fără nicio vorbă din pat, ducându-mă în vechiul meu culcuș din dosul bordeiului. Nastenka mi-a aruncat o privire recunoscătoare și s-a prăbușit în tăcere printre așternuturile murdare, pe scândura tare ca piatra. În timp ce doarme, Nastenka scoate un șuierat ușor, care seamănă cu șuieratul unui ceainic ce clocotește.

După o vreme, în fața bordeiului și-a făcut apariția figura bărboasă a lui Dostoievski.

Mă cheamă afară și începem să jupuim amândoi un iepure cenușiu.

Cu aceeași custură cu care am vrut să străpung inima Nastenkăi, bătrânul despică burta moale a animalului. Scoate cu grijă ficatul, pe care îl așază pe o frunză mare de brusture. Mâna lui e mânjită până la cot cu pete roșii și lipicioase de sânge.

Punem iepurele să fiarbă într-o oală mare de tuci.

Din când în când, Dostoievski azvârle în fiertură tot felul de buruieni aromatice. Apoi cioplește o frigare de lemn și perpelește pe jar măruntaiele animalului pentru Nastenka.

Nu se aude decât clocotul liniștit al ceaunului și șuieratul subțire al Nastenkăi.

Tokayul îmi sporește starea de surescitare, iar trăncăneala doamnei consilier mă obosește la culme.

N-am mai văzut-o niciodată atât de volubilă.

Crezând că îmi face plăcere, s-a apucat să-mi istorisească despre tovarășii de vânătoare ai soțului ei, care își deșertau în bucătăria uriașă de la parter cocoșii de munte din tolba și își purtau cu grandoare particula de noblețe printre sticlele prăfuite din crama. Unul dintre aceștia fusese (doamna consilier n-are nici un dubiu) un autentic von Lichtenstein.

N-are niciun rost să-i reamintesc că din semeția de odinioară a familiei n-a mai rămas decât un conac cu acoperișul dărăpănat și un ofițer ciung de o mână, care-și poartă toată averea în cufărul de campanie.

Doamna von Klausus a adus și un săculeț de nuci, pe care le sparge cu un clește de argint masiv, în timp ce pălăvrăgește despre isprăvile vânătorești ale acelui von Lichtenstein care nu există decât în imaginația ei. Stă cu picioarele depărtate, ca o țărancă, iar poala cămășii sale de noapte e plină cu coji

de nucă.

Îmi întinde fără fasoane palma lată și negricioasă, oferindu-mi miezurile cu pieliță pergamentoasă, aducând a măruntaie mumificate.

Și o văd roșind atunci când îmi spune că ea și răposatul von Klausus mergeau de obicei la culcare cu o traistă de nuci descojite, pe care le ronțăiau între două împreunări, condimentându-le cu un strop de vin unguresc.

Miezul de nucă îmi alunecă greu prin gâtlej și îmi umple gura de amăreală.

Ciugulesc totuși din palma doamnei consilier, forțându-mă să-mi ascund dezgustul stârnit de mâna ei transpirată, care miroase tare a creme de frumusețe.

Și mă resemnez să admir medalionul pe care gazda îl scoate dintre sânii ei grei, ca doi săculeți cu grăunțe, ca să-mi arate o miniatură ce-i înfățișează pe soții von Klausus la o vânătoare de urși. Poartă amândoi pălăriuțe cu pene, iar doamna consilier își proptește cizma de spatele unei fiare flocoase, ce își rânjește la mine gura plină de colți.

Înțeleg că Nastenka o să nască nu peste multă vreme.

Dostoievski îi pipăie din când în când pânțele umflate cu îngrijorare.

Soția mea e tot mai nepăsătoare la tot ce se întâmplă în jurul ei. Și nu vorbește cu nimeni, schițând doar câte un mic zâmbet de recunoștință atunci când îi oferim porția de fiertură sau măruntaiele perpelite în spuză.

Zace în culcușul ei, jucându-se tot timpul cu păpușile de cârpă, pe care le leagănă, scoțând sunete stranii din fundul gâtlejului. Câteodată își scoate sânii din zeghe, fără a se sfii de prezența lui Dostoievski. Și se preface că își alăptează păpușoi diformi, mârâind ceva ce aduce a cântec.

E foarte bucuroasă când Liuba se hotărăște să treacă pragul bordeiului.

Fetița se apropie cu timiditate de culcușul Nastenkăi, care o mângâie pe creștet și o cheamă să se culce alături de ea, sub pătura murdară, pe care se mai văd încă niște pete de spermă.

Stau îmbrățișate ca două păpuși caraghioase de cârpă și se întâmplă ca fetița să apuce, între buzele sale fără culoare, sfârcurile vinete ale Nastenkăi. Dacă o surprinde culcată lângă soția mea, Dostoievski își înfinge degetele în urechiușele Liubei și răsucesc brutal.

Atunci Liuba se așază pe pragul bucătăriei și aruncă spre Nastenka o privire de câine bătut

Încerc să potolesc pe cât pot crizele de furie ale lui Dostoievski, care bombăne nu știu ce despre poziția fătului și îmi cobește că Nastenka va avea o naștere grea. Apoi îmi îmbrățișează picioarele și mă roagă iarăși să-l iert că m-a îndemnat să săvârșesc vărsare de sânge.

S-ar zice că doamna von Klausus nu intenționează să meargă prea curând la culcare.

Bâigui iar că mi-e rău și-i cer permisiunea să stau culcat, căci doar în această poziție nevralgia mea facială devine oarecum suportabilă. Gazda mea sare în picioare, ține să-mi tragă cu mâna ei plapuma până la bărbie, apoi stă pe marginea patului, cu sticla de vin și poala ei plină cu nuci.

Vorbesc cu dânsa monosilabic, prefăcându-mă că mă strâmb de durere din pricina nevralgiei

Deodată începe să-mi vorbească despre poftele ei trupești, care de la moartea consilierului îi tulbură nopțile. E roșie la față, iar limba i se împleticește ușor.

A avut, firește, câteva aventuri, pe care nu le-a putut transforma însă în legături trainice din cauza fetelor, care o supraveghează cu strășnicie și i-au izgonit din casă pe toți bărbații dispuși s-o ia de soție. Vorbește cu tot mai multă însuflețire și la un moment dat mă apucă de mâna teafără, pe care mi-o strânge între degetele ei de negustoreasă.

Îmi dau seama că sunt la discreția acestui morman de carne transpirată și fleșcăită, aplecată acum peste mine, care îmi suflă în față o duhoare stătută de vin. Și decid să renunț la orice aparență de politețe, mă întorc cu spatele la doamna consilier și-mi înfund fața în pernă, pretextând o durere năpraznică.

E prima dată de la vindecarea mea că mă privesc în ciobul de oglindă al Nastenkăi și aproape că nu-mi recunosc fața.

Obrajii mi-s buhăiți, iar bărbia și nasul parcă mi s-au alungit. Cineva m-a tuns foarte scurt și observ că părul meu e acum aproape în întregime cărunt. Am pierdut socoteala timpului și nu-mi pot da seama dacă mă aflu în Monte Negro de luni, ani sau decenii.

În apropierea bordeiului nu se mai arată de mult nicio sutană cernită.

De jur-împrejur totul e năpădit de bălării care îți ajung până la mijloc. Chiar și acoperișul adăpostului nostru e invadat de niște plante cărnoase, arborescente, printre care fojgăie șobolanii de câmp.

Privirea mi se fixează acum asupra Nastenkăi. Stă pe marginea patului și scotocește în cutia ei de carton. Și soția mea s-a schimbat mult, sarcina i-a deformat trăsăturile. Remarc pentru prima oară ce nas urât are Nastenka: scurt, ridicat în sus și cu nările foarte largi.

Își înroșește buzele, ca odinioară în casa de oaspeți și mânuiește cu aceeași stângăcie batonașul de ruj.

Mă uit stingherit la ea minute în șir și nu pot să înțeleg unde a izbutit să găsească bucata aceea de carmin, care-i transformă gura într-o pată diformă și roșie.

Deodată, Nastenka mă cheamă la ea, aruncându-mi o privire grea de tristețe.

Prin intrarea bordeiului se strecoară lumina aurie a unei după-amieze de toamnă.

M-am apropiat de culcușul Nastenkăi, care îmi face semn să mă așez lângă ea.

Șed stingherit pe marginea patului. Pântecele Nastenkăi îmi atinge piciorul. Și vreau să spun ceva, dar am un nod în gâtlee și nu pot să scot decât un fel de suspin care seamănă cu un scâncet.

Nici nu-mi dau seama când Nastenka își freacă bucățica de ruj de buzele mele, chinuindu-se să schițeze un zâmbet, care seamănă mai mult cu o strâmbătură.

Ne uităm unul la altul, cu o tristețe câinească în ochi, apoi Nastenka aruncă pe jos bucățica de ruj și o strivește cu talpa piciorului.

Nu mă mai pot stăpâni și izbucnesc într-un hohot de plâns. Plânge și Nastenka, strângându-mi grumajii cu brațele, în timp ce, de undeva de afară, se aude chemarea drăgăstoasă a guguștiucului.

Înțeleg din bâiguielile tot mai dezlânate ale doamnei consilier că aceasta are un nou pretendent, care va face o vizită la conac în prima zi de Crăciun.

Începe să-mi spună că e vorba de un bărbat vrednic de toată stima, care de altfel mă cunoaște și mă apreciază și că intrigile fetelor ar putea să strice și acest proiect de căsătorie, dacă nu voi fi atât de generos încât să-i acord sprijinul meu. Dacă și-a luat libertatea de a năvăli pe neașteptate în camera mea și de a-mi viola intimitatea, iar intimitatea e lucrul cel mai de preț – nu-i așa, domnule von Lichtenstein? – este pentru că are nevoie de ajutorul unui om de familie și de caracter. Singurul care ar putea să le convingă pe fetele ei să accepte un tată vitreg, căci domnișoarele von Klausus nu sunt în stare să-mi refuze nimic, a văzut ea asta prea bine, nimic, dar absolut nimic.

Și în timp ce doamna consilier deapănă toată această vorbărie fără început și fără sfârșit, întretăiată de suspine și lacrimi, corpul ei mare se strecoară sub plapumă, făcându-mă să sar din așternut și să mă refugiez pe fotoliul de lângă sobă.

Gazda nu pare să se sinchisească prea tare că am lăsat-o singură. O văd înfofolindu-se bine în plapumă și căutând o poziție cât mai comodă. Ține în mână sticla de Tokay, din care mai trage o dată cu sete, apoi o lasă să se rostogolească pe dușumea.

Nici nu mai îndrăznesc să privesc în direcția patului, de unde începe să se audă un sforăit gros, pe care nu mă îndoiesc că îl aud și cele două domnișoare von Klausus.

Obrajii îmi ard de rușine și mă pomenesc blestemând ziua când am acceptat invitația doamnei consilier.

Trec astfel câteva minute penibile, apoi îmi iau inima-n dinți, mă apropiu de pat și încep s-o zgâlțâi cu putere pe gazda mea, care deschide ochii cu mare greutate, bâiguie ceva de neînțeles și adoarme din nou, făcându-mă să văd roșu în fața ochilor de mânie.

Încep să-i trag niște ghionturi zdravene între coaste și pe urmă o mușc de ureche până la sânge.

Nu știu cât am plâns agățat de gâtul Nastenkăi, care și-a strecurat degetele sub zeghea mea cenușie și a început să îmi mângâie cicatricea de deasupra stomacului.

Din ziua aceea, mă așezam adeseori, în absența lui Dostoievski, pe marginea patului, lângă Nastenka.

Câteodată se strecura în bordei și Liuba, care se ghemuia la picioarele noastre ca un cățeluș.

Stăteam nemișcați și în tăcerea adâncă din interiorul bordeiului nu se auzea decât respirația greoaie a Nastenkăi.

Aceasta mă îndemna uneori, din gesturi sau din priviri, să-mi lipsesc urechea de burta ei diformă și lăbărtată. Acolo ticăie ceva ca un ceasornic de buzunar.

Dostoievski a meșterit un leagăn de lemn, pe care l-a instalat lângă culcușul tare al Nastenkăi.

Amintiri stranii îmi vorbesc de la o vreme într-o limbă necunoscută.

Iar prin fața ochilor mei trece imaginea unor portaluri acoperite de iederă, camere austere prin care umblă călugărițe în negru și alb, cu fețe prelungi și severe, brăzdate de rețele de riduri subțiri.

Și sunt pe punctul de a-mi aminti numele meu de familie, numele uneia dintre cele mai ilustre familii din Europa.

După ce am mușcat-o de sfârcul urechii, doamna von Klausus s-a ridicat pe jumătate, m-a cuprins cu brațele sale puternice și m-a tras către ea.

Nu credeam să fie atât de vânjoasă. Mă zbat încercând să mă eliberez și între noi se încinge o luptă surdă, în timpul căreia nu-mi pot folosi mâna teafără, căci strânsoarea doamnei consilier nu-mi îngăduie să mă mișc.

Femeia e beată, buimacă de somn și, în vreme ce mă ține deasupra ei, strângându-mă cu mâinile și picioarele, adoarme din nou, slobozind același sforăit gros care se aude cu siguranță în toată casa.

Izbutesc cu greu să mă eliberez și mă rostogolesc pe podea, lovindu-mă la cap de marginea ascuțită a măsuței de noapte.

Patul se cutremură de sforăiturile doamnei consilier.

Înțeleg că-mi va fi cu neputință să o trezesc. Ar trebui să-mi adun bagajele și să plec numaidecât, dar cea mai apropiată gară este la douăzeci de kilometri.

Mă resemnez să aștept dimineața, ghemuit în fotoliul de lângă sobă.

Acum îmi aduc foarte bine aminte că pe una din călugărițele care-mi bântuie de la o vreme închipuirea o cheamă sora Francisca.

Suntem pe o pajiște smălțată de flori, băieți în hăinuțe de paji, cu uriașe gulere de dantelă și fetițe

în rochii albe, care mătură iarba cu poalele.

Sora Francisca ne spune cum se numesc toate aceste flori albastre și roșii, pe care le smulgem din rădăcină și le punem la uscat între niște file de sugativă.

Apoi băieții încep să prindă gândaci aurii, care roiesc printre tulpinile fragede ale florilor, în timp ce fetele își scot plasele de prins fluturi, iar sora Francisca își deschide breviarul cu încuietoare metalică.

De undeva se aude bătaia solemnă a clopotelor. Ascultăm zgribuliți, sub ogivele afumate de lumânări, cuvintele latinești ale preabunului *pater*. Și iată-ne cântând tabla înmulțirii, într-o cameră plină de pupitre, în care stau îngrămădite cărțile subțiri și hărți pictate în verde, galben și cafeniu.

E suficient să închid ochii pentru ca aceste vedenii, de o neobișnuită limpezime, să mă fure cu totul, făcându-mă să uit bordeiul de pământ unde Nastenka e pe cale să nască și rețelele de sârmă ghimpată care mă țin prizonierul fratelui-stareț.

Într-o zi, m-am pomenit vorbindu-i Nastenkăi despre sora Francisca și despre coridoarele boltite, unde pașii mei se încrucișau cu cei ai unei fete în rochie albă.

Ascultându-mă, Nastenka a fost cuprinsă de o stranie agitație. A început să facă niște semne ciudate cu mâinile și să rostească un puhoi de cuvinte care păreau să fie italienești, în timp ce în ochii ei se aprindea pentru prima oară o licărire de inteligență.

În cele din urmă m-a furat somnul.

Când m-am trezit, doamna consilier nu mai era în odaie și doar sticla de vin răsturnată pe dușumea îmi adeverea că totul se întâmplase aievea.

Îmi simțeam capul greu, iar când bătrânul valet mi-a bătut la ușă anunțându-mă să cobor la dejun mi s-a părut că citesc în intonația lui o nuanță batjocoritoare.

M-am dus în sufragerie hotărât să-mi anunț gazda că treburi grabnice mă silesc să părăsesc conacul chiar în ziua aceea.

Doamna von Klausus nu venise la masă. Nu erau în sufragerie decât cele două domnișoare, care m-au întâmpinat cu amabilitate, făcându-mi loc între ele. Apoi au început să flecărească, potopindu-mă cu tot felul de drăgălășenii, în timp ce aveau grijă să-mi umple paharul cu rachiu de ienupăr, palmele lor grăsulii mi s-au așezat ca din întâmplare pe coapse.

Oare pățania de azi-noapte să fi trecut cu totul neobservată?

Rachiul mă face peste măsură de vorbăreț și încep să le înșir niște complimente cam în doi peri celor două fete, care roșesc până-n albul ochilor.

Cu toate acestea, nu-și retrag mâinile de pe coapsele mele. Și nu protestează atunci când mă apuc să le mângâi pe umeri, fredonând răgușit cântecul despre Trude cea grasă.

În timpul nopții zac între veghe și somn, la picioarele Nastenkăi. Aceasta respiră tot mai greoi și e cuprinsă adesea de ușoare convulsii.

Mi se pare că aud cântecul unor voci argintii și îmi vine în minte o hăinuță albă de ministrant.

Aceste glasuri se armonizează cu sunetul grav al orgii la care cântă sora Francisca.

Apoi mă pomenesc în fața unor dulapuri ticsite de uniforme ofițerești, pe care le scutur de praf sub supravegherea atentă a unei dădace.

Iată-mă frecând cu un petic de catifea nasturii aurii ce strălucesc în lumina puternică a soarelui de amiază. Iată-mă periind o redingotă albastră ca cerul, pe care licărește o cruce împodobită cu diamante. Și iată-mă lustruind niște cizme cu piteni ajutat de un bătrân lacheu, a cărui față este zbârcită ca pergamentul.

Printr-o fereastră deschisă se zăresc niște fetițe care sar coarda.

Uneia dintre ele i se spune *micuța logodnică*.

Domnișoarele von Klausus m-au convins să jucăm baba-oarba.

Și în timp ce una descoperă în sertarul unei comode un clopoțel pe care se apucă să mi-l agite pe la ureche, cealaltă mă leagă la ochi cu o bandă de mătase neagră pe care și-a scos-o din sân, azvârlindu-mi o privire plină de echivoc.

Încep să pășesc împleticindu-mă în jurul mesei pe urmele fetelor care sună din clopoțel. Clinchetul se aude când din fața, când din spatele meu și e acompaniat de râsete înfundate. Înaintez câțiva pași, cu mâinile întinse mult înainte și mi se pare că ating cu vârful degetelor volanele unui corsaj de tafta. Dar clopoțelul se aude de data aceasta din dreapta, iar o voce alintată șoptește ironic, foarte aproape de urechea mea: *Nu suntem acolo, dragă von Lichtenstein*.

Mă răsucesc, în jurul propriei mele axe și pornesc din nou în căutarea celor două domnișoare, zdrăgănind din piteni pe parchetul alunecos.

Acum clinchetele s-au îndepărtat. Așa că mă hotărâsc să înaintez prudent spre perete, pipăind drumul cu brațele și încercând să-mi calculez cu precizie pașii.

Răstorn un scaun, în hohotele zglobii ale fetelor, care mă îndeamnă s-o caut pe Trude cea grasă în poiata de păsări. Apoi se plâng cu niște voci de mironosițe că n-are cine să le scoată șoricelul care le-a pătruns sub cămașă.

Sângele începe să-mi clocotească. Las la o parte prudența și încep să navighez printre mobile ca un descreierat, strigând în gura mare ce va păți Trude cea grasă din partea husarului cu pantaloni purpurii.

Nu primesc însă nici un răspuns. O liniște suspectă a început să domnească în sufragerie.

Nastenka se trezește din somn și îmi cere o înghițitură de apă.

Soarbe cu sete din ulciorul de lut, apoi îmi ia mâna și o apasă pe pânțele ei ȱuguiat. Din piept slobozește un oftat greu, ca de animal de povară. Îmi dau seama că e chinuită de fierbințea.

Moi în apă o bucată de cârpă, o storc de câteva ori și umezesc cu ea fruntea Nastenkăi, care emană o căldură nesănătoasă.

Stăm unul lângă altul pe marginea patului, fără să ne vorbim.

Încet-încet mă las furat iarăși de amintiri vechi, ce-mi trec pe dinaintea ochilor, ca secvențele unui vis, pe care îl urmăresc cu ochii deschiși, lipit de șoldurile fierbinți ale Nastenkăi.

E ziua primei comuniuni și o conduc la altar pe *micuța logodnică*.

Îngenunchiem în fața grilajului scund din capelă, iar duhovnicul abației ne întinde bucata sfărâmicioasă de hostie.

Din strane se uită la noi chipurile surâzătoare ale ȱăranilor sau câte-o haină verde de pădurar.

Satul se-ntinde la picioarele abației, iar de la ferestrele mari ale oratoriului Sora Francisca mi-a arătat nu o dată acoperișurile negre de draniță și hornurile prin care, la ora cinei, ies șomoioage albastre de fum.

După ce m-am deprins să cobor de unul singur cărarea abruptă spre sat, pașii mei au străbătut, nu o dată, ulița ciudat de pustie, unde întâlneam doar câte un bătrân descărnat, care făcea deasupra mea semnul crucii și mormăia încetișor o binecuvântare.

La marginea satului era un conac uriaș, cu ferestrele oblonite, înconjurat de arbori coșcovi de bătrânețe.

După un timp, am venit până la gardul conacului întovărășit de *micuța logodnică* și am privit, printre scândurile putregăite, curtea năpădită de bălării.

În timp ce ne uitam în curtea conacului, eu și fetița în alb ne strângeam foarte tare de mână.

Le numesc pe domnișoarele von Klausus *găinușele mele dragi*, adăugând că au târțițele cele mai nostime de pe fața pământului.

Apoi zornăi cu semeție din pinteni, așteptând să le aud hohotele sănătoase de răs. Iarăși tăcere.

Am dintr-o dată senzația că sunt victima unui complot: fetele sunt înțelese cu mama lor ca să mă pună în situațiile cele mai stânjenitoare. Îmi smulg legătura de la ochi, bombănind o înjurătură. Așa cum mă așteptam, sufrageria e goală.

Înainte să plec, ar trebui să le dau o lecție acestor nerușinate. Fără doar și poate, patroana de la casa de toleranță e o persoană mult mai respectabilă decât doamna consilier.

Deodată observ că ușa armoarului se mișcă ușor. Mă reped și smucesc ușa masivă, care scoate un troznet de mobilă veche.

Fetele mi se aruncă în brațe. Sunt foarte îmbujorate și clipesc din genele lor aurii. Au o înfățișare atât de încurcată și niște expresii atât de copilăroase, încât mânia mea de adineauri se transformă într-o tandrețe aproape paternă.

Una din ele își ridică poala rochiei, arătându-și până la jumătate coapsa trandafirie și mă roagă, cu un aer distrat, să-i potrivesc jartiera care, iată, s-a desfăcut.

Mă pomenesc îngenunchiat pe covor, cu degetele crispate pe piciorul fierbinte, care mi se abandonează cu totul.

Buzele mele se lipesc de pielea mătăsoasă și moale de deasupra genunchiului.

Așa am fost surprinși de doamna von Klausus, care a intrat împleticindu-se în sufragerie.

Într-o zi, am descoperit o spărtură în gardul conacului.

Ne-am strecurat înăuntru, printre urzicile care ne umpleau picioarele de bășici și ramurile spinoase ale tufelor de răsură.

Niște câini firoși s-au repezit la noi, răsturnându-ne la pământ și apropiindu-și amenințător botul de fețele noastre. Nu știu cât am zăcut așa, striviți de labele mari ale fiarelor și morți pe jumătate de spaimă.

Într-un târziu, vocea stinsă a unui bătrân a început să bălmăjească vorbe fără înțeles pentru noi, într-o limbă care semăna vag cu italiana. Dulăii și-au descleștat labele și-am reușit să ne ridicăm în picioare.

În fața noastră stătea un moșneag în haină verde de vânător.

Bătrânul ne-a făcut o plecăciune adâncă și ne-a spus că ar fi încântat să-și împartă cu noi gustarea săracăcioasă. Apoi ne-a luat de mână și ne-a purtat pe niște alei lăturalnice, deasupra cărora crengile unor arbori, bătrâni de sute de ani, formau o boltă întunecoasă.

Din când în când moșneagul se apleca și culegea câte un burete cărnos, pe care îl întindea *micuței logodnice*. Nu după mult, poala rochiei sale albe s-a umplut cu ciuperci.

Ajungem în fața unei căsuțe de lemn, pe al cărei acoperiș cocoșat se lăbărțează pete de mușchi. De streășina veche atârna pânze lungi de păianjen.

Ne spune că e maestrul de vânătoare al Monseniorului, plecat de mulți ani în călătorie. Îi pare rău că nu ne poate arăta odăile conacului, dar totul e ferecat. Lacăte ruginite ferecă ușile și obloanele de stejar de la plecarea stăpânului.

Pe urmă aprinde focul și începe să frigă pe jar bureții din poala *micuței logodnice*.

Mă ridic în picioare, hotărât să înfrunt explozia de indignare a doamnei consilier.

Aceasta nu spune însă nimic, se lasă greoi pe scaun și își masează pomeții căzuți. Fetele șed și ele cu mâinile încrucișate în poală, ca niște eleve de pension. Apoi cea căreia îi sărutasem adineauri genunchiul mă întreabă dacă nu doresc niște rachiu de ienupăr.

Doamna von Klausus își masează în continuare obrajii.

Sorb mașinal din paharul pe care mi-l întind niște degete durdulii.

Fetele vorbesc acum despre toaletele pe care le vor îmbrăca a doua zi, când doamna consilier va avea casa plină de invitați.

Afară ninge din nou. În curtea conacului este oprită o sanie din care doi rândași descarcă niște butoaie.

Dintr-o dată, gazda îmi aruncă o privire plină de amabilitate și mă întreabă dacă n-aș fi dispus să facem o partidă de domino.

Dostoievski îmi spune că pe Nastenka o vor apuca în curând durerile facerii. Pretinde să părăsesc pentru o vreme bordeiul și îmi întinde cheia căsuței sale de scânduri.

Arunc o privire rugătoare spre Nastenka.

Aceasta mă privește cu o milă neputincioasă în ochi. Ochii ei cenușii s-au umplut parcă de o lumină ciudată. Îmi face semn să vin lângă ea, îmi ia mâna și mi-o sărută cu gingășie.

— Nu te voi părăsi niciodată, îngaim, ținut de privirea muștrătoare a lui Dostoievski.

Lângă cizmele pline de noroi ale acestuia se ivește mutrișoara ascuțită a Liubei.

— Te iubesc, Nastenka, bâigui cutremurat de sus până jos de un fior rece de spaimă, iar dinții încep să îmi clănțane. Dostoievski mă prinde de piept, se apucă să mă zgâlțâie și să mă toace cu pumnii lui noduroși.

Nu fac nici un gest de împotrivire, în timp ce bătrânul mă suduie și mă bate, roșu la chip de mânie. Îi simt mirosul de urină și de rachiu, iar când cizma lui grea mă izbește în coșul pieptului, mă las la pământ icnind de durere.

— Pleacă, cneazul meu drag, șoptesc de undeva de departe buzele vinete ale Nastenkăi.

Am avut stupiditatea să joc domino cu gazdele mele, până s-a lăsat întunericul, gândindu-mă la piciorul trandafiriu al domnișoarei von Klausus.

Afară era de mult o seară geroasă, când doamna consilier ne-a anunțat că merge să se îmbrace pentru liturghie.

Aveam de făcut cu sania două ceasuri până la cea mai apropiată biserică.

Gândul că voi sta între cele două domnișoare von Klausus m-a făcut să nu refuz invitația, chiar dacă nu pusesem de multă vreme piciorul într-o biserică.

M-am dus în camera mea și l-am chemat pe bătrânul valet să mă bărbierească.

În timp ce acesta îmi săpunește obrajii, acoperiți din pricina rachiului de ienupăr de pete mari de roșeață, m-am pomenit că îmi cercetez cu luare-aminte înfățișarea.

A trebuit să conchid că nu mai aveam, ca pe vremuri, chipul plin de severitate al bărbaților din familia mea.

Începusem să mă buhăiesc, iar ochii întunecați ai lui Otto von Lichtenstein, pe care se spunea că îi moștenisem, erau înconjuțați de cearcane viorii sub sprâncenele groase, înspicate ici-colo cu alb.

Bărbia mi se rotunjise, iar colțurile buzelor, lăsate în jos, trădau senzualitatea și moliciunea.

Încet-încet, căpătasem aerul unui degenerat.

M-am trezit că ridic, amenințător, pumnul către imaginea din oglindă, spre spaima bătrânului servitor, în a cărui mână briciul începe să tremure, ciupindu-mi obrazul adânc și iscând un firicel subțire de sânge.

La sindrofia doamnei von Klausus va trebui să port, fără doar și poate, un plasture pe obraz. Clăbucul ce-mi acoperă fața se înroșește, dându-mi înfățișarea unei paiate cu chipul vopsit țipător.

Zac în culcușul lui Dostoievski, care o trimite din când în când la mine pe Liuba cu vești despre Nastenka. Am de multe ori febră și cad într-o stare de toropeală în timpul căreia mi se arată chipul prelung al *micuței logodnice* și satul de la picioarele abației.

O dată pe an, la marginea acestuia își făceau apariția căsuțele-vagon ale circului printre care am rătăcit nu o dată împreună cu fetița în alb.

Într-o zi ne-am pomenit împinși într-o baracă întunecoasă, în fața unui țigan bătrân care picotea în fața unui vas de sticlă plin cu un lichid incolor și purta o pălărie mare de mexican.

La apropierea noastră, pleoapele lui, ca două frunze uscate, au zvâcnit de câteva ori, și doi ochi de culoarea antracitului, asemănători cu ochii lui Kostas Venetis, ne-au sfârtecat cu o privire pătrunzătoare.

Mâinile bătrânului au început să descrie deasupra lichidului din carafă niște spirale ciudate.

Câteva luminițe au început să pâlpâie la suprafața acestuia.

La un moment dat, ni s-a făcut semn să ne apropiem. Privim prin suprafața lichidului, ce căpătase strălucirea și consistența argintului-viu.

Acum întrezăresc, după perdelele unui pătucean, chipul palid al *micuței logodnice*, căreia sora Francisca îi întinde o băutură întăritoare. Văd pe urmă un dric argintiu, tras de patru cai negri. Îl urmează niște bătrâni în pelerine de ploaie, de sub care se zăresc niște aripi murdare. Prin ele fojgăie o

mulțime de păduchi.

La capătul unei alei străjuite de chiparoși se zărește lespedea de marmură a unui mormânt, pe care nu se pot desluși literele roase de vreme.

Mă văd călătorind într-o trăsură cu perdelele trase, în tovărășia unui vizitiu taciturn, care-mi arată, cu coada biciului, pe spinarea unui deal, o îngrămădeală de clădiri mohorâte.

Și, în sfârșit, pe fundul carafei, zăresc redingota albastră ca cerul a tatălui meu.

În prima zi de Crăciun, conacul doamnei von Klausus s-a umplut încă de dimineață de invitați.

Mici moșieri de prin cătunele învecinate îmbrăcaseră în vederea acestei vizite niște vechi tunici militare, pe care străluceau șiruri de eghileți.

Își pocneau în fața mea pintenii, înclinându-se ceremonios și furându-mi cu coada ochiului mâna de lemn, care atârna țeapănă, într-o mănușă albă din piele de căprioară.

Unele dintre aceste chipuri mi s-au părut vag cunoscute. Și mi-am amintit de petrecerea dată de amicul lui Guss într-un subsol unde mirosea a fiertură de varză murată.

Spre surprinderea, dar și spre indignarea mea, m-am văzut pe urmă condus de doamna consilier până la o matahală în frac, iar figura porcină a comisarului-șef mi-a expediat un zâmbet înecat în osânză.

Am refuzat să-i întind mâna, prefăcându-mă că îmi caut batista.

Mă surprind privindu-i degetele scurte și groase, acoperite cu niște peri roșii și îmi duc instinctiv mâna teafără la bărbie.

Comisarul mi-a observat gestul și mi se pare că deslușesc în ochii lui mici și foarte albaștri o licărire de ironie.

Neplăcut surprinsă de atitudinea mea, doamna von Klausus roșește sub stratul de pudră ce-i acoperă fața.

Trec așa câteva minute penibile.

Liuba vine alergând într-un suflet și îmi spune că pe Nastenka au apucat-o durerile facerii.

Mă smulg din visele mele tulburi și trag o dușcă din basamacul împutit al lui Dostoievski.

În timp ce duc sticla pântecoasă la gură, mâinile mele tremură groaznic. O sudoare rece începe să mi se prelingă pe față.

Liuba se așază pe dușumea și îmi mângâie cu blândețe piciorul desculț. Prin rochița subțire i se aude inima cum ticăie cu repeziciune.

Suspin, închipuindu-mi-o pe Nastenka zvârcolindu-se de durere pe culcușul din colțul bordeiului.

Acum Liuba nu-mi mai masează piciorul.

A scos din sân o păpușă de cârpă, pe care o leagănă domol în poala rochiei de culoarea blăniței de șoarece. Apoi o ridică în brațe, o duce în dreptul pieptului și o acoperă cu niște sărutări plescăite și umede.

Cunosc foarte bine această păpușă, este una dintre păpușile Nastenkăi.

Ne-am ridicat de la masă îngreunați de mâncare și băutură și am trecut în salonul unde fusese instalat un uriaș brad de Crăciun.

Doamna von Klausus m-a luat de braț cu un gest posesiv. Și, în timp ce ne îndreptăm spre bancheta din fundul salonului, mi-a șuierat la ureche că l-am jignit de moarte pe noul ei pretendent.

I-am răspuns că, la rândul său, comisarul-șef mă ofensase în câteva rânduri cumplit și că a trebuit să strâng tare din dinți pentru a nu-l pocni peste fălcile lui unsuroase, căci nu doream, în ruptul capului, să tulbur petrecerea doamnei consilier.

Aceasta îmi acoperă gura cu palma ei roșie și transpirată.

Mă imploră să mă port cuviincios și în vorbele sale mieroase ghicesc o vagă amenințare. Apoi mă expediază să le țin de urât celor două domnișoare von Klausus. Pe bancheta din fund se instalează, alături de doamna consilier, matahala de carne.

Fetele mă primesc între ele ca de obicei cu bunăvoință. Una din ele îmi adresează o strângere de mână complice, iar cealaltă îmi șoptește că Uwe (cum îi spun ele comisarului-șef) e un porc împuțit.

Paharul mi-a fost umplut din nou cu rachiu de ienupăr, iar mâinile fetelor mi se așază, ca din întâmplare, pe coapse.

Trăiesc o noapte de spaimă. Corpul îmi tremură din toate încheieturile și nu pot să-mi alung din minte imaginea Nastenkăi. Goală, cu pânțelele ei umflat, în care brațul noduros al lui Dostoievski se nfige până la cot.

Urletele soției mele sunt cu neputință de îndurat.

Acum bătrânul și-a scos din vulva Nastenkăi mâna scheletică. Antebrațul său pare pictat până la jumătate într-un roșu crud de măcelărie.

Ține între degete o făptură albicioasă, de mărimea unei pisici, care se zbate cu violență între falangele lui năclăite de sânge. Din gura deschisă a Nastenkăi se prelinge un firicel subțire de spumă.

Încerc să-mi amintesc una din rugăciunile învățate odinioară de la sora Francisca, iar degetele mele schițează mecanic o cruce mare și strâmbă.

Apoi brațul îmi zvâcnește mecanic după sticla de basamac.

Dar rachiul nu mă liniștește și prin fața ochilor mei se perindă sarabanda vedeniilor.

Acum o văd pe Nastenka de undeva de sus. E culcată pe spate, cu coapsele strâns lipite, iar Dostoievski îi apasă, opintindu-se pântecul umflat. Pe urmă își scoate din tureatca cizmei custura bicisnică și despică burta Nastenkăi, din care începe să curgă un puroi gros.

Bătrânul pescuiește din lichidul insan niște așchii de carne pe care le pune în poalele Liubei. Aceasta zâmbește, dezvelindu-și gingiile, în care se clatină doi dinți negri și găunoși.

Din gura fetei iese o duhoare dulceagă de mortăciune.

Aud vocea behăită a comisarului-șef care toastează în cinstea doamnei consilier.

Gazda e roșie la față și își face vânt cu un evantai chinezesc, în timp ce fetele se hlizesc lângă mine, iar chipurile lor au căpătat o expresie de obrăznicie.

Încep să fredonez în șoaptă cântecul despre Trude cea grasă, aruncându-i matahalei de carne ocheade ironice.

Acum comisarul mi-a pronunțat numele, însoțindu-l de niște urări pline de fățarnicie și numindu-mă *bravul nostru von Lichtenstein*.

E mai mult decât pot îndura.

Dau să mă ridic în picioare, dar degetele fetelor mi se încleștează de coapse, iar cea căreia îi sărutasem genunchiul îmi murmură la ureche că nu trebuie să mă pierd cu firea din pricina unei butii pline cu excremente.

Și mi se pare că din gâtlesul doamnei consilier explodează un suspin teribil de ușurare.

În cele din urmă am căzut într-un somn agitat, cu visuri scurte și stranii, întretăiate de momente de veghe când auzeam sau mi se părea că aud urletele de animal chinuit ale Nastenkăi.

Dorm în fundul unei căsuțe-vagon, pe un maldăr de paie, alături de o fetiță slabă și măslinie.

Trecem hurducându-ne, peste hârtoapele unui drum desfundat, iar prin ferestruicile nu mai mari decât o palmă se strecoară lumina spălăcită a lunii.

Cred că am fierbințeală. O mâncărime insuportabilă îmi frige pântecul și coapsele. Îmi afund mâinile sub cămașa lungă de noapte și mă scarpin cu înverșunare.

Fetița s-a trezit. Se ridică pe jumătate, apoi scoate de undeva o lumânare groasă pe care o aprinde cu ajutorul unei scăpărători.

E cu un an sau doi mai mare decât mine și deasupra buzei de sus îi crește un puf negricios. Când deschide gura, descopăr că are numai doi dinți, negri și cariați, de femeie bătrână.

De afară se aud pocnete de bici și înjurături țigănești.

Acum fata îmi smulge cămașa de noapte și o întoarce pe dos cu o mișcare îndemânică. Pe pâza albă aleargă câteva ploșnițe. Fetița le strivește între unghiile ei lungi și murdare.

Apoi începe să-mi mângâie picioarele goale, pe care se văd o mulțime de ciupituri.

Vecinii doamnei von Klausus sunt niște petrecăreți și jumătate.

Iată-i cu mundirele desfăcute, congestionați la față, hămăind în cor cântecul despre Trude cea grasă.

Comisarul s-a ridicat în picioare și – în hohotele de râs ale gazdei – dirijează cu o furculiță enormă, pe care i-au adus-o special din bucătărie, năstrușnicele lălăituri.

Apoi vine spre mine din nou, cu paharul plin, care i se clatină între degete.

Bem Bruderschaft.

Doamna consilier bate cu însuflețire din palme, în timp ce buzele mele se lipesc de obrazul unsuros al grăsanului.

Nu mă împotrivesc când acesta mă ia de bărbie și începe să mă sărute rusește pe gură.

Domnișoarele von Klausus se strâmbă lângă mine de râs.

Bărbatul subțire și oacheș, care poartă o pălărie de mexican și își rânjește la mine dinții de aur, se numește Kostas Venetis.

Suntem la marginea unui crâng de mesteceni și departe la orizont, acoperite de o păclă subțire, se zăresc fortificațiile unui oraș.

Venetis e așezat pe pragul unei căsuțe-vagon. La picioarele sale e un joben dat cu bronz auriu, pe care îl folosește în timpul numerelor lui de magie.

O ține pe genunchi pe fetița cea știrbă.

Femeile pregătesc prânzul și din ceaunul de tuci se ridică un miros plăcut de afumătură.

După un timp, fetița scoate din sân un fluier scurt pe care și-l duce la buze. Își umflă tare obrazii, iar fluierul sloboade un șuier tânguitor care seamănă cu scârțâitul unei balamale neunse.

Scap un strigăt de spaimă când capul turtit al unei vipere se ivește din pălăria lui Kostas Venetis.

Șarpele se mișcă ritmic, hipnotizat de privirea bărbatului cu privire de mexican.

După încă un timp, Kostas îmi face semn să vin lângă el. Apucă năpârca de ceafă și o întinde spre mine, poruncindu-mi să nu-mi fie frică.

Încleștez tare fălcile, în timp ce simt solzii reci ai reptilei, care mi se încolăcește pe antebraț.

Venetis pocnește tare din degete.

În jurul antebrațului meu e încolăcită acum o panglică de mătase neagră.

Arătându-și dinții de aur, țiganul zâmbește cu gura până la urechi și-mi întinde o acadea lipicioasă.

În salonul doamnei consilier e un fum să-l tai cu cuțitul.

Un lăutar costeliv scârțâie din scripcă în urechea comisarului-șef o romanță ungurească posomorâtă. Degetele păroase ale grăsanului s-au înfundat în corsajul doamnei von Klausus.

Mă apuc să le povestesc celor două domnișoare o anecdotă porcoasă. Acestea au privirea încețoșată de băutură, râd și mă bat puternic cu palmele peste șolduri.

Apoi simt niște degete înfrigurate strângându-mi, prin postavul pantalonilor purpurii, mădularul învârtoșat.

Mă pomenesc mușcând umărul gol al tovarășei mele din stânga care scoate un geamăt de voluptate.

Bătrânul servitor începe să servească șampania.

Îl ajut pe Kostas Venetis să-și execute numerele de iluzionism sub pânza afumată a cortului, în aplauzele deșănțate ale unei mulțimi de militari beți.

N-am reușit să fac niciodată roata țiganului pentru că mădularele mele sunt lipsite de agilitate.

Am învățat în schimb să țesăl caii, sub supravegherea unui rândaș care mă mângâie adeseori cu bunătate pe creștet.

Venetis mă ia uneori la plimbare.

Îmi amintesc de sălciile dintr-o grădină publică și de chioșcul țuguat de sub care se auzeau alămurile unei fanfare. Pălăria lui Kostas e plină de floricele de porumb care ți se topesc între dinți. Și iată-mă hrănind peștișorii dintr-un bazin, în lumina roșiatică a amurgului, în timp ce omul cu pălărie de mexican pufăie liniștit dintr-o țigară de foi.

Stăm apoi pe bordura unei alei, iar Kostas îmi întinde trabucul său, din care trag cu stângăcie câteva fumuri, încep să tușesc și îmi dau lacrimile, spre hazul țiganului, care râde și mă bate amical peste spate.

Îmi amintesc apoi, ca prin vis, de o plimbare cu gondola, printre palatele mohorâte ale Veneției. Îl ajut pe Kostas să deșerte o balercă plină de licoarea benedictinilor, sub privirea batjocoritoare a gondolierului, apoi mușc dintr-o aripă de curcan, pe care tovarășul meu o ține între degetele sale subțiri, rânjindu-și dinții de aur.

După cum îmi amintesc de susurul fântânilor de la Schönbrunn și de-o cârciumioară din Prater, unde Venetis m-a îndemnat să-mi strecur mâna sub pelerina unei femei zdrențăroase, care vindea marțipan și avea pe buza de sus o crustă maronie de herpes.

În vremea asta, falangele prelungi ale lui Kostas îmi atingeau, ca din întâmplare, una din buci.

Mă revăd conducând corul mesenilor, care urla la unison cântecul despre Trude cea grasă. Apoi, cu pantalonii lăsați în vine, jucând îndrăcit căzăcesca în urletele și bătăile asurzitoare din palme ale invitaților de la conac.

Acum mâna mea teafără se crispează pe piciorul uneia din cele două domnișoare von Klausus, care-mi mușcă buzele cu dinții ei mărunți ca de șoarece. Sora ei s-a prăbușit pe covor și începe să vomite pe cizmele mele, cu fața desfigurată de o strâmbătură.

Pe urmă mă pomenesc plângând în hohote la picioarele doamnei consilier, îmi smulg sabia din teacă și vreau să-mi retez beregata.

Comisarul șef mă izbește peste obraz cu brutalitate.

Simt că mă scufund într-un mâl negru și lipicios, apoi mi se năzare că stau culcat în zăpadă, sub pâlpâirea înghețată a unui felinar ce se bălăngăne în bătaia vântului.

Și în cele din urmă sunt legat fedeleș, pe fundul unei sănii, la picioarele unei matahale înfășurate în blănuri, sub stelele unui cer sticlos de iarnă.

Dormitez alături de fetița cea tuciurie, iar prin ferestruicile căsuței-vagon se zăresc, în bătaia lunii, coroanele unor arbori bătrâni.

Suntem într-o pădurice de la marginea Vienei, unde la sfârșitul fiecărui spectacol reușim să adunăm o pălărie plină cu mărunțiș.

Fetița îmi mângâie mădularul micuț care dintr-o dată se întărește. Mă trezesc răsturnat peste ea, pipăindu-i corpul încă neîmplinit. Degetele ei mă călăuzesc spre crăpătura lacomă de sub pânțe, iar trupurile noastre se acuplează cu neîndemânare.

Stăm apoi strânși unul în celălalt, în timp ce de afară se aud râsetele zgomotoase ale lui Kostas și cântecul unui acordeon.

Odihnesc într-un pat cu așternuturi curate, iar o infirmieră bătrână, cu trăsături severe și nobile mă ajută să înghit niște leacuri.

O întreb unde mă găsesc. Aflu că am fost adus aici de un paznic de noapte ce m-a cules de pe treptele unei cârciumi. Era un noroc că nu înghețasem, iar degerăturile pe care le am la mâini și picioare nu sunt din fericire prea grave.

Rostesc numele doamnei von Klausus, dar infirmiera îmi spune că în oraș nu există nici o persoană cu acest nume.

Îi dau atunci adresa atelierului de croitorie și o implor să-l cheme la mine pe Guss.

Mi se pare că pe buzele ei subțiri deslușesc un zâmbet de neîncredere.

Îmi potrivește plapuma și mă sfătuiește să stau liniștit. A doua zi urmează să fiu văzut de un medic.

Iau cina împreună cu Kostas Venetis și cu femeia-atlet.

Fetița cea știrbă se învârtește pe lângă noi ca un titirez, ne aranjează în față niște tacâmuri de argint masiv, în care timpul și-a înfipt cu neîndurare ghearele ascuțite, apoi ne toarnă, în farfuriile ciobite, de porțelan franțuzesc, pe care sunt pictate scene cu păstorițe, o supă aurie și limpede.

În timp ce Kostas mănâncă fără fasoane, sorbind zgomotos lichidul din farfurie, observ că femeia atlet are, în ciuda staturii sale masive, niște mișcări pline de grație și de eleganță.

Felul ei de-a mânca nu trădează nimic din grosolănia unei circărese, în stare să se ia la trântă în arenă cu trei sau patru bărbați, pe care îi lipește aproape mereu cu umerii de pământ, mănâncă la fel de distins ca și sora Francisca.

Bag de seamă că pentru cina asta și-a pus o rochie neagră de catifea, împodobită cu dantele prețioase de Malines și poartă câteva discrete bijuterii.

Îmi ia dintr-o dată mână, cu o neașteptată tandrețe. Îmi privește îndelung liniile din palmă și apoi trimite în direcția lui Kostas Venetis o privire posomorâtă.

Și în timp ce Venetis soarbe în continuare supa cu zgomot, femeia-atlet îmi sărută dosul mâinii cu gingășie, apoi mă mângâie blând de câteva ori pe creștetul capului.

Visurile mele învălmășite despre Kostas Venetis sunt întrerupte din când în când de urletul de durere al Nastenkăi.

Îmi trag peste cap pătura aspră, care miroase a urină și bătrânețe. Stau cu genunchii chirșiți la gură și cu degetele înfundate în urechi. Corpul meu e cuprins de tremurături, iar hainele mele sunt leoarcă de transpirație.

Deodată mi se năzare că sunt cufundat într-un lichid cald, într-un fel de peșteră cu pereții moi, care se contractă ritmic, împingându-mă cu putere.

Percep o duhoare vagă de excremente, apoi mă simt proiectat cu capul în jos printr-un tunel jilav, în timp ce gălgâitul unui șuvoi de apă călâie îmi trece pe lângă ureche.

Cineva mă apucă de cap și smucește puternic, încercând să mă smulgă din mîlul care e pe cale să

mă înghită.

Mirosul de excremente se amestecă acum cu izul acru al sângelui și am impresia că percep glasul bătrânicos al lui Dostoievski bombănind o sudalmă rusească.

Oameni înarmați au înconjurat într-o noapte tabăra saltimbancilor.

Ascult, chircit lângă corpul tuciuriu al tovarășei mele de așternut, strigătele unei voci răgușite și pocnetul sec al unui pistol.

Apoi un glas poruncitor împarte câteva ordine scurte.

Ușa căsuței-vagon e sfărâmată de izbiturile unei cizme, sunt smuls de lângă fetița cea oacheșă, ce-și ascundea goliciunea cu palmele, apoi mă trezesc în brațele unui ofițer înalt, care mă strânge la pieptul tunicii sale și mă sărută.

Afară, în lumina făcliilor, oamenii lui Venetis stau cu capetele-n pământ, amenințați de gaura neagră a unei flinte.

Kostas Venetis e cu capul descoperit, are o vânătaie la colțul ochilor și-mi adresează o grimasă plină de ură.

Sunt azvârlit pe spinarea unui armăsar ce freamătă nervos din picioare. Ofițerul cel înalt încalecă în spatele meu. Pornim într-un galop amețitor, lăsând repede-n urmă tabăra circarilor. Străbatem păduri și câmpii, facem popasuri scurte prin hanuri unde schimbăm caii istoviți de alergătură.

Ocolim orașele ce se întind la picioarele munților înalți și prăpăstioși.

Și peste câteva zile mă găsesc la masa mare din oratoriu, față-n față cu sora Francisca. Aceasta mă muștră cu blândețe, privindu-mi înspăimântată hainele năclăite de jeg și pletele încâlcite, prin care fojgăie păduchi cenușii.

Recunosc pe biroul medicului cele câteva caiete ascunse cu grijă pe fundul cufărului meu de campanie, în care încercam să țin socoteala micilor întâmplări zilnice.

Medicul răsfoiește aceste caiete îngălbenite de vreme cu o figură îngrijorată. În camera văruiată în alb nu se aude decât foșnetul foilor vechi de hârtie

Privesc chipul rozaliu, încadrat de favoriți albi, care mă observă din spatele ochelarilor cu rame de sârmă și-mi zâmbește cu bunătate.

Îmi spune, puțin mai târziu, că mi-a citit cu interes însemnările și mă felicită pentru talentul meu literar. Păcat că scriu așa dezlânat, dar asta e, fără doar și poate, o consecință a bolii mele de nervi.

Apoi medicul se scoală în picioare cu maldărul de caiete în brațe și se apropie de căminul în care arde un foc mare de buturugi.

Rând pe rând, caietele mele sunt mistuite de flăcări, dar lucrul acesta mă lasă indiferent.

Acum medicul își șterge mâinile cu degete lungi de pulpana halatului și smucește cordonul negru al soneriei.

În cameră își face apariția infirmiera. Cei doi sușotesc îndelung, iar în murmurul amestecat al vocilor, ce răzbate până la mine, deslușesc limpede cuvântul *schizofrenie*.

Afară ninge cu fulgi mari și pufoși.

Cu glasul sugrumat de durere, sora Francisca îmi vorbește de moartea *micuței logodnice*.

Apoi mă conduce la mormântul acesteia, ce se află la capătul unei alei străjuite de chiparoși, în grădina părăginită a abației. Din spatele gardului viu, ne spionează câțiva bătrâni costelivi, înarmați cu săpăligi ruginite. Unul din ei îi strigă ceva surorii Francisca, agitând o greblă cu dinți ruginiți.

Și sora Francisca a îmbătrânit foarte mult. Umblă sprijinindu-se într-un baston, iar chipul ei, cu trăsături severe și nobile, e brăzdat de cute adânci.

Pe mormântul *micuței logodnice* crește în voie răsură sălbatică.

Izbucnesc în plâns și încep să sărut, cu gesturi spasmodice, mâinile descărnate ale bătrânei. Plânge și sora Francisca, îngăimând, printre sughițuri și suspine, numele Monseniorului.

Apoi se lipește cu fruntea de crucea *micuței logodnice* și se roagă în șoaptă pentru stirpea blestemată a baronesei.

Visez că medicul îmi poruncește să mă culc pe o canapea, execută deasupra mea câteva pase magnetice, apoi vrea să știe când am descoperit primele semne ale bolii mele mintale. Încerc să-i răspund, dar dintre buzele mele ies niște vorbe ce mi se par și mie în totalitate lipsite de noimă:

„Totul fusese reconstituit, prin grija amfitrionilor, pe platforma golașă, de la ibricele de aramă și satărele din bucătărie până la statura impunătoare a baronesei, pe care doisprezece ocași o purtau dimineața printre niște straturi domestice de ceapă și usturoi. Bătrâne obeze (erau chelăresele) moțâiau sub umbreluțele lor demodate de soare, din epoca primelor zboruri cu dirijabilul. Din cușca dulăului, o făptură albicioasă, cu brațele atârându-i ca niște aripi de barză din redingota prea largă ne ieși în întâmpinare. Urcărăm treptele acoperite cu mușchi, trecurăm prin galeria surpată unde primusul fusese aprins și cineva, cu spatele la vizitatori, prăjea niște ouă. Strânserăm câteva mâini, schimbărăm saluturi ceremonioase cu verișoarele. În curtea interioară călușeii se roteau lent printre stivele de mobile vechi și se auziră pocnind primele focuri de artificii. Trucurile scamatorilor deveniseră tot mai ingenioase. Dintr-un joben dat cu bronz auriu fură scoase pe rând numărul de la poartă, jocul de table și râșnița de cafea, podul și pivnița. Și, în sfârșit, băgarăm de seamă că un domn

în redingotă albastră ne cercetează sever pe când învățătoarea (de fapt o călugăriță) umplea tabla cu bastonașe.”

„Și? Mai departe?” – mormăi medicul parcă nemulțumit.

„Trecurăm prin haremuri ce aparținuseră lui Barbă-Albastră, coborâram în văi locuite de negri înzorzonați și de femele de cimpanzeu. De avortoni și de bone ce se dăruiau trecătorilor pentru câteva fire de cânepă indiană. Escaladarăm aruncătoare de disc înalte cât catedralele pe plajele unei mări violete. Făcurăm cunoștință cu eleve perverse și profesoare pline de paradoxuri. Ne recunoscurăm, în mulțimea de crinoline multicolore, de gene false și de peruci, micile camarade. Sfâșiarăm cu dinții colecții întregi de furouri, pălăvrăgirăm cu vizitii despre fesele fructăreselor și ale vânzătoarelor de hamsii, până ce o bătaie de clopot făcu să dispară vedeniile, iar pianinele prinseră să se smiorcăie. Adolescente în rochii de voal, aproape niște fete, se iviră din dosul unei perdele. Iar bătrânul capelan al castelului săvârși până noaptea târziu slujbe de cununie.”

„Continuă!” – susură un glas cunoscut. La căpătâiul meu nu mai stătea acum medicul, ci Cheia Visurilor, ale cărei aripi erau pleoștite și pline de paraziți.

„Lângă cărțile tâmpe de snoave fusese îngrămădită toată știința lui Hermes. Am alergat pe nesfârșitele coridoare, am poposit în cămăruțe ticsite de herbarii și hărți, am admirat incunabule rare, imprimate pe piele de om. Ne-am văzut numele încrustate pe cotoarele terfeloagelor, am fost plimbați prin fața filelor albe, pe care scribii le copiau de sute și sute de ani, ni s-au înmânat pene de gâscă și călimări. Medicinistele ne înțepară în braț și se auzi sirena îndepărtată a ambulanțelor. Atunci schelele fură desfăcute, castelul dispăru în boccelele saltimbancilor, scările se surpară, peste arcade se așternură pânzele de păianjen.”

„Fiindcă plata păcatului este moartea, fiindcă tu și cu mine facem parte dintr-un miraj proiectat fără știrea amfitrionilor pe uriașele pânze” – mai spuse cu tristețe femeia și tăcu pentru totdeauna.

Când am deschis ochii, medicul, care stătea pe marginea patului și ținea pe genunchi o agendă cu însemnări, mi-a zâmbit blând, spunându-mi că am o formă ușoară de nebunie, ce poate fi vindecată cu ajutorul șocurilor electrice.

Cineva trage pătura de pe mine și, în lumina slinoasă a zorilor, zăresc bărbia ascuțită a Liubei.

Îmi spune, în vorbe scurte și gâfâite, că Nastenka a născut un copil mort, iar viața ei este în mare primejdie.

O iau pe fetiță de mână și mă îndrept, ca un somnambul, spre bordeiul de pământ de la marginea cimitirului.

Privesc cu stupoare fața golită de sânge a Nastenkăi. Dostoievski se plimbă agitat prin bordei, frângându-și mâinile și bombănind în barba lui care seamănă cu o mătură.

Într-un colț al bordeiului zace o grămadă de cârpe îmbibate cu sânge.

Mă așez pe marginea patului și apuc mâna fierbinte a Nastenkăi. Aceasta tresare, iar pleoapele sale tremură de câteva ori.

Liuba se ghemuiește ca un cățel la picioarele mele.

Sunt smuls cu forța din așternut și condus în cabinetul medicului. Primesc câțiva ghionți, iar o voce răgușită și rea mă avertizează că urmează să fiu supus unui interogatoriu de noapte.

Mâini puternice mă înghesuie pe un taburet și cineva îmi proiectează în față lumina orbitoare a unei lămpi de birou.

Glasul behăit al comisarului-șef îmi ordonă să îmi declin identitatea.

Sunt perfect calm, iar vocea mea răsună tăios și precis când vorbesc despre străbunul meu Otto și despre încrederea pe care prințul Metternich i-a acordat-o bunicului Karl.

Glasul cel behăit râde grețos, apoi îmi cere pe un ton ridicat să renunț la această minciună ridicolă.

Sunt în realitate fiul unui țigan pe nume Kostas Venetis – unul dintre adepții lui Vladimir Ulianov și ai lui Lev Davidovici Troțki și al unei aristocrate degenerate, fac parte dintre acei declasați ce, ascunși prin canalele orașului, pregătesc revoluția mondială.

Acum e rândul meu să izbucnesc într-un hohot de râs. Pomenesc despre sângele vărsat pentru țară și împărat și despre șuieratul obuzelor de pe frontul italian. Despre felcerul bătrân dintr-un spital de campanie, despre prietenul împușcat în plămân și despre sala de biliard de la Schönbrunn, unde Kaiserul a avut bunătatea să-mi întindă două degete pătate de nicotină.

La toate acestea, comisarul râde scurt și disprețuitor și ordonă să fie introduși martorii.

Deodată Nastenka se ridică în capul oaselor, deschide larg ochii în care pâlpâie un fel de scânteii aurii și începe să cânte.

Are capul dat tare pe spate, iar glasul ei, firav și nesigur la început, capătă tot mai multă putere.

Nastenka îngână un cântec fără cuvinte, care seamănă cu clipocitul unui pârau ce se rostogolește prin albia presărată cu pietricele.

Fâlfâitul unei aripi greoaie, vaietul moriștii de vânt, țârâitul greierilor și foșnirea mătăsoasă a ierbii se amestecă în cântecul Nastenkăi. Acum prin fața ochilor mei se perindă imaginea luminoasă a unui colț de grădină, mici siluete îmbrăcate în costume de paji, fața severă a surorii Francisca, o fațadă îmbrăcată în iederă pe care se pot distinge crucea și trandafirul.

Liuba s-a lipit de picioarele mele și stă nemișcată. Dostoievski s-a așezat și el într-un colț al bordeiului, e cu fruntea sprijinită în pumni, iar pe chipul lui deslușesc zugrăvită o durere sfâșietoare.

Cântecul Nastenkăi se preface treptat într-o ceață strălucitoare.

Acum privirile mele nu mai percep decât imaginea unui cer inundat de lumină, pe care plutesc aparate de zbor pilotate de ființe îmbrăcate în alb.

Peste umerii mei cade o ploaie de petale de trandafir.

Îmi amintesc că am locuit singur pentru o vreme în conacul părăsit de la picioarele abației.

Cu ajutorul formulelor magice învățate de la Venetis proiectam pe pereții unui salon uriaș silueta firavă a *micuței logodnice*.

În bibliotecă am descoperit numeroase cărți de vrăjitorie.

Noapte de noapte încercam să invoc spiritul tatălui meu, dar în globul de cristal nu se arăta, într-o stranie lumină violacee, decât chipul lui Kostas Venetis.

Atunci am început să mă rog.

În lungile săptămâni de post negru mi se părea că aud șoapte misterioase și vagi siluete fosforescente îngenuncheau lângă mine pe lespezile întunecate ale salonului. Pereții coșcoviți au fost duhovnicii muți ai tuturor păcatelor mele.

Eram uneori vizitat de foștii servitori ai tatălui meu, care, privindu-mă cu tristețe, îmi aduceau vești de la sora Francisca.

În nopțile mele, străbătute de atâtea coșmaruri lugubre, o visam adesea pe *micuța logodnică*. Ținea între mâini un porumbel cu aripa frântă, iar ochii ei erau plini de o mare amărăciune.

O duzină de personaje mascate dau buzna în sala de consultație.

Mi-e peste putință să înțeleg rostul acestui travesti grosolan, căci recunosc cu ușurință caftanul slinos al lui Guss, silueta de cocostârc a lui Hugo, statura poruncitoare a portarului de la hotel, ba chiar și fustele lungi ale doamnei consilier.

Comisarul izbește puternic cu pumnul în masă.

Mascații se înșiră de-a lungul unui perete și izbucnesc într-un cor de onomatopee. Guss sâsâie ca un gânsac, Hugo și-a săltat poalele halatului, dezgolindu-și picioarele acoperite de peri cenușii și scoate niște clămpănituri. Doamna von Klausus cotcodăcește.

Cel care și-a pus capul în poalele comisarului-șef și toarce ca un motan trebuie să fie militărașul cel pirpiriu.

Masca de papagal căreia i se vede marginea îngălată a cămășii de noapte e patroana de la casa de toleranță.

Îi zâmbesc disprețuitor comisarului. Acesta izbește din nou cu pumnul în masă.

Acum mascații se iau de mână și încing în jurul mesei o horă amețitoare, urlând cântecul despre

Trude cea grasă.

Din pliscul de papagal al patroanei izbucnește strigătul *Pentru țară și împărat!*, însoțit de râsete și bătai asurzitoare din palme.

Guss se apropie de mine și încearcă să mă ia de bărbie.

Îl altoiesc cu mâna teafără și masca de carton i se desprinde de pe obraz. Ovreașul clipește de câteva ori, apoi se ascunde sub masă, de unde continuă să-mi arunce niște uitături pline de spaimă.

— Luigi Lucheni, scoală-te în picioare! behăie comisarul.

Împreună cu Dostoievski am îngropat-o pe Nastenka în cimitirul din Monte Negro.

După ce corpul soției mele a fost acoperit cu pământ, iar Dostoievski a îngânat domol slujba înmormântării, puterile m-au părăsit. Am stat multă vreme în iarba înaltă de lângă mormântul Nastenkăi, cu ochii țintă la cerul pe care începuseră să licărească primele stele.

Bătrânul s-a tolănit lângă mine. Tăceam amândoi, apoi, deodată, Dostoievski s-a ridicat și a strigat-o pe Liuba.

Umbra fetei s-a ivit din spatele unui obelisc frânt.

Auzeam ca prin vis, cu simțurile amortite pe jumătate, vocea răgușită a bătrânului care spunea că va pleca chiar în noaptea aceea din Monte Negro.

Dorea să mi-o încredințeze pentru totdeauna pe Liuba.

Aceasta s-a aplecat și i-a îmbrățișat cizmele, apoi s-a strecurat lângă mine.

M-am ridicat în picioare, încercând să îngaim niște vorbe de mulțumire.

Dostoievski mi-a sărutat mâna.

Avea privirea unui câine bătut.

Am rămas singur cu comisarul, care îmi cere urlând să-mi recunosc crimele.

M-am folosit de un nume fals pentru a stoarce sume importante de bani de la câteva din notabilitățile orașului și am sedus două fetișcane nevinovate.

Sunt o ființă declasată, un anarhist, un dușman al ordinii publice.

În sfârșit – o odraslă a lui Kostas Venetis.

Dușmanul meu îmi întinde o hârtie și-mi poruncește să iscălesc. Hârtia e acoperită de sus până jos cu niște litere foarte mărunte, pe care nu le pot descifra.

Motolesc hârtia și o arunc sub birou.

Comisarul s-a ridicat în picioare răcnind ca un apucat. Acum e în spatele meu. Simt în ceafă țeava rece a unui pistol.

Dacă nu iscălesc, voi muri.

Sunt mai calm ca niciodată și puțin îmi pasă de toate aceste amenințări. Trebuie să mă port ca un autentic von Lichtenstein.

Undeva în spatele meu se aude o bubuitură puternică.

Mirosul prafului de pușcă se amestecă cu o duhoare cumplită de transpirație.

Ultima carte a Liubei

Spre surprinderea mea, medicul mi-a înmânat un caiet gros și m-a îndemnat să-mi continui însemnările.

Scriu dimineța, imediat după sculare, sorbind cu înghițituri mici, ceaiul de plante pe care mi-l servește sora Franziska.

Acum știu că sunt internat într-un sanatoriu pentru alienați și că boala mea are puține șanse de vindecare.

Mă opresc din scris atunci când sora Franziska îmi spune că trebuie să mergem la baie
În cadă pot să mă bălăcesc după pofta inimii.

Am o rățușcă albastră din cauciuc, pe care o fac să scoată apă pe plisc, bucurându-mă ori de câte ori reușesc să lansez o țâșnătură ce atinge tavanul.

Alteori mă mulțumesc doar să trag vânturi, uitându-mă cum lichidul din cadă face bulbuci care se sparg zgomotos.

Infirmiera mă săpunește cu săpun peste tot.

Când săpunul îmi intră în ochi, încep să urlu și să mă agit, stropind-o de sus până jos pe sora Franziska. Se întâmplă ca aceasta să se supere și atunci mă freacă în dușmănie, cu un burete sârmos, ca și cum ar vrea să-mi jupoaie pielea de pe spinare.

Apoi mă pune să stau în picioare pe un taburet și mă șterge cu un prosop foarte aspru, ce mi se freacă de corp ca o bucată de șmirghel.

Eu tremur de frig și, cum de la o vreme sunt aproape tot timpul răcit, îmi trag nasul cu zgomot, implorând-o pe sora Franziska să isprăvească mai repede.

Sunt fericit când ajung în camera mea, după ce traversez în pielea goală o galerie lungă, pe care e tot timpul curent și mi se permite să mă cuibăresc sub plapuma groasă, cu genunchii la gură și tremurând din toate încheieturile.

După moartea Nastenkăi și plecarea lui Dostoievski, m-am mutat împreună cu Liuba în căsuța bătrânului.

Zac în culcușul acestuia, cu mintea golită de gânduri, într-o stare de amorțeală. Liuba trebăluiește prin cămăruță, mișcându-se fără zgomot pe lângă pereți și făcându-mă să uit de prezența ei zile la rând.

Câteodată încercă să mă hrănească. Îmi vâra în gură cu lingura un terci gros, în care amestecă tot

felul de buruieni. Nu spune nici un cuvânt. Se uită la mine cu niște ochi neverosimil de mari, care au culoarea hârtiei de indigo. E numai piele și os și te poți aștepta de la o clipă la alta să leșine de slăbiciune.

Sunt zile când cu ajutorul fetei reușesc să mă urnesc din culcuș și, sprijinindu-ne unul de celălalt, ne târâm până la mormântul Nastenkăi. Ne culcăm pe spate în iarba din cimitir și ascultăm țârâitul greierilor. Apoi Liuba culege un mănunchi de floricele galbene și își împletește din ele o coroniță.

Cimitirul e cu desăvârșire pustiu. Acum am băgat de seamă că mormintele au, în loc de cruci, niște cioturi de coloană acoperite cu pete negricioase de mușchi. Pe unul dintre acestea am descoperit într-o zi cu uimire numele lui Kostas Venetis.

A venit primăvara.

Sora Franziska îmi îngăduie să zăbovesc după-amiaza la fereastra cu gratii prin care zăresc câțiva arbori stufoși și – deasupra lor, la câteva sute de metri, un coș roșu de cărămidă.

În fața ferestrei staționează de obicei o cabrioletă.

Surugiul mustăcios își consultă nerăbdător, din vreme în vreme, ceasul de buzunar.

Îl așteaptă pe medicul care pleacă întotdeauna la șase și jumătate. Dacă se întâmplă să mă observe, îmi adresează un zâmbet plin de bunăvoință.

După plecarea medicului, sora Franziska îmi poruncește să plec de la geam. Mă supraveghează în timpul cinei sărace și-mi atrage atenția să nu înting cu mâna în sos. Apoi îmi dă să înghit un somnifer foarte puternic, care mă adoarme aproape instantaneu.

Când mă trezesc, infirmiera e deja la căpătâiul patului, iar afară staționează, ca de obicei, nelipsita cabrioletă.

Îi vorbesc Liubei despre uniforme de paradă ale tatălui meu, pe care eram trimis să le scutur după ce se termina liturghia.

Câteva urme ale pașilor săi, imprimați în noroiul uscat de la marginea unui răzor, erau păstrate cu venerație într-o cutie de lemn prețios.

Ușa camerei sale de lucru fuse zidită, lăsându-se doar o fereastră îngustă, pe care puteai să-i privești portretul, peste care ordonase să fie așternut un strat gros de vopsea neagră.

Treceam pe acolo în vârful picioarelor, ținându-mi respirația de teamă ca tatăl meu să nu se ivească pe neașteptate, încălțat cu cizmele lui de campanie pe care le purtase în ziua când a plecat pentru totdeauna în colonii.

Acum îmi amintesc vag de un ordin comunicat prin intermediul surorii Francisca și de o scrisoare

cu litere mărunte și roșii care-mi trecuse cândva printre degete.

Liuba ascultă cu mare atenție.

Apoi începe să umble cu pași împiedicați, imitând mersul șonticăit al lui Dostoievski, prin iarba înaltă de lângă mormântul lui Kostas Venetis.

Într-o noapte m-am trezit brusc din somn și mi s-a părut că cineva bate încet cu degetul în fereastră.

M-am ridicat din pat, încercând să nu fac nici cel mai mic zgomot. Sora Franziska pândește pe undeva prin apropiere.

Afară e lună plină, iar peluza din fața ferestrei e luminată ca ziua.

Acolo l-am descoperit pe Hugo. Când m-a văzut că apar la geam, a început să gesticuleze precipitat, chinându-se să spună ceva cu ciotul lui vânăt de limbă. Arată cu mâinile spre arborii negri din spatele lui și țopăie caraghios din picioarele sale lungi, care-i ies de sub pulpana halatului.

Am sentimentul că mi se transmite un mesaj pe care nu sunt în stare să-l înțeleg și îi șoptesc lui Hugo să se exprime mai limpede.

Obrazul acestuia se crispează dureros. Își duce degetele la nas și aspiră de câteva ori. Apoi își ridică poala halatului și începe să pășească mărunț, legănându-și soldurile ca o femeie.

Pe coridor se trântesc niște uși.

Sora Franziska năvălește în cameră și îmi cere să plec de la geam.

Afară izbucnește un cor de hămăituri. Și mai apuc să zăresc silueta deșirată a lui Hugo, pierzându-se printre arbori, în timp ce sora Franziska îmi introduce cu forța în gură lingurița de somnifer.

În cămăruța lui Dostoievski am găsit un abecedar vechi.

Vreau s-o învăț pe Liuba să scrie și să citească. I-am făcut un bețigaș ascuțit, cu care fetița trasează pe dușumeaua de lut niște bastonașe schiloade.

Scrie cu mâna stângă, ținându-și bețigașul foarte de jos și făcând o mulțime de gesturi inutile, care o obosesc repede. Pe fața ei suptă apar broboane de transpirație.

După o oră de opinteli, începe să plângă, îmbrățișându-mi picioarele.

Ca s-o îmbunez, încep să-i arăt pozele din abecedar.

În jurul unei mese stau niște personaje cu chipul plin de noblețe. Îi spun fetiței că domnul cu favoriți albi și haina plină de decorații e Kaiserul însuși. I le arăt apoi pe micile arhiducese: Maria-Luiza, Maria-Antonia, Maria-Augusta.

Liuba râde încetișor.

Eu îi mângâi mânuțele roșii, cu unghii murdare, și mă pomenesc povestindu-i despre numerele de magie ale lui Kostas Venetis.

Fetița îmi acoperă gura cu palma și îmi face ștregărește cu ochiul.

Sora Franziska mă anunță că am un vizitator. Mă conduce pe urmă pe niște coridoare întortocheate după zidul de gratii al vorbitorului.

Aici miroase a iod, iar pereții sunt acoperiți cu planșe anatomice, colorate într-un roșu strident.

De cealaltă parte a gratiilor așteaptă nerăbdătoare o femeie în negru, al cărei chip e acoperit cu o voaletă de doliu. Sora Franziska se așază greoi pe o laviță și spune că avem la dispoziție o jumătate de oră.

— Ulrich, ce-i cu dumneata? – șoptește vizitatoarea, apucându-mi mâna cu niște degete lungi și tremurătoare. Apoi își ridică voaleta, arătându-mi o figură prelungă, străbătută de o rețea de riduri subțiri.

Îmi simt pieptul invadat de căldură. Încerc să duc la buze mâna femeii în doliu, dar nu pot din cauza gratiilor. Sora Franziska îmi aruncă o căutătură severă.

Deodată îmi vine în minte bucătăria liniștită a unei ferme. Pe masă e un pahar cu vin roșu, în care gazda își înmoaie degetele subțiri. În cuier atârână o uniformă ofițerească.

Și mă revăd, palid ca moartea, cu o rană cumplită la piept, în aceeași bucătărie de țară.

Ea se apropie și îmi desface tunica murdară, sub care fojgăie mulțimea păduchilor dobândiți în tranșee. Pe urmă sângele meu îi înroșește gălgâind mâinile.

Între timp femeia în doliu a scos o tabacheră de argint din care prizează cu lăcomie.

Stă o clipă pe gânduri înainte să îmi întindă, printre gratiile vopsite în alb, cutia cu tutun ieftin.

Sora Franziska îmi smulge tabachera din mână.

Astăzi am meșterit pentru Liuba un zmeu de hârtie.

Urc cu fetița o colină pleșuvă ce se înalță la câțiva pași de gardul cimitirului părăsit.

E prima dată când îndrăznim să ne aventurăm dincolo de rețelele de sârmă ghimpată. Ajungem la picioarele unui mirador care se clatină gata să se prăbușească. Sărim peste bulumaci răsturnați, printre care aleargă o grămadă de gușteri. Zărim în trecere cazemate de beton acoperite cu iarbă și brusturi.

Din Monte Negro n-a rămas decât un morman de dărâmături.

Drumul suie pieptiș, iar vântul bate cu putere, aproape să ne răstoarne.

Trebuie să ne ajutăm cu genunchii și coatele.

Piciorușele subțiri ale Liubei sunt pline de zgârieturi.

Orașul din vale a dispărut. Din vârful colinei se zărește o câmpie prăfoasă. Nu departe de picioarele dealului s-au oprit câteva căruțe cu coviltir. Liuba îmi arată cu degetul un cal alb care se adapă dintr-o băltoacă.

E foarte bucuroasă și are obrajii îmbujorați în timp ce se uită la zmeul care s-a înălțat sus, foarte sus, în lumina aurie a după-amiezii.

Părăsesc sanatoriul în compania femeii în doliu și a lui Hugo, care se opintește din greu cărându-mi cufărul de campanie.

Traversăm o piață plină de porumbei. Ea mă conduce de braț, prin mulțimea trecătorilor, până pe terasa unei mici cafenele, unde cerem câte un pahar de rachiu. Ciocnim în tăcere. Hugo bate darabana cu degetele în lada de lemn ce conține întreaga mea avuție. Ciotul de limbă îi atârnă printre buzele golite de sânge.

Deodată îl zăresc pe Guss. Poartă niște ochelari negri de orb și cere de pomană, strecurându-se printre picioarele consumatorilor.

Femeia în doliu îi întinde o monedă măruntă, pe care ovreiașul o lasă să-i alunece în buzunarul caftanului. Perciunii lui mari au început să încărunțească.

Scot din buzunarul vestonului rățușca din cauciuc și i-o arăt lui Hugo. Acesta o ia în mâinile lui mari. O răsuțește pe toate părțile, o duce la nasul lui ascuțit, apoi se apucă să gâlgâie din fundul gâtlejului, mijindu-și ochii a răs.

Mi-o arată cu degetul pe femeia în doliu, care își face buzele, ținând cu stângăcie, între degetele nervoase, bastonașul de ruj.

Vizitiul, mort aproape de oboseală, ne așteaptă la picioarele dealului și spune, cu un glas stins, că-i făgăduisem să nu zăbovesc decât o jumătate de oră.

Arunc o ultimă privire spre ruinele negre ale castelului. Apoi o ajut pe Liuba să se ghemuiască pe bancheta din fundul trăsurii.

Mă chircesc lângă ea și trântesc portiera care scoate un sunet de lemnărie putregăită.

Vizitiul dă bice cailor.

Revăd în închipuire figura schimonosită de ură a fratelui-stareț, barba pătată de tutun a lui Dostoievski, fața pistruiată a Nastenkaî.

Lipită de mine. Liuba îngână un cântecel.

Trăsura ne-a lăsat în apropierea unei stații feroviare.

Stăm zgribuliți pe peron, emigranți cu capișoanele trase pe ochi, cărora câteva șepci albastre sau roșii le cercetează la lumina lanternei figurile parcă pudrate cu o făină verzuie. Clădirea gării are la geamuri obloane uriașe de fier, fixate cu piulițe masive. Sunt de față elevii de școală însoțiți de învățătoare grăsuțe, soldați plini de acnee, zilieri care și-au îmbrăcat în grabă paltoanele lungi peste salopete. Avem de așteptat câteva zile.

Într-un târziu primim permisiunea să ne scoatem gamelele. Mai multe bidoane de ceai, a căror pojghiță groasă de gheață a trebuit sfărâmată cu ranga sunt aduse dintr-o anexă.

Atmosfera se încălzește. O călătoare își scoate pantoful de bal, dat cu bronz argintiu și toarnă într-însul, numai pentru bărbați, un rachiu slab. Cineva începe să cânte la muzicuță. Într-o nișă fumegă anemic câteva primusuri, până când, în sfârșit, marea barieră, împodobită cu panglici și clopoței ridicați.

Copiii își recunosc mamele, încă adolescente, se despachetează aripi de sârmă, moriști, pălării de acum o sută de ani. Tineri învățători mustăcioși își scot surâzând parașutele, înconjurați de discipoli, apar tăblițele de ardezie și abacele.

Apoi, din spatele gardului viu, începe să se audă încetișor *Valsul măgarilor*.

Liuba mă strânge tare, foarte tare, de mână.

Am ajuns în fața unei case de raport și o portăreasa cu fața plină de negi ne fixează cu o căutătură disprețuitoare, în timp ce scara veche de lemn scârțâie sub picioarele noastre.

În camera ei îl găsim pe soldățelul cel pirpiriu, acesta ține pe genunchi un copil dolofan, pe care se chinuiește să-l hrănească, șoptindu-i ceva, cu un biberon.

Mă așez lângă femeia în doliu pe marginea patului. Ea ridică de pe genunchii pirpiriului bucățița de om și începe s-o alăpteze.

Soldățelul e foarte agitat, se apropie de mine, îmi atinge de câteva ori vestonul, îmi pipăie nasturii de metal, cu figura luminată de un zâmbet aproape extatic, apoi se lasă pe vine și-mi trage cizmele din picioare.

În vremea asta Hugo despachetează.

Întind mâinile în direcția copilului, care sugă liniștit la sânul Mariei-Christina. Aceasta îmi observă gestul, iar obrazul ei de italiancă se destinde într-un surâs.

În cameră este multă liniște și multă lumină.

Liuba mă trage după ea, de-a lungul unui coridor boltit, conducându-mă într-o încăpere plină de

cărți legate în piele și de tablouri.

Așezat la un birou masiv, un bătrân scrie ceva, cu spatele către noi. E îmbrăcat într-o redingotă albastră ca cerul.

Iar genunchii mei încep să tremure groaznic în timp ce mă pregătesc să înfrunt căutătura cercetătoare a tatălui meu.

Notă: Luigi Lucheni e numele anarhistului solitar, care o asasina în septembrie 1898, la Geneva, pe Elisabeta, împărăteasa Austriei și regina Ungariei.